ฐานข้อมูลเชื้อพันธุ์พืช :

ถั่วเขียว/ถั่วเขียวผิวดำ

Plant Germplasm Database :

Mungbean/Blackgram

กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
เอกสารวิชาการ ลำดับที่ 29/2547
ISBN 974-436-399-1

คำนำ

ความสำคัญของทรัพยากรพันธุกรรมพืชที่มีต่อการดำรงอยู่ของมวลมนุษย์ชาติในโลกนี้นับวันยิ่งจะเพิ่มขึ้นเป็นทวีคูณ เนื่องด้วยอัตราการเพิ่มขึ้นประชากรโลก ซึ่งจำเป็นจะต้องดำรงชีวิตอยู่โดยต้องการปัจจัยสี่ประการ ที่มีความสำคัญเป็นอันดับแรก คือ อาหารเพิ่มมากขึ้นในอัตราที่เท่าเทียมกัน แต่ข้อเท็จจริงที่พบในปัจจุบัน พบว่า อัตราการทำลายและสูญเสียทรัพยากรพันธุกรรมพืชซึ่งเป็นแหล่งผลิตอาหารที่สำคัญของโลกมีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างน่าวิตก จึงเกิดความพยายามในการเพิ่มผลผลิตพืชอาหารต่างๆ ให้สูงขึ้น ซึ่งการขยายพื้นที่เพาะปลูกให้มากขึ้นเป็นแนวทางดั้งเดิมที่เคยใช้ได้ผล แต่ในปัจจุบันจะให้ความสำคัญกับการพัฒนาปรับปรุงพันธุ์พืชให้มีผลผลิตและคุณภาพสูง สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมตามภูมิภาคต่างๆ ได้ดี เทคโนโลยีในการพัฒนาปรับปรุงพันธุ์พืช นอกจากจะใช้วิธีการที่มีประสิทธิภาพแล้ว จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้พันธุกรรมพืชที่มีความหลากหลาย ซึ่งส่วนใหญ่จะอยู่ตามธรรมชาติเป็นพืชพื้นเมืองทั่วไป ทรัพยากรที่มีคุณค่าต่อความอยู่รอดของประชากรในอนาคตเหล่านี้กระจัดกระจายอยู่ทั่วไป จำเป็นต้องมีการสำรวจ ศึกษา รวบรวมและบันทึกข้อมูลไว้ให้เป็นระบบตามหลักวิชาการที่ถูกต้อง กรมวิชาการเกษตร โดยกองคุ้มครองพันธุ์พืชร่วมกับนักวิชาการจากศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาทได้ดำเนินการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลเชื้อพันธุ์พืช : ถั่วเขียว/ถั่วเขียวผิวดำ เป็นระบบข้อมูล Electronic อยู่ในฐานข้อมูล (Database) ซึ่งสามารถสืบค้นได้ง่ายและทันสมัย และเพื่อเอื้อประโยชน์ต่อบุคคลทั่วไปให้สามารถได้รับข่าวสารและเผยแพร่ได้อย่างทั่วถึง และเป็นประโยชน์ต่อทุกกลุ่มเป้าหมาย จึงได้จัดพิมพ์เป็นเอกสารวิชาการ ฐานข้อมูลเชื้อพันธุ์พืช : ถั่วเขียว/ถั่วเขียวผิวดำ

เอกสารวิชาการ ฐานข้อมูลเชื้อพันธุ์พืช : ถั่วเขียว/ถั่วเขียวผิวดำ เกิดขึ้นด้วยความร่วมมือและเสียสละจากผู้มีประสบการณ์ ผู้เชี่ยวชาญ และนักวิชาการหลายท่าน ภายในเล่ม ประกอบด้วย ข้อมูลสำหรับบันทึกลักษณะเชื้อพันธุ์พืช การจำแนกกลุ่มพันธุ์ ลักษณะประจำพันธุ์ ลักษณะทางการเกษตร ตลอดจนภาพประกอบลักษณะของถั่วเขียวและถั่วเขียวผิวดำแต่ละพันธุ์ ทั้งนี้ คณะผู้จัดทำยินดีน้อมรับคำติชมจากท่านผู้รู้ และผู้เชี่ยวชาญ ถั่วเขียวและถั่วเขียวผิวดำทุกท่าน เพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อมูลและความสมบูรณ์ของฐานข้อมูลเชื้อพันธุ์พืช : ถั่วเขียว/ถั่วเขียวผิวดำ ต่อไป

(นายฉกรรจ์ แสงรักษาวงศ์)
อธิบดีกรมวิชาการเกษตร

คำนิยม

เอกสารวิชาการ ฐานข้อมูลเชื้อพันธุ์พืช : ถั่วเขียว/ถั่วเขียวผิวดำเล่มนี้ มิอาจสำเร็จลุล่วงได้หากขาดการร่วมแรง ร่วมใจ และเสียสละจากหลายฝ่าย ทั้งบุคลากรจากหน่วยงานภายในกรมวิชาการเกษตร และสถาบันการศึกษา ซึ่งทำให้เอกสารวิชาการเล่มนี้สามารถรวบรวมข้อมูลรายละเอียดต่างๆ รวมทั้งภาพประกอบได้ครบถ้วน ถูกต้อง สมบูรณ์ สวยงามมีคุณค่าต่อการศึกษาปรากฏรายนามดังต่อไปนี้

1. ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ 5
2. ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท
3. นักวิชาการและเจ้าหน้าที่ของศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาททุกท่าน

คณะผู้จัดทำขอขอบคุณผู้ที่มีรายนามข้างต้น และผู้ที่มิได้เอ่ยนามไว้ ณ ที่นี้ ที่มีส่วนทำให้เอกสารวิชาการเล่มนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ท้ายที่สุด กองคุ้มครองพันธุ์พืชขอขอบคุณท่านอธิบดีกรมวิชาการเกษตร (นายฉกรรจ์ แสงรักษาวงศ์) ที่สนับสนุนทั้งทางด้านนโยบาย และอนุมัติงบประมาณในการดำเนินการจัดทำเอกสารวิชาการครั้งนี้

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	(1)
คำนิยม	(2)
สารบัญ	(3)
สารบัญข้อมูลและภาพพันธุ์ถั่วเขียว/ถั่วเขียวผิวดำ	(4)
บทนำ	1
การจัดทำฐานข้อมูลเชื้อพันธุ์ถั่วเขียว/ถั่วเขียวผิวดำ	8
การบันทึกลักษณะประจำพันธุ์ถั่วเขียว/ถั่วเขียวผิวดำ (Descriptors for Mungbean and Blackgram)	9
1. ข้อมูลเบื้องต้น (Passport Data)	10
2. การบริหารเชื้อพันธุ์ถั่วเขียว/ถั่วเขียวผิวดำ (Management)	12
3. ลักษณะประจำพันธุ์ถั่วเขียว (Characterization for Mungbean)	14
4. ลักษณะประจำพันธุ์ถั่วเขียวผิวดำ (Characterization for Blackgram)	19
5. การประเมินลักษณะทางการเกษตร (Agronomic Evaluation Data)	24
6. รูปภาพประกอบ (Pictures)	30
แหล่งรวบรวมและอนุรักษ์พันธุ์ถั่วเขียว/ถั่วเขียวผิวดำ กรมวิชาการเกษตร	34
รายชื่อพันธุ์ถั่วเขียว/ถั่วเขียวผิวดำ	35
ลักษณะประจำพันธุ์ถั่วเขียว	51
ลักษณะประจำพันธุ์ถั่วเขียวผิวดำ	175
ภาพพันธุ์ถั่วเขียว	241
ภาพพันธุ์ถั่วเขียวผิวดำ	283
เอกสารอ้างอิง	305

สารบัญข้อมูลและภาพพันธุ์ถั่วเขียว/ถั่วเขียวผิวดำ

ถั่วเขียว พันธุ์รับรอง

Accession Number	ชื่อพันธุ์ (ไทย-อังกฤษ)	ข้อมูล (หน้า)	ภาพถ่าย (หน้า)
	กำแพงแสน 1 (Kampangsaen1)	51	241
	กำแพงแสน 2 (Kampangsaen2)	52	242
	ชัยนาท 36 (Chai Nat 36)	53	243
	ชัยนาท 60 (Chai Nat 60)	54	244

Accession Number	ชื่อพันธุ์ (ไทย-อังกฤษ)	ข้อมูล (หน้า)	ภาพถ่าย (หน้า)
	ชัยนาท 72 (Chai Nat 72)	55	245
	มทส 1 (SUT 1)	56	246
	มอ 1 (PSU 1)	57	247
	อู่ทอง 1 (U-Thong 1)	58	248

ถั่วเขียว พันธุ์พื้นเมือง

Accession Number	ชื่อพันธุ์ (ไทย-อังกฤษ)	ข้อมูล (หน้า)	ภาพถ่าย (หน้า)
900001	อุทัยธานี (Uthai Thani)	59	249
900004	คลองลาน (Khlong Lan)	60	250
900007	วังม่วง 2 (Wang Muang 2)	61	250
900008	หล่มสัก (Lom Sak)	62	250
900011	ลาดยาว 1 (Lat Yao 1)	63	251
900012	ลาดยาว 2 (Lat Yao 2)	64	251
900013	ชนแดน 1 (Chon Daen 1)	65	251
900015	ลานสัก 1 (Lan Sak 1)	66	252
900016	ลานสัก 2 (Lan Sak 2)	67	252
900017	นครสวรรค์ 1 (Nakhon Sawan 1)	68	252
900019	นครสวรรค์ 3 (Nakhon Sawan 3)	69	253
900020	นครสวรรค์ 4 (Nakhon Sawan 4)	70	253
900021	ดงขุย 1 (Dong Khui 1)	71	253
900022	ดงขุย 2 (Dong Khui 2)	72	254
900023	ดงขุย 3 (Dong Khui 3)	73	254
900026	ชัยบาดาล 1 (Chai Badan 1)	74	254
900027	ชัยบาดาล 2 (Chai Badan 2)	75	255
900032	หนองไผ่ 2 (Nong Phai 2)	76	255
900035	อ.ริน 2 (Rin 2)	77	255
900037	เนินสบาย 1 (Noen Sabay 1)	78	256
900038	เนินสบาย 2 (Noen Sabay 2)	79	256
900039	เนินสบาย 3 (Noen Sabay 3)	80	256
900042	ระนาม 1 (Ranam 1)	81	257
900050	หอมกระจุย 3 (Homkrajui 3)	82	257

Accession Number	ชื่อพันธุ์ (ไทย-อังกฤษ)	ข้อมูล (หน้า)	ภาพถ่าย (หน้า)
900051	ซับสมอทอด 1 (Subsmotod 1)	83	257
900052	ซับสมอทอด 2 (Subsmotod 2)	84	258
900053	ซับสมอทอด 3 (Subsmotod 3)	85	258
900054	ซับสมอทอด 4 (Subsmotod 4)	86	258
900056	พระบาท (Phra Bat)	87	259
900071	สา 2 (Sa 2)	88	259
900072	สา 3 (Sa 3)	89	259
900074	เลย (Loei)	90	260
900075	นาหม่าน (Na Maan)	91	260
900076	นากลาง (Na Klang)	92	260
900078	วิเชียรบุรี (Wichian Buri)	93	261
900081	หนองไผ่ (Nong Phai)	94	261
900082	หนองไผ่ (Nong Phai)	95	261
900085	ซับสมอทอด (Subsmotod)	96	262
900087	บึงสามพัน (Bueng Sam Phan)	97	262
900090	โนนเมือง 3 (Non Mueang 3)	98	262
900113	หล่มสัก (Lom Sak)	99	263
900115	บึงสามพัน (Bueng Sam Phan)	100	263
900116	มอ.สมบูรณ์ (Mo Sombum)	101	263
900118	พระบาท (Phra Bat)	102	264
900119	วังทอง (Wang Thong)	103	264
900121	ชุมแพ (Chum Phae)	104	264
900123	หนองไผ่ (Nong Phai)	105	265
900129	หล่มสัก (Lom Sak)	106	265

สารบัญข้อมูลและภาพพันธุ์ถั่วเขียว/ถั่วเขียวผิวดำ (ต่อ)

ถั่วเขียว พันธุ์พื้นเมือง (ต่อ)

Accession Number	ชื่อพันธุ์ (ไทย-อังกฤษ)	ข้อมูล (หน้า)	ภาพถ่าย (หน้า)
900137	ซับสมอทอด (Subsmotod)	107	265
900140	ชุมแพ (Chum Phae)	108	266
900142	นครสวรรค์ (Nakhon Sawan)	109	266
900163	พื้นเมือง (Local Variety)	110	266
900169	หนองไผ่ (Nong Phai)	111	267
900174	พระบาท (Phra Bat)	112	267
900187	สุโขทัย 1 (Sukhothai 1)	113	267
900190	สุโขทัย 4 (Sukhothai 4)	114	268
900198	กำแพงเพชร 4 (Kampang Phet 4)	115	268
900203	สุโขทัย (Sukhothai)	116	268
900210	กำแพงแสน (Kampangsaen)	117	269
900221	กำแพงเพชร (Kampang Phet)	118	269
900229	ลานสัก 1 (Lan Sak 1)	119	269
900230	นครสวรรค์ 2 (Nakhon Sawan2)	120	270
900233	ดงขุย 1 (Dong Khui 1)	121	270
900235	ชนแดน 1 (Chon Daen 1)	122	270

ถั่วเขียว พันธุ์นำเข้าจากต่างประเทศ

Accession Number	ชื่อพันธุ์ (ไทย-อังกฤษ)	ข้อมูล (หน้า)	ภาพถ่าย (หน้า)
300001	วีซี 1163 บี (VC 1163 B)	123	271
300003	วีซี 1177 บี (VC 1177 B)	124	271
300006	วีซี 1184 บี (VC 1184 B)	125	271
300008	วีซี 1482 (VC 1482)	126	272
300009	วีซี 1482 ดี (VC 1482 D)	127	272
300023	วีซี 1628 ซี (VC 1628 C)	128	272
300026	วีซี 1973 เอ (VC 1973 A)	129	273
300027	วีซี 2307 เอ (VC 2307 A)	130	273
300028	วีซี 2523 เอ (VC 2523 A)	131	273
300029	วีซี 2719 เอ (VC 2719 A)	132	274
300036	วีซี 2750 เอ (VC 2759 A)	133	274
300057	วีซี 2778 ซี (VC 2778 C)	134	274
300138	วีซี 3061 เอ (VC 3061 A)	135	275
300173	วีซี 1000 เอ (VC 1000 A)	136	275
300174	วีซี 1068 บี (VC 1068 B)	137	275
300175	วีซี 1089 บี (VC 1089 B)	138	276
300232	วีซี 1209 บี (VC 1209 B)	139	-
300253	วีซี 2831 (VC 2831)	140	276
300254	วีซี 2830 (VC 2830)	141	276
300266	วีซี 1485 (VC 1485)	142	-
300268	วีซี 1209 (VC 1209)	143	277
300271	วีซี 1485 (VC 1485)	144	-
300276	วีซี 1488 (VC 1488)	145	277
300278	วีซี 1209 (VC 1209)	146	-
300281	วีซี 1587 (VC 1587)	147	277
300290	วีซี 1621 (VC 1621)	148	278
300295	วีซี 1000 ซี (VC 1000 C)	149	-
300300	วีซี 3178 (VC 3178)	150	278
300301	วีซี 3525 (VC 3525)	151	-
300304	วีซี 1209 (VC 1209)	152	278
300305	วีซี 1482 ซี (VC 1482 C)	153	279
300306	วีซี 1560 (VC 1560)	154	279
300308	วีซี 1627 เอ (VC 1627 A)	155	-
300334	วีซี 2773 (VC 2773)	156	279
300432	วีซี 1560 ดี (VC 1560 D)	157	280
300437	วีซี 2802 เอ (VC 2802 A)	158	-
300438	วีซี 3004 เอ (VC 3004 A)	159	280
300439	วีซี 3012 เอ (VC 3012 A)	160	280
300440	วีซี 3012 บี (VC 3012 B)	161	281
300441	วีซี 3178 เอ (VC 3178 A)	162	-

สารบัญข้อมูลและภาพพันธุ์ถั่วเขียว/ถั่วเขียวผิวดำ (ต่อ)

ถั่วเขียว พันธุ์นำเข้าจากต่างประเทศ (ต่อ)

Accession Number	ชื่อพันธุ์ (ไทย-อังกฤษ)	ข้อมูล (หน้า)	ภาพถ่าย (หน้า)
300442	วีซี 3301 เอ (VC 3301 A)	163	281
300446	วีซี 1089 เอ (VC 1089 A)	164	-
300447	วีซี 1137 เอ (VC 1137 A)	165	-
300450	วีซี 1168 บี (VC 1168 B)	166	281
300451	วีซี 1560 ดี (VC 1560 D)	167	282

Accession Number	ชื่อพันธุ์ (ไทย-อังกฤษ)	ข้อมูล (หน้า)	ภาพถ่าย (หน้า)
300452	วีซี 1973 เอ (VC 1973 A)	168	-
300454	วีซี 2768 เอ (VC 2768 A)	169	-
300456	วีซี 3746 เอ (VC 3746 A)	170	282
300493	วีซี 3571 เอ (VC 3571 A)	171	282

ถั่วเขียวผิวดำ พันธุ์รับรอง

Accession Number	ชื่อพันธุ์ (ไทย-อังกฤษ)	ข้อมูล (หน้า)	ภาพถ่าย (หน้า)
	พิษณุโลก 2 (Phitsanulok 2)	175	283

Accession Number	ชื่อพันธุ์ (ไทย-อังกฤษ)	ข้อมูล (หน้า)	ภาพถ่าย (หน้า)
	อู่ทอง 2 (U-Thong 2)	176	284

ถั่วเขียวผิวดำ

Accession Number	ชื่อพันธุ์ (ไทย-อังกฤษ)	ข้อมูล (หน้า)	ภาพถ่าย (หน้า)
	เคเอบี 4/พีแอลยู 1131 แอล.2 (KAB 4/PLU 1131 L.2)	177	283
	ปราจีน/เอ็นบีจี 5 (Prajeen/NBG 5)	178	283
200001	บีซี 18 (BC 18)	179	284
200002	บีซี 28 (BC 28)	180	284
200027	บีซี 112 (BC 112)	181	285
200032	บีซี 121 (BC 121)	182	285
200035	บีซี 125 (BC 125)	183	285
200038	ซีคิว 20141 (CQ 20141)	184	286
200044	บางระกำโล้น (Bangragum Lon)	185	286
200048	พีไอ 164776 (PI 164776)	186	286
200052	พีไอ 180466 (PI 180466)	187	287
200057	พีไอ 211068 (PI 211068)	188	287
200063	พีไอ 218104 (PI 218104)	189	287
200067	พีไอ 250164 (PI 250164)	190	288
200071	พีไอ 269528 (PI 269528)	191	288
200076	พีไอ 286304 (PI 286304)	192	288
200125	พีแอลยู-1131 (PLU-1131)	193	289
200126	แมส เจแอล 1-1(Mash JL.1-1)	194	289

Accession Number	ชื่อพันธุ์ (ไทย-อังกฤษ)	ข้อมูล (หน้า)	ภาพถ่าย (หน้า)
200127	แมส 4-8 (Mash 4-8)	195	289
200133	เอ็นบีจี 5 (NBG 5)	196	290
200142	68/71 [Black Gram (68/71)]	197	290
200145	ซีคิว 20143 [Black Gram (CQ 20143)]	198	290
200149	ซีพีไอ 29840 (CPI 29840)	199	291
200177	ซีคิว 3035 (CQ 3035)	200	291
200185	อู่ทอง 2 อาบรังสี พีแอล (UT-2 irrad PL)	201	291
200186	อู่ทอง 2 อาบรังสี 1-35-1 (UT-2 irrad 1-35-1)	202	292
200193	พื้นเมืองศรีสำโรง-1 (Srisumrong -1)	203	292
200194	พื้นเมืองศรีสำโรง-2 (Srisumrong -2)	204	292
200195	พื้นเมืองศรีสำโรง-3 (Srisumrong -3)	205	293
200196	พื้นเมืองศรีสำโรง-4 (Srisumrong -4)	206	293
200197	พื้นเมืองศรีสำโรง-5 (Srisumrong -5)	207	293
200198	พื้นเมืองศรีสำโรง-6 (Srisumrong -6)	208	294
200204	แมส 12-24 (1240) [Mash 12-24 (1240)]	209	294
200304	อาร์. 397 (R. 397)	210	294
200311	กรีน แมทเป้ (Green Matpe)	211	295

สารบัญข้อมูลและภาพพันธุ์ถั่วเขียว/ถั่วเขียวผิวดำ (ต่อ)

ถั่วเขียวผิวดำ (ต่อ)

Accession Number	ชื่อพันธุ์ (ไทย-อังกฤษ)	ข้อมูล (หน้า)	ภาพถ่าย (หน้า)
200312	ซีคิว 3028 (CQ 3028)	212	295
200315	เคเอบี 4 (KAB 4)	213	295
200316	เคเอบี 5 (KAB 5)	214	296
200340	โล้นปราจีน เอ [Prajeen A (glabrous)]	215	296
200341	โล้นซับสมอทอด [Subsmotod (glabrous)]	216	296
200343	วี 1184 (V 1184)	217	297
200344	วี 1189 (V 1189)	218	297
200345	วี 1306 (V 1306)	219	297
200347	วี 1343 (V 1343)	220	298
200348	วี 1385 (V 1385)	221	298
200357	ทีซี. 2209 (TC 2209)	222	298
200359	ทีซี. 2211 (TC 2211)	223	299
200360	ซีเอ็นบี 8702-3บี-2 [CNB 8702-3B-2 (UT2 irrad/ ลวบ. 1.2)]	224	299
200361	ซีเอ็นบี 8702-3บี-3 [CNB 8702-3B-3 (UT2 irrad/ ลวบ. 1.3)]	225	299
200362	ซีเอ็นบี 8702-3บี-6 [CNB 8702-3B-6 (UT2 irrad/ลบว. 1.6)]	226	300
200390	ทีซี 2208 (TC 2208)	227	300
200391	บีซี 30 (BC 30)	228	300
200392	บีซี 35 เอ (BC 35 A)	229	301
200393	บีซี 48 เอ (BC 48 A)	230	301
200394	บีซี 48 บี (BC 48 B)	231	301
200396	ซีคิว 20141 เอ (CQ 20141 A)	232	302
200397	ซีคิว 20147 เอ (CQ 20147 A)	233	302
200398	ซีคิว 17588 เอ (CQ 17588 A)	234	302
200399	ซีคิว 17588 บี (CQ 17588 B)	235	303
200405	รีเกอร์ (Regur)	236	303
200461	ซีพีไอ 29927 (CPI 29927)	237	303
200462	ซีคิว 3024 (CQ 3024)	238	304
200471	อาร์ 28 (R 28)	239	304
200474	เนปาล 2 (Nepal 2)	240	304

บทนำ

ถั่วเขียว

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Vigna radiata* (L.) Wilczek
ชื่อสามัญ Mungbean, Green gram, Goldengram
วงศ์ Leguminosae

ถั่วเขียวผิวดำ

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Vigna mungo* (L.) Hepper
ชื่อสามัญ Blackgram, Black matpe, Urd
วงศ์ Leguminosae

ประวัติ

หลักฐานเก่าแก่ที่สุดของการปลูกถั่วเขียวในโลก พบว่า มีการปลูกถั่วเขียวในแคว้นมัธยประเทศ เมื่อกว่า 4,000 ปีมาแล้ว และยังปลูกแพร่หลายในพม่า ไทย ศรีลังกา ปากีสถาน อิหร่าน จีน และภาคตะวันออกของอดีตสหภาพโซเวียต จึงเชื่อกันว่าถั่วเขียวมีถิ่นกำเนิดอยู่ในประเทศอินเดีย แม้แต่วาวิลอฟ (Vavilov) นักพฤกษศาสตร์ชาวรัสเซีย ก็เชื่อว่าถั่วเขียวมีศูนย์กลางแหล่งกำเนิด (center of origin) อยู่ที่อินเดียและเอเชียกลาง จากเอเชียมีการนำถั่วเขียวไปปลูกในตะวันออกกลาง หมู่เกาะในมหาสมุทรแปซิฟิค ออสเตรเลีย แอฟริกาตะวันออก และทวีปอเมริกา

ไม่มีหลักฐานแน่ชัดว่าประเทศไทยเริ่มปลูกถั่วเขียวเมื่อใด แต่ถั่วเขียวก็ถูกใช้ในพิธีกรรมทางศาสนามานานแล้ว เอกสารแรกที่กล่าวถึงการปลูกถั่วเขียวในประเทศไทย เริ่มเมื่อ พ.ศ. 2480 โดยใช้พันธุ์เมล็ดเล็ก ชื่อ พันธุ์ศรีสำโรง ซึ่งตอบสนองต่อช่วงแสงเป็นอย่างมาก และในช่วงประมาณ พ.ศ. 2500 ประเทศไทยยังปลูกถั่วทอง (ถั่วเขียวผิวมันเยื่อเปลือกหุ้มเมล็ดสีเหลือง) และถั่วเขียวผิวดำ (สมัยนั้นเรียกถั่วเขียวอินเดียหรือถั่วแขก) อีกด้วย แต่ในปัจจุบันประเทศไทยปลูกแต่ถั่วเขียวเมล็ดมันใหญ่ กับถั่วเขียวผิวดำเท่านั้น พันธุ์ถั่วเขียวในประเทศไทยนำเข้ามาจากต่างประเทศทั้งสิ้น โดยได้นำเข้ามาตั้งแต่ พ.ศ. 2500 แต่ไม่สามารถบอกได้ว่า พันธุ์เมล็ดมันฝักขาวและเมล็ดมันฝักดำเข้ามา

ในประเทศไทยตั้งแต่เมื่อใด

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

ถั่วเขียวเคยถูกจัดอยู่ใน *Phaseolus* spp. ซึ่งมีชื่อวิทยาศาสตร์ต่าง ๆ กัน เช่น *Phaseolus aureus*, *Phaseolus radiate* แต่ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันมากขึ้นว่า ชื่อวิทยาศาสตร์ของถั่วเขียว (green gram และ golden gram) คือ *Vigna radiata* ซึ่งในบ้านเรา ได้แก่ 1. ถั่วเขียวเมล็ดมันใหญ่ 2. ถั่วเขียวธรรมดา หรือถั่วเมล็ดด้าน 3. ถั่วทองหรือถั่วเขียวสีทอง และ 4. ถั่วเขียวเมล็ดแดง ถั่วเขียวผิวดำ (blackgram) มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Vigna mungo* ข้อแตกต่างที่สำคัญระหว่าง species ทั้งสอง คือ *Vigna mungo* มีขนแตกตามกิ่งก้าน ใบ และฝัก อายุเก็บเกี่ยวนานกว่าและเมล็ดมีสีดำ (ตารางที่ 1)

ลักษณะ	ถั่วเขียว	ถั่วเขียวผิวดำ
หูใบ	กว้าง	แคบ
จำนวนดอกต่อ raceme	10-20	5-6
รูปร่างฝัก	ยาวโค้งตรงปลาย	สั้นตรง
จำนวนเมล็ดต่อฝัก	8-20	8 หรือต่ำกว่า
เมล็ด	ค่อนข้างกลม	รูปร่างค่อนข้างเป็นทรงกระบอก
ขั้วเมล็ด (hilum)	เรียบ	มีขอบนูน
สีใบเลี้ยง (cotyledon)	เหลือง	ขาว
สีกลีบคีล (keel)	เทา	เหลือง
ปริมาณขนบนลำต้น ใบ และฝัก	สั้นและบาง	ยาวและหนาแน่น

ตารางที่ 1 ความแตกต่างทางสัณฐานวิทยาระหว่างถั่วเขียวกับถั่วเขียวผิวดำ

นอกจากความแตกต่างทางสัณฐานวิทยาระหว่างถั่วเขียวกับถั่วเขียวผิวดำดังแสดงไว้ในตารางที่ 1 แล้ว การวิเคราะห์ทางเคมีของเมล็ด พบว่า ถั่วทั้งสองชนิดมี dipeptide อิสระที่แตกต่างกัน กล่าวคือ ถั่วเขียวมี y-glutamyl-s-methylcysteine ในขณะที่ถั่วเขียวผิวดำมี y-glutamylmethionine

1. ราก

ถั่วเขียว มีระบบรากแก้ว (tap root system) ประกอบด้วย รากแก้ว (primary root หรือ tap root) ที่เจริญมาจากแรดิเคิล (radicle) ต่อมามีรากแขนง (secondary root หรือ lateral root) จำนวนมากเจริญออกมาจากรากแก้วไปทางด้านข้าง ทั้งรากแก้วและรากแขนงเจริญไปใต้ดินได้ค่อนข้างลึก ทำให้ถั่วเขียวเติบโตได้ดีในดินที่มีความชื้นจำกัด

ที่บริเวณรากจะพบปม (nodule) ซึ่งเกิดจากแบคทีเรียไรโซเบียม (*Rhizobium* spp.) ในกลุ่ม cowpea strain อาศัยอยู่และให้ประโยชน์ซึ่งกันและกันแบบพึ่งพาอาศัยกันและกัน (symbiosis) เช่นเดียวกับพืชตระกูลถั่วอื่น ๆ คือ แบคทีเรียได้รับคาร์โบไฮเดรตจากราก ขณะเดียวกันทำหน้าที่ตรึง

ไนโตรเจนจากอากาศ เพื่อเปลี่ยนเป็นสารประกอบไนโตรเจนที่เป็นประโยชน์ต่อการเจริญเติบโตของถั่วเขียว

2. ลำต้น

ถั่วเขียวเป็นพืชล้มลุก มีลำต้นตั้งตรงเป็นพุ่มสูงประมาณ 40-80 เซนติเมตร ลำต้นมีการแตกกิ่ง โดยจำนวนกิ่งแขนง ข้อ และปล้อง ที่ปรากฏมีมากหรือน้อยขึ้นกับพันธุ์ ช่วงแสง และการเขตกรรม ถั่วเขียวบางพันธุ์อาจมีลำต้นแบบกึ่งเลื้อยได้เช่นกัน

ลำต้นในระยะต้นอ่อน ประกอบด้วย ส่วนที่อยู่เหนือใบเลี้ยง (epicotyl) ใบเลี้ยง (cotyledon) และส่วนที่อยู่ใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl) ลำต้นส่วนใต้ใบเลี้ยงนี้มีสีม่วงแดง หรือสีเขียวขึ้นอยู่กับพันธุ์ เมื่อถั่วเขียวเจริญเติบโตต่อไปส่วนของลำต้นที่อยู่เหนือใบเลี้ยงจะมีลักษณะค่อนข้างเป็นเหลี่ยมและมีขน (pubescence หรือ trichome หรือ hari) ปกคลุมอยู่ทั่วไป

3. ใบ

ใบของถั่วเขียวจำแนกได้เป็น 4 พวก คือ ในระยะต้นอ่อนมีใบเลี้ยง (cotyledon หรือ seed leaf) จำนวน 2 ใบ เกิดเป็นคู่ตรงข้ามกันที่ข้อของใบเลี้ยง (cotyledonary node) และใบจริงคู่แรก (unifoliate leaf หรือ first two-leaves) ซึ่งเป็นใบเดี่ยวที่เกิดตรงข้ามกันที่ข้อซึ่งอยู่ถัดขึ้นไปจากใบเลี้ยง

เมื่อถั่วเขียวมีอายุมากขึ้น ใบที่เกิดต่อมาจะเป็นใบประกอบแบบ trifoliolate leaf เกิดแบบสลับไปบนส่วนของลำต้น ประกอบด้วยใบย่อย 3 ใบ คือ ใบย่อยด้านปลาย (terminal leaflet) 1 ใบ และใบย่อยด้านข้าง (lateral leaflet) 2 ใบ ที่โคนของก้านใบประกอบ (petiole) มีหูใบ (stipule) 2 อัน ส่วนโคนของก้านใบย่อย (petiolule) มีหูใบย่อย (stipel) จำนวนไม่เท่ากัน คือ โคนของก้านใบย่อยด้านปลายมี 2 อันเกิดตรงข้ามกัน แต่ที่โคนของก้านใบย่อยด้านข้างทั้งสองใบมีหูใบย่อยข้างละ 1 อัน บริเวณแกนของก้านใบประกอบระหว่างรอยต่อของก้านใบย่อยด้านปลายและก้านใบย่อยด้านข้างเรียกว่า rachis ใบมีขนปกคลุมทั่วไปเช่นเดียวกับลำต้น

ใบย่อยและหูใบของถั่วเขียวมีลักษณะเป็นแผ่นใหญ่และหนา รูปร่างป้อมกลมแตกต่างไปจากถั่วเหลืองซึ่งมีลักษณะเรียวบางกว่าที่บริเวณโคนของกิ่งแขนง มีใบที่มีขนาดเล็ก และมีโครงสร้างของใบที่ไม่สมบูรณ์ อยู่เป็นคู่ตรงข้ามกัน เรียกว่า prophyll ที่บริเวณรอยต่อระหว่างใบจริงคู่แรกกับลำต้น ก้านใบประกอบกับลำต้น และก้านใบย่อยกับแกนก้านใบประกอบมีส่วนที่พองหนาเรียกว่า pulvinus ซึ่งมีบทบาทเกี่ยวข้องกับการเคลื่อนไหวของใบ สำหรับรูปร่างของใบนั้นแตกต่างกันไปขึ้นกับพันธุ์และอิทธิพลของปัจจัยสภาพแวดล้อม โดยปกติแล้วเมื่อสุกแก่ ใบจะเปลี่ยนจากสีเขียวเป็นสีเหลือง และเมื่อฝักแก่ ใบจะเริ่มหลุดร่วงจากลำต้น ยกเว้นในบางพันธุ์ที่ใบไม่หลุดร่วง

4. ช่อดอกและดอก

ช่อดอกถั่วเขียวเป็นแบบ condensed raceme คือ มีก้านดอกยาวและมีดอกเกิดเป็นกลุ่มที่ปลาย ส่วนใหญ่แล้วช่อดอกจะเกิดตามมุมใบที่อยู่ตอนบนของลำต้น ที่ปลายยอดหรือบนกิ่งแขนง ช่อดอก

แต่ละช่อมีจำนวนดอกประมาณ 10-25 ดอก ดอกมีสีเหลือง มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 1 เซนติเมตร ซึ่งถือว่ามีขนาดค่อนข้างใหญ่

ดอกถั่วเขียวมีลักษณะเฉพาะที่เรียกว่า papilionaceous flower ประกอบด้วย วงกลีบเลี้ยง (calyx) ที่มีฐานเชื่อมติดกันแต่ส่วนปลายแยกออกเป็น 5 แฉก บริเวณโคนของก้านดอก (pedicel) มี prophyll 2 อัน ซึ่งต่อมากลายเป็น bracteole ส่วนโคนของก้านช่อดอก (peduncle) มี prophyll 2 อันเช่นกัน ซึ่งต่อมากลายเป็น bract

ถัดเข้าไปด้านในเป็นส่วนของวงกลีบดอก (corolla) ประกอบด้วย กลีบดอก (petal) 5 กลีบ ได้แก่ กลีบขนาดใหญ่ (banner หรือ standard) ที่หุ้มกลีบดอกทั้งหมดไว้ 1 กลีบ กลีบขนาดกลางที่อยู่ด้านข้างของดอก (wing) 2 กลีบ และกลีบขนาดเล็ก (keel) 2 กลีบที่เชื่อมติดกันและโค้งหุ้มเกสรตัวผู้และเกสรตัวเมียไว้

ดอกถั่วเขียวมีเกสรตัวผู้จำนวน 10 อัน เป็นแบบ diadelphous คือ มี 9 อันที่เชื่อมติดกัน (united stamen หรือ fused stamen) และอีก 1 อันที่แยกเป็นอิสระ (free stamen หรือ separated stamen) เกสรตัวเมีย ประกอบด้วย ส่วนของยอดเกสรตัวเมีย (stigma) ที่มีขนาดยาว และก้านชูเกสรตัวเมีย (style) ที่มีรูปร่างเรียวยาวคล้ายเส้นด้าย มีรังไข่ (ovary) 1 อัน รูปร่างยาวรี เป็นแบบ unicarpellate ซึ่งภายในมี 10-15 ออวุล (ovule)

5. ฝักและเมล็ด

ฝัก (pod) เป็นแบบ legume เกิดเป็นกลุ่ม ฝักของถั่วเขียวผิวมันมีรูปร่างกลมยาว มีขนปกคลุมเพียงเล็กน้อย ส่วนปลายอาจโค้งงอเล็กน้อย และมีรอยคอดของฝักสังเกตเห็นได้ชัดเจน ส่วนฝักของถั่วเขียวผิวดำจะมีรูปร่างที่ป้อมสั้น มีขนปกคลุมอยู่หนาแน่นกว่า และมีรอยคอดที่ไม่ชัดเจนเท่า

ฝักที่กำลังพัฒนาของถั่วเขียวทั้ง 2 ชนิด มีสีเขียว และเมื่อแก่จะเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลเข้ม ดำ หรือขาวนวล แตกต่างกันไปตามพันธุ์ โดยแต่ละฝักมีเมล็ดประมาณ 10-15 เมล็ดในถั่วเขียวผิวมัน และประมาณ 5-8 เมล็ดในถั่วเขียวผิวดำ ถั่วเขียวบางพันธุ์ฝักแก่อาจแตก (shattering) ตามรอยประกบของเปลือกฝัก (suture) ทำให้เมล็ดหลุดร่วง แต่พันธุ์ที่ปลูกเป็นการค้าในปัจจุบันฝักไม่แตก (non-shattering)

เมล็ดของถั่วเขียวมีลักษณะค่อนข้างเล็ก เมื่อเปรียบเทียบกับถั่วเขียวอื่นที่ใช้เมล็ดเป็นอาหาร เมล็ดประกอบด้วยส่วนที่สำคัญ คือ เปลือกหุ้มเมล็ด (seed coat หรือ testa) มีสีต่างๆ กัน เช่น เขียว เหลือง น้ำตาล หรือดำ ทางด้านหนึ่งจะพบรอยแผลหรือเปลือกตา (hilum หรือ seed scar) ที่เกิดจากส่วนที่เมล็ดเดิมติดอยู่กับฝัก มีสีแตกต่างกัน เช่น เขียวเข้ม หรือดำ อาจมีผิวเรียบเป็นมันหรือด้าน และมีรูปร่างกลมรี บริเวณใกล้เคียงรอยแผลที่ปลายด้านเดียวกับบริเวณต้นอ่อนในเมล็ด มีรูเล็กๆ (micropyle) เกิดจากเนื้อเยื่อ integument ของรังไข่ที่ถูกเคลือบด้วยสารคิวติน (cutin) ที่ปลายอีกข้างหนึ่งของรอยแผล มีร่องเล็กๆ (raphe) ที่เกิดจากการเกาะของ integument กับผนังรังไข่

ภายในเมล็ดไม่มีส่วนของเอนโดสเปิร์ม (endosperm) แต่จะมีใบเลี้ยง (cotyledon หรือ lateral

ลักษณะฝักและเมล็ด

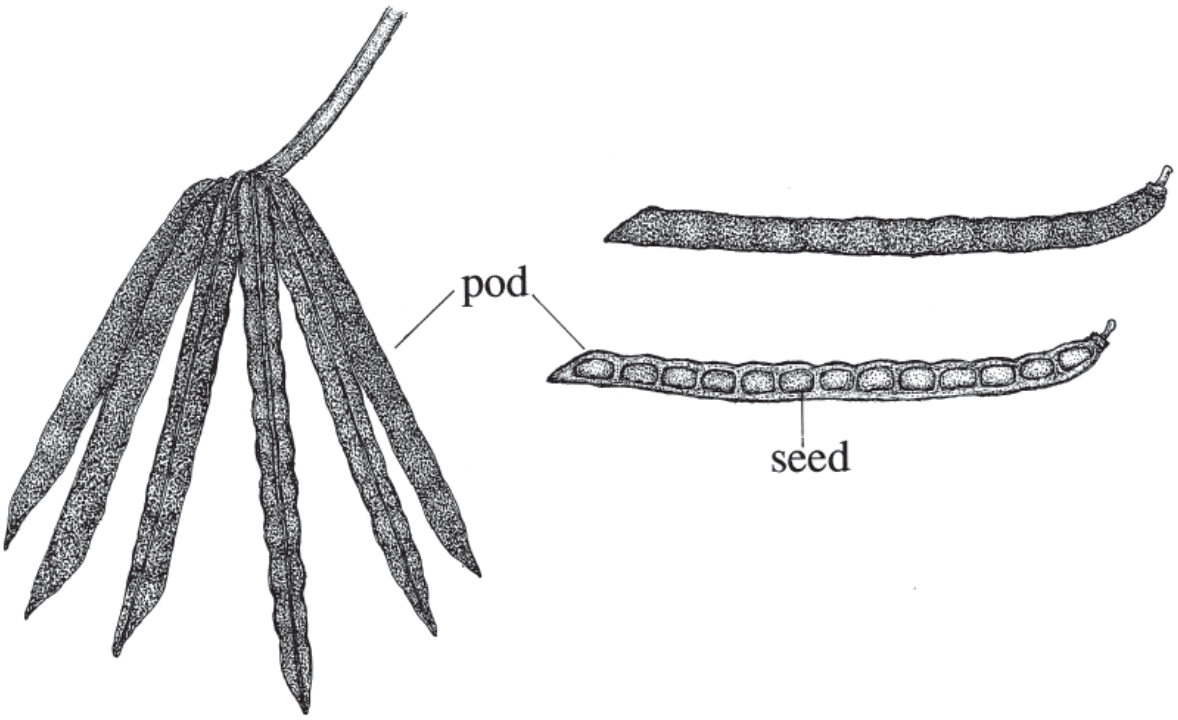

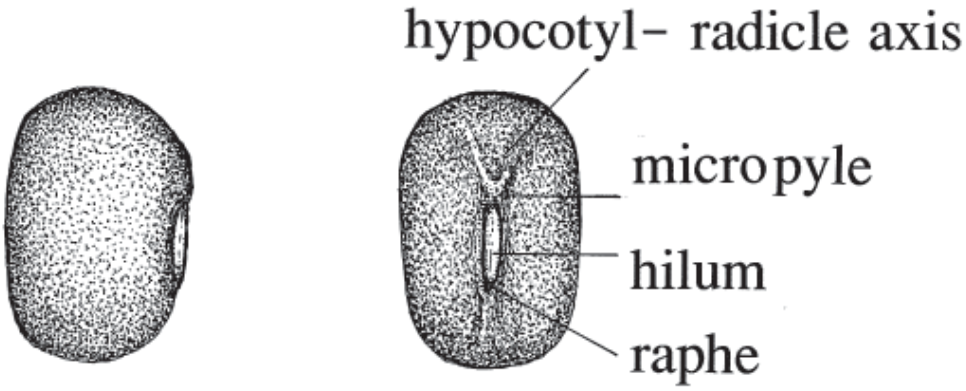

ลักษณะดอก

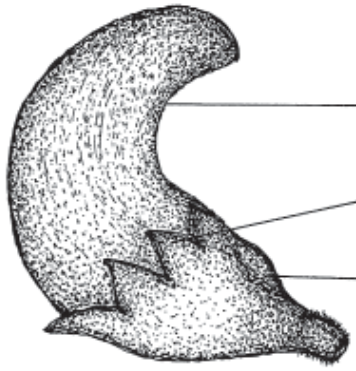
corolla
calyx
bracteole

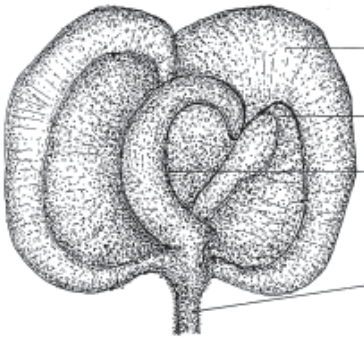
standard
wing
keel
pedicel

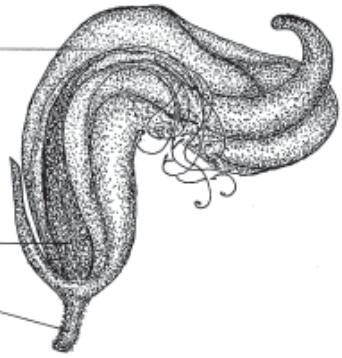
ovary

style
stigma
free stamen
united stamen

divergence) 2 ใบ ที่อยู่ถัดจากเยื่อหุ้มเมล็ดเข้าไป ทำหน้าที่เก็บสะสมอาหารเพื่อการงอกและการเจริญเติบโตของต้นอ่อน โดยเชื่อมติดกันกับส่วนของแกนต้นอ่อน (primary axis หรือ embryonic axis) ซึ่งประกอบด้วย พลูมูล (plumule) และ hypocotyl-radicle axis

การจำแนกกลุ่มพันธุ์

สามารถจำแนกชนิดของถั่วเขียวตามลักษณะของสีเปลือกหุ้มเมล็ดได้เป็น 4 ชนิด คือ

1. ถั่วเขียวผิวมันเมล็ดเรียบ เมล็ดมีขนาดใหญ่กว่าถั่วเขียวชนิดอื่น ๆ ผิวเรียบเป็นมัน เปลือกหุ้มเมล็ดมีสีเขียวสดใส ฝักเมื่อแก่จะเปลี่ยนจากสีเขียวเป็นสีน้ำตาลคล้ำหรือสีดำ นิยมเรียกว่า ถั่วเขียวเมล็ดมันฝักดำ แต่มีบางพันธุ์ที่ฝักแก่เปลี่ยนเป็นสีขาวนวล นิยมเรียกว่า ถั่วเขียวเมล็ดมันฝักขาว

2. ถั่วเขียวเมล็ดด้าน หรือถั่วเขียวธรรมดา ถั่วเขียวชนิดนี้มีลำต้นเป็นพุ่มใหญ่ มีการแตกกิ่งมาก ให้ผลผลิตสูง เปลือกหุ้มเมล็ดมีสีเขียวและมีลักษณะด้าน ไม่เป็นมัน

3. ถั่วทองหรือถั่วเขียวสีทอง ถั่วเขียวชนิดนี้มีลักษณะโดยทั่วๆ ไปเหมือนกับถั่วเขียวผิวมัน แต่เมล็ดมีเปลือกหุ้มเมล็ดสีเหลืองหรือสีทอง

4. ถั่วเขียวผิวดำ บางครั้งนิยมเรียกว่า ถั่วดำหรือถั่วแขก ถั่วเขียวชนิดนี้ลำต้นมีลักษณะค่อนข้างเป็นเถาเลื้อย บนส่วนต่างๆ ของลำต้น ใบ และฝักที่มีรูปร่างป้อมสั้น จะมีขนปกคลุมหนาแน่น ฝักและเมล็ดเมื่อแก่มีเปลือกหุ้มเมล็ดสีดำ

แหล่งปลูก

ถั่วเขียวผิวมันจะปลูกได้ทั้งต้นฤดูฝน ปลายฤดูฝน และในฤดูแล้ง แหล่งปลูกที่สำคัญ ได้แก่ เพชรบูรณ์ นครสวรรค์ กำแพงเพชร ลพบุรี สุโขทัย พิจิตร น่าน นครราชสีมา พิษณุโลก อุทัยธานี อุตรดิตถ์

สระบุรี ชัยภูมิ ชัยนาท ขอนแก่น และอ่างทอง ส่วนถั่วเขียวผิวดำจะปลูกได้เพียงปีละ 1 ครั้ง ซึ่งปลูกพร้อมกับถั่วเขียวผิวมันรุ่นปลายฤดูฝน แต่ถั่วเขียวผิวดำมีความทนทานต่อความแห้งแล้งมากกว่าถั่วเขียวผิวมัน แหล่งปลูกที่สำคัญ ได้แก่ สุโขทัย เพชรบูรณ์ ตาก พิจิตร พิษณุโลก กำแพงเพชร น่าน และลพบุรี

การจัดทำฐานข้อมูลเชื้อพันธุ์ถั่วเขียว/ถั่วเขียวผิวดำ

กรมวิชาการเกษตร โดยกองคุ้มครองพันธุ์พืช ได้ดำเนินการรวบรวม ศึกษาข้อมูลพันธุ์พืชและเชื้อพันธุ์พืช ภายใต้โครงการวิจัย เรื่อง สำรวจ รวบรวม จำแนก และศึกษาลักษณะทางพฤกษศาสตร์เพื่อการจัดทำฐานข้อมูล เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบพันธุ์พืชที่มาขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. 2518 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดย พระราชบัญญัติพันธุ์พืช (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 และการจดทะเบียน เพื่อขอรับความคุ้มครองเป็นพันธุ์พืชใหม่ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 โดยมีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

1. เพื่อพัฒนาระบบฐานข้อมูลเชื้อพันธุ์พืช 19 ชนิด ที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ประกาศให้เป็นพันธุ์พืชใหม่ที่จะได้รับการคุ้มครอง ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542
2. เพื่อจัดทำฐานข้อมูลเชื้อพันธุ์พืชสำหรับใช้เปรียบเทียบพันธุ์ในการขอรับความคุ้มครองเป็นพันธุ์พืชใหม่
3. เพื่อจัดทำหลักเกณฑ์การตรวจสอบพันธุ์พืชที่ขอจดทะเบียนเป็นพันธุ์พืชใหม่

4. เพื่อใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงสำหรับการตรวจสอบพันธุ์พืชพื้นเมืองทั่วไปและพันธุ์พืชป่า

การจัดทำฐานข้อมูลเชื้อพันธุ์ถั่วเขียวนี้ จะแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ 1) ถั่วเขียว (mungbean) 2) ถั่วเขียวผิวดำ (blackgram) โดยมีการประสานงาน การศึกษา รวบรวมและจำแนกลักษณะทางพฤกษศาสตร์ร่วมกับนักวิชาการเกษตร ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ 5

การบันทึกลักษณะประจำพันธุ์ถั่วเขียว/ถั่วเขียวผิวดำ

(Descriptors for Mungbean and Blackgram)

ฐานข้อมูลเชื้อพันธุ์ถั่วเขียวและถั่วเขียวผิวดำในเอกสารเล่มนี้ เป็นการบันทึกลักษณะทางด้านสัณฐานวิทยา (morphology) เป็นหลัก ประกอบด้วย การบันทึกลักษณะในเชิงคุณภาพ เช่น ลักษณะรูปทรง (shape) สีสัน (color) ขนาด (size) และการบันทึกลักษณะเชิงปริมาณ เช่น จำนวนวันที่ออกดอก (day to 50% flowering) อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest) ขนาดเมล็ด (size) เป็นต้น

การบันทึกลักษณะของแต่ละพันธุ์ ลักษณะที่สำคัญ คือ ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristics) ซึ่งเป็นลักษณะที่ไม่มีการแปรปรวนไปตามสภาพแวดล้อม และลักษณะทางด้านการเกษตร (agricultural descriptor) ซึ่งเป็นลักษณะที่อาจมีการแปรปรวนไปตามสภาพแวดล้อม แต่บางครั้งจะเป็นลักษณะที่เด่นและสำคัญของพันธุ์นั้น ๆ จึงได้บันทึกไว้ ข้อมูลส่วนใหญ่จะมีภาษาอังกฤษ และภาษาละตินกำกับไว้ด้วยเพื่อการค้นคว้าในภายหลังและเป็นมาตรฐานเดียวกัน การบันทึกลักษณะประจำพันธุ์ถั่วเขียวและถั่วเขียวผิวดำ ของกรมวิชาการเกษตร ประกอบด้วย หัวข้อหลัก ดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลเบื้องต้น (Passport Data)

2. การบริหารเชื้อพันธุ์ (Management)

3. ลักษณะประจำพันธุ์ (Characterization)

4. การประเมินผล (Evaluation)

5. ภาพประกอบ (Pictures)

ข้อมูลเบื้องต้น (Passport Data)

ในการจัดทำระบบฐานข้อมูลเชื้อพันธุ์ถั่วเขียว และถั่วเขียวผิวดำ การบันทึกข้อมูลเบื้องต้น นับว่าเป็นสิ่งสำคัญอันดับแรก ทั้งนี้เพื่อทราบประวัติของเชื้อพันธุ์ถั่วเขียวและถั่วเขียวผิวดำที่ต้องการจะตรวจสอบ และเพื่อการใช้ประโยชน์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและอนุรักษ์เชื้อพันธุ์ การแลกเปลี่ยนเชื้อพันธุ์ถั่วเขียวและถั่วเขียวผิวดำทั้งในและต่างประเทศ การขออนุญาตนำเข้าหรือส่งออกตามกฎระเบียบและกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องด้านการอนุรักษ์ การคุ้มครอง และการใช้ประโยชน์จากเชื้อพันธุ์ถั่วเขียวและถั่วเขียวผิวดำ รวมทั้งการขึ้นทะเบียนพันธุ์และการจดทะเบียนเพื่อขอรับความคุ้มครองเป็นพันธุ์พืชใหม่ เป็นต้น หัวข้อการบันทึกข้อมูลเบื้องต้นในการเก็บรวบรวมพันธุ์ถั่วเขียวและถั่วเขียวผิวดำ มีดังต่อไปนี้

1. พันธุ์ (accession identifiers)

1.1 หมายเลขพันธุ์ (accession number)

เชื้อพันธุ์ถั่วเขียวและถั่วเขียวผิวดำแต่ละตัวอย่างที่เก็บรวบรวมจากแต่ละแหล่งเก็บจะต้องมีรหัสหมายเลขกำกับไว้ทุกตัวอย่างหรือทุกพันธุ์ เพื่อความสะดวกในการเรียกใช้ข้อมูล และอ้างอิงข้อมูลในภายหลังได้ ในที่นี้หมายเลขประจำเชื้อพันธุ์ถั่วเขียวและถั่วเขียวผิวดำจะแยกกัน และจะกำหนดไว้เป็นตัวเลขเรียงตามลำดับจากน้อยไปหามาก เช่น 900001 เป็นถั่วเขียวพันธุ์พื้นเมืองสายพันธุ์อุทัยธานี 900002 เป็นถั่วเขียวพันธุ์พื้นเมือง สายพันธุ์ตะพานหิน 200001 เป็นถั่วเขียวผิวดำ พันธุ์ BC 18 200002 เป็นถั่วเขียวผิวดำ พันธุ์ BC 28 เป็นต้น

1.2 ชื่อชนิด (species name)

บันทึกชื่อวิทยาศาสตร์ของถั่วเขียว *Vigna radiata* (L.) Wilczek และถั่วเขียวผิวดำ *Vigna mungo* (L.) Hepper

1.3 ชื่อพันธุ์ (varietal name)

บันทึกชื่อพันธุ์ตามเจ้าของพันธุ์ที่ได้ตั้งชื่อไว้ก่อนหน้านี้แล้ว ไม่สมควรตั้งชื่อให้ใหม่ และควรบันทึกชื่อพันธุ์ไว้ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

1.4 ชื่อผู้ให้ ชื่อองค์กร/สถาบัน (donor's name)

1.5 หมายเลขเดิมจากที่ได้รับมา (donor's number)

2. การเก็บรวบรวมพันธุ์ (collection descriptors)

2.1 หมายเลขพันธุ์ที่เก็บรวบรวม (collection number)

บันทึกหมายเลขพันธุ์ โดยกำหนดจากชนิดพันธุ์และแหล่งที่เก็บรวบรวมมา แบ่งออกเป็น

100000 คือ พันธุ์ถั่วเขียวที่นำเข้าจากต่างประเทศ ชุดที่ 1

200000 คือ พันธุ์ถั่วเขียวผิวดำ

300000 คือ พันธุ์ถั่วเขียวที่นำเข้าจากต่างประเทศ ชุดที่ 2

400000 คือ พันธุ์ถั่วเขียวที่นำเข้าจากต่างประเทศ ชุดที่ 3

500000 คือ พันธุ์ถั่วเขียวที่มีการพัฒนาและปรับปรุงพันธุ์โดยกรมวิชาการเกษตร

800000 คือ ถั่วในสกุล *Vigna* spp. อื่น ๆ รวมทั้งถั่วป่า

900000 คือ พันธุ์ถั่วเขียวพื้นเมือง

2.2 ชื่อพื้นเมืองของพันธุ์ที่เก็บรวบรวม (local name)

2.3 วันที่เก็บรวบรวม (collection date)

2.4 สถานที่ที่เก็บรวบรวมพันธุ์ (locality of collection)

- ชื่อประเทศที่เก็บรวบรวม (country of collection)
- ชื่อจังหวัดหรือรัฐ (province/state)
- ชื่อตำบล อำเภอ ที่เก็บรวบรวม (district/township)
- ชื่อของจุดที่เก็บพันธุ์ (collection site)
- ความสูงจากระดับน้ำทะเล (altitude)
- เส้นรุ้ง ณ จุดที่เก็บพันธุ์ (latitude)
- เส้นแวง ณ จุดที่เก็บพันธุ์ (longitude)
- ข้อมูลอุตุนิยมวิทยา (meteorological data of collection site)
- ลักษณะสถานที่ที่ไปเก็บพันธุ์ (source of collection)
  1. ป่า (wild)
  2. ไร่เกษตรกร (farm land)
  3. ยุ้งฉาง (farm storage)
  4. แปลงหลัง/ข้างบ้าน (backyard)
  5. ตลาดในหมู่บ้าน (market in village)
  6. ตลาดในเมือง (market in city)
  7. อื่นๆ (others)

การบริหารเชื้อพันธุ์ถั่วเขียว/ถั่วเขียวผิวดำ (Management)

การบริหารเชื้อพันธุ์ถั่วเขียวและถั่วเขียวผิวดำเป็นการปฏิบัติการตามขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับหลักวิชาการตามกฎระเบียบ และกฎหมายต่าง ๆ ทั้งนี้ เพื่อให้มีการนำเชื้อพันธุกรรมถั่วเขียวและถั่วเขียวผิวดำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ควรดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1. การกักกันพืชและการขออนุญาต (Plant quarantine and permits)

การนำเข้าและส่งออกเชื้อพันธุ์ถั่วเขียว, *Vigna radiata* (L.) Wilczek และถั่วเขียวผิวดำ, *Vigna mungo* (L.) Hepper จะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. 2507 แก้ไขเพิ่มเติม โดย พระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2542 พระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. 2518 แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติพันธุ์พืช (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 และคำสั่งกรมวิชาการเกษตร ที่ 352/2528 เรื่อง ระเบียบการนำพันธุ์พืชเข้ามาในประเทศไทยและกำหนดแหล่งรวบรวมพันธุ์พืช ลงวันที่ 31 มกราคม 2528

1.1 การนำเข้า (import)

- ใบอนุญาตนำเข้า (import permit) Yes/No
- ใบรับรองปลอดศัตรูพืชจากประเทศต้นทาง (phytosanitary certificate) Yes/No
- การป้องกันกำจัดศัตรูพืชทางกักกันพืช (quarantine treatment) Yes/No
- สถานกักพืช (post entry quarantine) Yes/No
- ทะเบียนนำพืช (plant introduction) Yes/No

1.2 การส่งออก (export)

- การป้องกันกำจัดศัตรูพืชทางกักกันพืช (quarantine treatment) Yes/No
- ใบรับรองปลอดศัตรูพืช (phytosanitary certificate) Yes/No
- ใบอนุญาตส่งออก (export permit) Yes/No

2. การแลกเปลี่ยนพันธุ์ระหว่างประเทศ (Exchange of germplasm)

2.1 ให้ปฏิบัติตามระเบียบกรมวิชาการเกษตร ว่าด้วยหลักเกณฑ์การแลกเปลี่ยนส่วนขยายพันธุ์พืชระหว่างประเทศ พ.ศ. 2546 ซึ่งปริมาณส่วนขยายพันธุ์พืชที่อนุญาตให้แลกเปลี่ยนกับต่างประเทศ ตามระเบียบดังกล่าวมีเงื่อนไข ดังนี้

กลุ่มพันธุ์พืชไร่

ถั่วเขียวทุกชนิด พันธุ์ละ 10 กรัม สำหรับเมล็ด

2.2 หมายเลข (accession number) ที่สามารถแลกเปลี่ยนพันธุ์ (Passport data I) Yes/No

3. การเก็บรวบรวมพันธุ์และอนุรักษ์พันธุ์ (Collection and conservation)

3.1 แหล่งรวบรวมและอนุรักษ์เชื้อพันธุ์ (maintenance site of collection)

- ชื่อและที่อยู่ (name and address) รหัส/code
- ผู้ดูแล (curator) รหัส/code

3.2 วิธีการเก็บรวบรวมและอนุรักษ์เชื้อพันธุ์ (method)

3.2.1 *ex situ* (อนุรักษ์นอกถิ่นที่อยู่เดิมตามธรรมชาติ)

- เมล็ดพันธุ์ (seed) รหัส/code

3.2.2 *in vitro* (ส่วนขยายพันธุ์ในสภาพปลอดเชื้อ) รหัส/code

3.3 หมายเลขที่เก็บรวบรวม (accession number) (Passport data 1)

3.4 ปริมาณที่เก็บรวบรวม (collection size) (Passport data 9)

3.5 ระยะเวลาในการเก็บรวบรวม (period of collection)

3.6 วิธีการจัดการ (management)

3.6.1 การดูแลรักษา (maintenance)

3.6.2 การป้องกันกำจัดศัตรูพืช (treatment)

4. การนำไปใช้ประโยชน์ (Economic use)

เช่น การนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงการค้า

5. บันทึกเพิ่มเติม (Notes)

ลักษณะประจำพันธุ์ถั่วเขียว

(Characterization for Mungbean)

รายละเอียดประจำพันธุ์	ตัวอย่างพันธุ์	เลขรหัส
1. แบบการเจริญเติบโต (growth type)		
( ) ตั้งตรง (erect)	ชัยนาท 36 กำแพงแสน1	1
( ) กึ่งตั้งตรง (semi-erect)	พันธุ์พื้นเมือง	2
( ) เลื้อย (viny)	พันธุ์ป่า	3
2. สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)		
( ) เขียว (green)	ชัยนาท 36 ชัยนาท 60	1
( ) ม่วงอมเขียว (greenish purple)		2
( ) ม่วง (purple)	อู่ทอง 1	3
( ) อื่นๆ (others)		4
3. รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape)		
( ) รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)	อู่ทอง 1 ชัยนาท 36	1
( ) รูปไข่ (ovate)	ชัยนาท 60	2
( ) รูปแหลม (acute)		3
( ) รูปใบหอกแกมรูปไข่ (ovate-lanceolate)		4
( ) รูปลิ่ม (cuneate)		5
( ) รูปแฉก (lobed)		6
( ) อื่นๆ (others)		7
4. ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size) วัดที่ใบย่อยของใบที่อยู่กลางลำต้นโดยคำนวณจากความยาว (L) หารด้วยความกว้าง (W) ที่ระยะสร้างเมล็ด		
( ) แคบ (L/W >1.5)		1
( ) ปานกลาง (L/W=1.2-1.5)		2
( ) กว้าง (L/W<1.2)		3
5. การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)		
( ) มีขนน้อย (glabrous)		1
( ) มีขนมาก (pubescent)		2

รายละเอียดประจำพันธุ์	ตัวอย่างพันธุ์	เลขรหัส
6. สีของใบ (leaf color)		
( ) เขียวอ่อน (light green)		1
( ) เขียว (green)		2
( ) เขียวเข้ม (dark green)	อู่ทอง 1 ชัยนาท 36	3
( ) อื่นๆ (others)		4
7. สีของใบ เปรียบเทียบบนใบกับใต้ใบสังเกตที่ระยะมีใบประกอบ 4 ใบ (V_4)		
( ) บนใบเข้มกว่าใต้ใบ		1
( ) ใต้ใบเข้มกว่าบนใบ		2
( ) เข้มเท่ากัน		3
8. สีของก้านใบ (petiole color)		
( ) เขียว (green)	ชัยนาท 60 ชัยนาท 36	1
( ) ม่วงอมเขียว (greenish purple)	อู่ทอง 1 พันธุ์พื้นเมือง	2
( ) ม่วง (purple)		3
( ) ม่วงเข้ม (dark purple)		4
( ) อื่นๆ (others)		5
9. ความยาวของก้านใบ (petiole length) เมื่อปลูกในฤดูฝน		
( ) สั้น (< 12 เซนติเมตร)		1
( ) ปานกลาง (12-18 เซนติเมตร)		2
( ) ยาว (> 18 เซนติเมตร)		3
10. ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) ในระยะฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว		
( ) สั้น (< 14 เซนติเมตร)		1
( ) ปานกลาง (14-18 เซนติเมตร)		2
( ) ยาว (> 18 เซนติเมตร)		3
11. ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)		
( ) ส่วนใหญ่อยู่เหนือทรงพุ่ม (mostly above canopy)		1
( ) อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)	ชัยนาท 36	2
( ) อยู่ใต้ทรงพุ่ม (no pods visible above canopy)	อู่ทอง 1	3

รายละเอียดประจำพันธุ์	ตัวอย่างพันธุ์	เลขรหัส
12. สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)		
( ) เขียว (green)	ชัยนาท 60 ชัยนาท 36	1
( ) ม่วงอมเขียว (greenish purple)	อู่ทอง 1	2
( ) อื่นๆ (others)		3
13. สีของกลีบดอก (petal color) ที่ระยะดอกบานเต็มที่จากดอกที่บานในวันนั้น		
( ) เหลืองอ่อน (light yellow)	อู่ทอง 1 ชัยนาท 36	1
( ) เหลืองเข้ม (dark yellow)		2
( ) เหลืองอมเขียว (greenish yellow)		3
( ) อื่นๆ (others)		4
14. สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage)		
( ) เขียวอ่อน (light green)	อู่ทอง 1 ชัยนาท 36	1
( ) เขียวเข้ม (dark green)		2
( ) อื่นๆ (others)		3
15. สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)		
( ) ฟาง (straw)	พื้นเมืองฝักขาว	1
( ) น้ำตาล (brown)		2
( ) ดำ (black)	ชัยนาท 60 ชัยนาท 36	3
( ) อื่นๆ (others)		4
16. รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)		
( ) ค่อนข้างแบน (semi-flat)		1
( ) กลม (round)		2
17. ความยาวฝักแก่ (mature pod length)		
( ) สั้น (< 6 เซนติเมตร)		1
( ) ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)	ชัยนาท 60	2
( ) ยาว (> 10 เซนติเมตร)	ชัยนาท 36 กำแพงแสน1	3
18. ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)		
( ) น้อย (low)		1
( ) ปานกลาง (medium)		2
( ) มาก (high)		3

รายละเอียดประจำพันธุ์	ตัวอย่างพันธุ์	เลขรหัส
19. ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)		
( ) ไม่แตก	อู่ทอง 1 ชัยนาท 36	1
( ) แตก	ชัยนาท 60	2
20. สีของเปลือกเมล็ด (mature seed coat color)		
( ) เหลือง (yellow)	Pag-asa 3	1
( ) เหลืองอมเขียว (greenish yellow)		2
( ) เขียวอ่อน (light green)		3
( ) เขียวเข้ม (dark green)	ชัยนาท 36	4
( ) น้ำตาล (brown)		5
( ) อื่นๆ (others)		6
21. รูปร่างเมล็ด (seed shape)		
( ) รูปกลม (rounded)		1
( ) รูปไข่ (ovate)		2
( ) รูปทรงกระบอก (cylindrical)	ชัยนาท 60 ชัยนาท 36	3
( ) รูปขอบขนาน (oblong)		4
( ) อื่นๆ (others)		5
22. รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)		
( ) เว้า (concave)		1
( ) ไม่เว้า (non concave)	กำแพงแสน 1 ชัยนาท 36	2
23. ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)		
( ) อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด	กำแพงแสน 1 ชัยนาท 36	1
( ) อยู่ไม่ตรงกึ่งกลางเมล็ด		2
24. ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)		
( ) มัน (shiny)	ชัยนาท 36 กำแพงแสน 1	1
( ) ด้าน (dull)		2
25. อายุถึงวันออกดอก (days to 50% flowering) นับจากวันปลูกถึงวันที่ต้นถั่วเขียว 50% ของแปลงมีดอกแรกบาน		
( ) เร็ว (< 30 วัน)	ชัยนาท 60	1
( ) ปานกลาง (30-35 วัน)	ชัยนาท 36 กำแพงแสน 1	2
( ) ช้า (> 35 วัน)	พันธุ์พื้นเมือง	3

รายละเอียดประจำพันธุ์	ตัวอย่างพันธุ์	เลขรหัส
26. ความสูงเมื่อออกดอก 50% วัดระดับผิวดินถึงยอดสุดของลำต้นกลาง (plant height) สุ่ม 10 ต้น		
( ) เตี้ย (< 50 เซนติเมตร)	VC1197	1
( ) ปานกลาง (50-70 เซนติเมตร)	ชัยนาท 36	2
( ) สูง (> 70 เซนติเมตร)	พันธุ์พื้นเมือง	3
27. อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest) นับจากวันปลูกถึงวันที่ต้นถั่วเขียวมีฝักแก่ 70% ของทั้งแปลง		
( ) สั้น (< 60 วัน)	ชัยนาท 60	1
( ) ปานกลาง (60-70 วัน)	ชัยนาท 36	2
( ) ยาว (> 70 วัน)	พันธุ์พื้นเมือง	3
28. จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant) สุ่ม 10 ต้น		
( ) น้อย (< 10 ฝักต่อต้น)		1
( ) ปานกลาง (10-20 ฝักต่อต้น)	กำแพงแสน 1 ชัยนาท 36	2
( ) มาก (> 20 ฝักต่อต้น)		3
29. จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod) สุ่ม 5 ต้น		
( ) น้อย (< 8 เมล็ดต่อฝัก)		1
( ) ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)	กำแพงแสน 1 ชัยนาท 36	2
( ) มาก (> 12 เมล็ดต่อฝัก)		3
30. ขนาดเมล็ด (seed size) สุ่ม 100 เมล็ด 2 ครั้ง จากแต่ละซ้ำ x 10		
( ) เล็ก (< 55 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)	VC 1197	1
( ) ปานกลาง (55-75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)	ชัยนาท 36 กำแพงแสน 1	2
( ) ใหญ่ (> 75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)	VC 2815	3

ลักษณะประจำพันธุ์ถั่วเขียวผิวดำ
(Characterization for Blackgram)

รายละเอียดประจำพันธุ์	ตัวอย่างพันธุ์	เลขรหัส
1. แบบการเจริญเติบโต (growth type)		
( ) ตั้งตรง (erect)	พิษณุโลก 2	1
( ) กึ่งตั้งตรง (semi-erect)	อู่ทอง 2	2
( ) เลื้อย (viny)	พันธุ์พื้นเมือง	3
2. สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)		
( ) เขียว (green)		1
( ) ม่วงอมเขียว (greenish purple)		2
( ) ม่วง (purple)		3
( ) ม่วงเข้ม (dark purple)		4
( ) อื่นๆ (others)		5
3. รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape)		
( ) รูปสามเหลี่ยม (deltate)		1
( ) รูปไข่ (ovate)		2
( ) รูปใบหอกแกมรูปไข่ (ovate-lanceolate)		3
( ) รูปใบหอก (lanceolate)		4
( ) รูปสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน (rhombic)		5
( ) รูปไข่กลับ (obovate)		6
( ) อื่นๆ (others)		7
4. ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size) วัดที่ใบย่อยของใบที่อยู่กลางลำต้น โดยคำนวณจากความยาว (L) หารด้วยความกว้าง (W) ที่ระยะสร้างเมล็ด		
( ) แคบ (L/W > 2.0)		1
( ) ปานกลาง (L/W = 1.5-2.0)		2
( ) กว้าง (L/W < 1.5)		3
5. การมีขนที่ใบ ลำต้น และฝัก (pubescence)		
( ) มีขนน้อย (glabrous)		1
( ) มีขนมาก (pubescent)		2

รายละเอียดประจำพันธุ์	ตัวอย่างพันธุ์	เลขรหัส
6. สีของใบ (leaf color) สังเกตที่ระยะมีใบประกอบ 4 ใบ (V_4)		
( ) เขียวอ่อน (light green)		1
( ) เขียว (green)		2
( ) เขียวเข้ม (dark green)		3
( ) อื่นๆ (others)		4
7. ความยาวของก้านใบ (petiole length) เมื่อปลูกในฤดูฝน		
( ) สั้น (< 6 เซนติเมตร)		1
( ) ปานกลาง (6-12 เซนติเมตร)		2
( ) ยาว (> 12 เซนติเมตร)		3
8. ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) ในระยะฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว		
( ) สั้น (< 5 เซนติเมตร)		1
( ) ปานกลาง (5-8 เซนติเมตร)		2
( ) ยาว (> 8 เซนติเมตร)		3
9. ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)		
( ) ส่วนใหญ่อยู่เหนือทรงพุ่ม (mostly above canopy)		1
( ) อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)		2
( ) อยู่ใต้ทรงพุ่ม (no pods visible above canopy)		3
10. สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)		
( ) เขียว (green)		1
( ) เขียวอมม่วง (purple green)		2
( ) อื่นๆ (others)		3
11.สีของกลีบดอก (petal color) ที่ระยะดอกบานเต็มที่จากดอกที่บานในวันนั้น		
( ) เหลือง (yellow)		1
( ) เหลืองอมเขียว (greenish yellow)		2
( ) อื่นๆ (others)		3
12. สีของฝักอ่อน (pod color at immature stage) ในระยะเมล็ดเต็มฝัก		
( ) เขียวอ่อน (light green)		1

รายละเอียดประจำพันธุ์	ตัวอย่างพันธุ์	เลขรหัส
( ) เขียวเข้ม (dark green)		2
( ) อื่นๆ (others)		3
13. สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)		
( ) ฟาง (straw)		1
( ) น้ำตาล (brown)		2
( ) น้ำตาลเข้ม (dark brown)		3
( ) ดำ (black)		4
( ) อื่นๆ (others)		5
14. รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)		
( ) ค่อนข้างแบน (semi-flat)		1
( ) กลม (round)		2
15. ความยาวฝักแก่ (mature pod length)		
( ) สั้น (< 3 เซนติเมตร)		1
( ) ปานกลาง (3-5 เซนติเมตร)		2
( ) ยาว (> 5 เซนติเมตร)		3
16. ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (mature pod pubescence density)		
( ) น้อย (low)		1
( ) ปานกลาง (medium)		2
( ) มาก (high)		3
17. ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)		
( ) ไม่แตก		1
( ) แตก		2
18. สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color)		
( ) น้ำตาล (brown)		1
( ) น้ำตาลเข้ม (dark brown)		2
( ) ดำ (black)		3
( ) อื่นๆ (others)		4

รายละเอียดประจำพันธุ์	ตัวอย่างพันธุ์	เลขรหัส
19. รูปร่างเมล็ด (seed shape)		
( ) รูปกลม (rounded)		1
( ) รูปไข่ (ovate)		2
( ) รูปทรงกระบอก (cylindrical)		3
( ) รูปขอบขนาน (oblong)		4
( ) อื่นๆ (others)		5
20. ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)		
( ) อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด		1
( ) อยู่ไม่ตรงกึ่งกลางเมล็ด		2
21. ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)		
( ) มัน (shiny)		1
( ) ด้าน (dull)		2
22. อายุถึงวันออกดอก 50% (days to 50% flowering) นับจากวันปลูกถึงวันที่ต้นถั่วเขียว 50% ของแปลงมีดอกแรกบาน		
( ) เร็ว (< 30 วัน)	PI 218104 PI 219700	1
( ) ปานกลาง (30-40 วัน)	พิษณุโลก 2 BC 112	2
( ) ช้า (> 40 วัน)	อู่ทอง 2 ซับสมอทอด	3
23. ความสูงเมื่อเก็บเกี่ยว วัดระดับผิวดินถึงยอดสุดของลำต้นกลาง (plant height) สุ่ม 10 ต้น		
( ) เตี้ย (< 40 เซนติเมตร)	UG 191 PI 271499	1
( ) ปานกลาง (40-80 เซนติเมตร)	พิษณุโลก 2 PI 208462	2
( ) สูง (> 80 เซนติเมตร)	PLU 305 CPI 29923	3
24. อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest) นับจากวันปลูกถึงวันที่ต้นถั่วเขียวมีฝักแก่ 70% ของทั้งแปลง		
( ) สั้น (< 80 วัน)	พิษณุโลก 2 PI 218104	1
( ) ปานกลาง (80-90 วัน)		2
( ) ยาว (> 90 วัน)	อู่ทอง 2 ซับสมอทอด	3
25. จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant) สุ่ม 10 ต้น		
( ) น้อย (< 25 ฝัก/ต้น)	T-H 6 PLU 76 Regur	1

รายละเอียดประจำพันธุ์	ตัวอย่างพันธุ์	เลขรหัส
( ) ปานกลาง (25-35 ฝัก/ต้น)	NBG 2 PI 219700	2
( ) มาก (> 35 ฝัก/ต้น)	PI 208462 PLU 1131	3
26. จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod) สุ่ม 10 ต้น		
( ) น้อย (< 6 เมล็ด/ฝัก)	PI 208462 CPI 30067	1
( ) ปานกลาง (6-8 เมล็ด/ฝัก)	พิษณุโลก 2 ซับสมอทอด	2
( ) มาก (> 8 เมล็ด/ฝัก)		3
27. ขนาดเมล็ด (seed size) สุ่ม 100 เมล็ด 2 ครั้ง จากแต่ละซ้ำ x 10		
( ) เล็ก (< 50 กรัม/1,000 เมล็ด)	PI 164776 CPI 60831	1
( ) ปานกลาง (50-55 กรัม/1,000 เมล็ด)	พิษณุโลก 2 Regur	2
( ) ใหญ่ (> 55 กรัม/1,000 เมล็ด)	ซับสมอทอด PI 211068	3

การประเมินลักษณะทางการเกษตร
(Agronomic Evaluation Data)

การประเมินลักษณะทางการเกษตรของถั่วเขียว และถั่วเขียวผิวดำ จะใช้การประเมินเหมือนกัน

1. การประเมิน (agronomic evaluation identifier)

1.1 สถานที่ที่ทำการประเมิน (agronomic evaluation site)

1.2 วันเดือนปีที่ปลูก (planting date and year)

1.3 อัตราปลูก : จำนวนต้น/ตารางเมตร (population density : number of plants/m^2)

2. อายุถึงวันงอก (day to emergence)

จำนวนวันตั้งแต่ปลูกจนถึงต้นอ่อนงอก 50% (number of days from planting to 50% seedling emergence)

3. อายุถึงวันออกดอก 50% (days to 50% flowering)

สังเกตจาก 50% ของจำนวนต้นที่มีดอกแรกบาน (number of days from planting to 50% of plants with first flower open)

4. ความแข็งแรงของต้นอ่อน (seedling vigour)

1 อ่อนแอ (poor)

2 ปานกลาง (medium)

3 แข็งแรง (vigorous)

5. ความสูงต้น (plant height)

วัดเป็นเซนติเมตร โดยเฉลี่ยจาก 10 ต้น (in cm, on drawn-out plants, average of 10 plants)

6. ลักษณะกิ่ง (branch character)

บันทึกเมื่อฝักแรกเริ่มเปลี่ยนสี (recorded when first pod changes color)

6.1 จำนวนกิ่ง (number of branches)
นับเฉพาะกิ่งที่มีฝัก (count only pod-bearing branches)

6.2 ความยาวของกิ่ง (length of branch)
วัดที่กิ่งที่ยาวที่สุดเป็นเซนติเมตร (measure the longest branch in cm)

7. ช่วงระยะเวลาการออกดอก (flowering period)

1 ช่วงระยะเวลาการออกดอก > 30 วัน (asynchronous)

2 ช่วงระยะเวลาการออกดอก 16-30 วัน (intermediate)

3 ช่วงระยะเวลาการออกดอก < 15 วัน (synchronous)

8. อัตราการร่วงของดอก (rate of flower drop)

วัดเป็นเปอร์เซ็นต์ (as a percentage)

9. อายุถึงวันฝักแก่ 50 เปอร์เซ็นต์ (day to 50 % ripe pods)

นับจำนวนวันของจำนวนต้นที่มีฝักแรกแก่ 50 เปอร์เซ็นต์ (number of days from planting to 50% of plants with first ripe pod)

10. การแตกของฝักในแปลง (shattering in the field)

1 ฝักไม่แตก (no)

2 ฝักแตก (yes)

11. การล้ม (lodging)

1 ไม่ล้ม (none)

2 ล้มปานกลาง (intermediate)

3 ล้มมาก (heavy)

12. การสร้างปมที่ราก (nodulation)

1 ไม่มีปม (none)

2 มีปมที่รากน้อย (poor)

3 มีปมที่รากมาก (heavy)

13. การประเมินในสภาพแปลงทดลอง

13.1 จำนวนฝักต่อต้น (pod per plant)

บันทึกจำนวนฝักทั้งหมด โดยเฉลี่ยจาก 10 ต้น (mean number : recorded as whole number of pods from 10 representative plants)

13.2 จำนวนเมล็ดต่อฝัก (seed per pod)

บันทึกจำนวนเมล็ดทั้งหมด โดยเฉลี่ยจาก 10 ฝัก (mean number : recorded as whole number of seeds from 10 representative pods)

13.3 น้ำหนัก 1000 เมล็ด (1000 seed weight)

เฉลี่ยจากน้ำหนัก 100 เมล็ด 2 ครั้ง คูณด้วยสิบ (weight of 100 randomly selected seeds x 10)

13.4 น้ำหนักผลผลิตต่อต้น (yield per plant)

เฉลี่ยจากน้ำหนัก 10 ต้น ภายหลังจากลดความชื้นแล้ว (mean weight of 10 plants after drying in sun, recorded as whole number)

13.5 ผลผลิตจากการเก็บเกี่ยวครั้งแรกต่อผลผลิตรวม บันทึกเป็นเปอร์เซ็นต์ (percent of the first harvest over the total harvest)

13.6 เปอร์เซ็นต์การกระเทาะ (shelling percent)

น้ำหนักเมล็ดต่อน้ำหนักฝัก คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ จากจำนวนฝักทั้งหมด 100 ฝัก (seed weight divided by pod weight, multiplied by 100; based on minimum of 100 pods)

การเกิดโรค (reactions to diseases)

โรคที่พบบ่อย คือ โรคใบจุด (Cercospora leaf spot) และโรคราแป้ง (Powdery mildew) การเกิดโรคในสภาพธรรมชาติ บันทึกเป็นคะแนน ตั้งแต่ 1 ถึง 5

1 = ต้านทาน (resistant)

2 = ต้านทานปานกลาง (moderately resistant)

3 = ทนทาน (tolerant)

4 = อ่อนแอปานกลาง (moderately susceptible)

5 = อ่อนแอ (susceptible)

การทำลายของแมลง (reactions to insect pests)

แมลงที่เป็นศัตรูสำคัญของถั่วเขียวและถั่วเขียวผิวดำ ได้แก่ หนอนแมลงวันเจาะลำต้น (Bean fly) แมลงหวี่ขาว (White fly) หนอนเจาะฝัก (Pod borers) และด้วงถั่ว (Bruchid)

บันทึกการทำลายภายใต้สภาพที่ไม่มีการป้องกันกำจัด ระบุชนิดแมลงศัตรู ส่วนของพืชที่ถูกทำลาย ระดับการทำลาย บันทึกเป็นคะแนน ตั้งแต่ 1 ถึง 5

1 = ต้านทาน (resistant)

2 = ต้านทานปานกลาง (moderately resistant)

3 = ทนทาน (tolerant)

4 = อ่อนแอปานกลาง (moderately susceptible)

5 = อ่อนแอ (susceptible)

การปรับตัวกับสภาพแวดล้อม (environmental adaptability)

1. การตอบสนองการออกดอกต่อฤดูปลูก (flowering response to seasons)

1 ไม่แปรปรวน (stable)

2 แปรปรวน (variable)

3 แปรปรวนสูง (highly variable)

2. การทนแล้ง (drougth tolerance)

1 ไม่ทนแล้ง (least tolerant)

2 ทนแล้งปานกลาง (medium tolerant)

3 ทนแล้ง (most tolerant)

3. การทนทานต่อดินเค็ม (tolerance to salinity)

บันทึกเป็นคะแนน ตั้งแต่ 1 ถึง 3 โดยสังเกตจากความสูงของต้น เมื่ออายุ 30 วันหลังปลูก (tolerance to salinity coded from 1-3 ; measured as reduction in plant height 30 days after sowing)

1 ไม่ทนทาน (least tolerant)

2 ทนทานปานกลาง (medium tolerant)

3 ทนทานมาก (most tolerant)

4. การทนทานต่อดินกรด (tolerance to acid soils)

บันทึกเป็นคะแนน ตั้งแต่ 1 ถึง 3 โดยสังเกตจากความสูงของต้น เมื่ออายุ 30 วันหลังปลูก (tolerance to acid soils coded from 1-3 ; measured as reduction in plant height 30 days after sowing)

1 ไม่ทนทาน (least tolerant)

2 ทนทานปานกลาง (medium tolerant)

3 ทนทานมาก (most tolerant)

5. ความทนทานต่ออากาศหนาวเย็น (cold tolerance)

สังเกตจากการลดลงของการเจริญเติบโตภายใต้อุณหภูมิประมาณ 15 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 15 วัน บันทึกเป็นคะแนน ตั้งแต่ 1 ถึง 3 (coded from 1-3 ; measured as reduction in general vigour and productivity after being continuously exposed to an average temperature of 15 °C for at least 15 days)

1 ไม่ทนทาน (least tolerant)

2 ทนทานปานกลาง (medium tolerant)

3 ทนทานมาก (most tolerant)

6. ความทนทานต่ออากาศร้อน (heat tolerance)

สังเกตจากการลดลงของผลผลิตเมื่ออุณหภูมิระหว่างช่วงการออกดอกประมาณ 40 องศาเซลเซียส บันทึกเป็นคะแนน ตั้งแต่ 1 ถึง 3 (coded from 1-3 ; measured as yield reduction when continuously exposed to average of 40 °C during the flowering period)

1 ไม่ทนทาน (least tolerant)

2 ทนทานปานกลาง (medium tolerant)

3 ทนทานมาก (most tolerant)

การเกิดโรค (reaction to diseases)

1. โรคที่เกิดจากเชื้อรา (fungal diseases)

1.1 Cercospora leaf spot

1.2 Powdery mildew

1.3 Damping off

1.4 Root rot

1.5 Collar rot

1.6 Stem rot

1.7 Leaf rot

1.8 Pod rot

1.9 Other fungal leaf spot

1.10 Wilt

1.11 Anthracnose

1.12 Scab

1.13 Seedling blight

1.14 Leaf blight

1.15 Web Blight

1.16 Rust

1.17 Others (specify)

2. โรคที่เกิดจากเชื้อแบคทีเรีย (bacterial diseases)

2.1 Bacterial leaf blight

2.2 Bacterial leaf spot

2.3 Halo blight

2.4 Bacterial wilt

3. โรคที่เกิดจากเชื้อไวรัส (viral diseases)

3.1 Mungbean Yellow Mosaic Virus

3.2 Mungbean Yellow Mottle Virus

3.3 Mungbean Mosaic Virus

3.4 Mungbean Mottle Virus

3.5 Leaf Curl Virus

3.6 Cucumber Mosaic Virus

3.7 Tobacco Ring Spot Virus

3.8 Blackgram Sterility Mosaic Virus

3.9 Mungbean Vitches Broom

3.10 Others (specify)

การทำลายของแมลง (reaction to pests)

1. แมลงศัตรู (insect pests)

1.1 Bean fly

1.2 Pod borers

1.3 Aphids

1.4 Beetles

1.5 White fly

1.6 Leaf caterpillar

1.7 Leaf miner

1.8 Jassids

1.9 Bruchid

1.10 Others (specify)

2. ไส้เดือนฝอย (nematodes)

2.1 Root-knot nematode

2.2 Soybean cyst nematode

2.3 Reniform nematode

2.4 Others (specify)

คุณภาพเมล็ด (grain quality)

ปริมาณโปรตีน (protein content) วัดเป็นเปอร์เซ็นต์ที่น้ำหนักเมล็ดแห้ง (percent on dry seed weight basis)

ถั่วเขียว

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape)

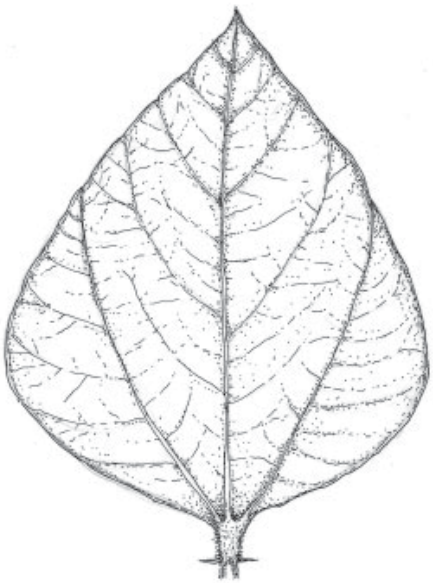

รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)

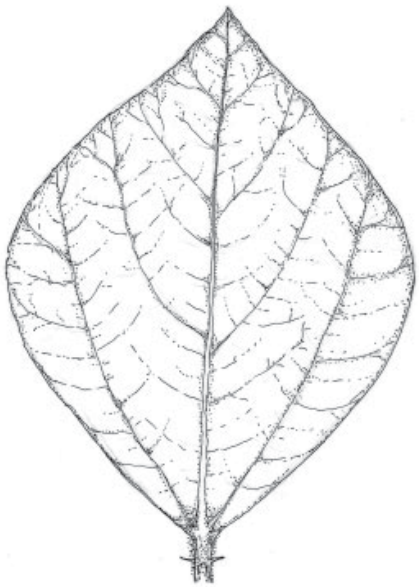

รูปไข่ (ovate)

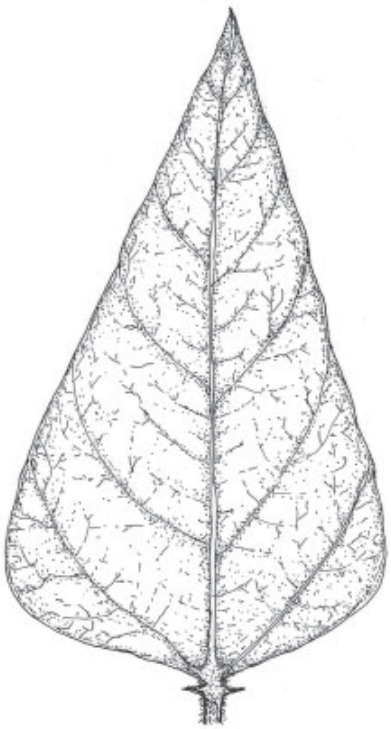

รูปใบหอกแกมรูปไข่ (ovate-lanceolate)

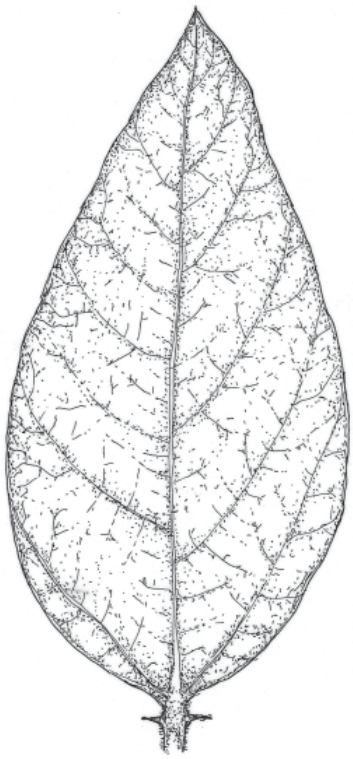

รูปแหลม (acute)

ถั่วเขียว (ต่อ)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape)

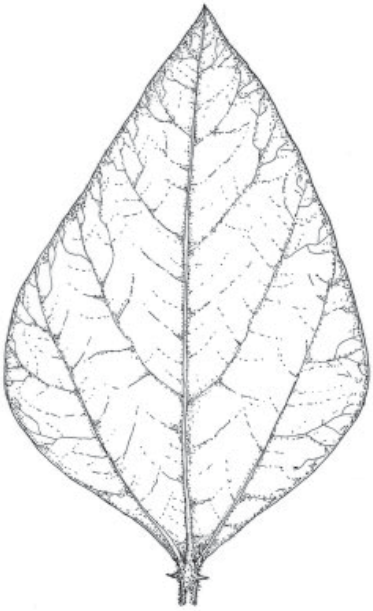

รูปลิ่ม (cuneate)

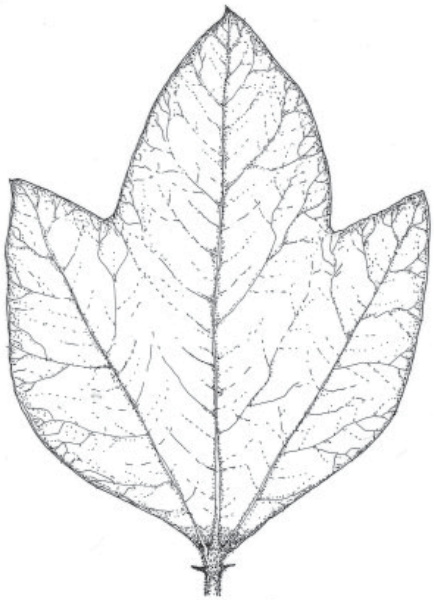

รูปแฉก (lobed)

รูปร่างเมล็ด (seed shape)

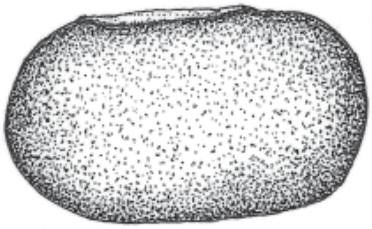

รูปไข่ (ovate)

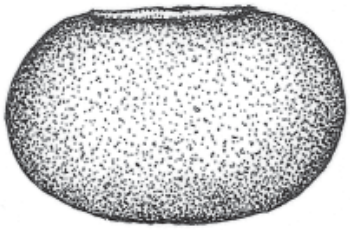

รูปกลม (rounded)

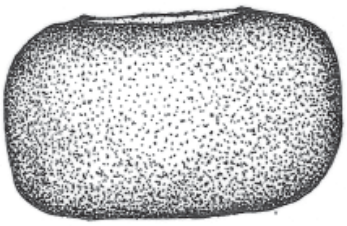

รูปทรงกระบอก (cylindrical)

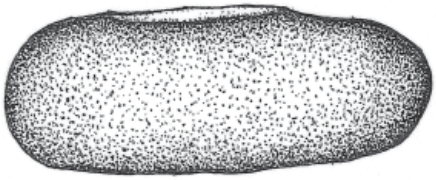

รูปขอบขนาน (oblong)

ถั่วเขียวผิวดำ

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape)

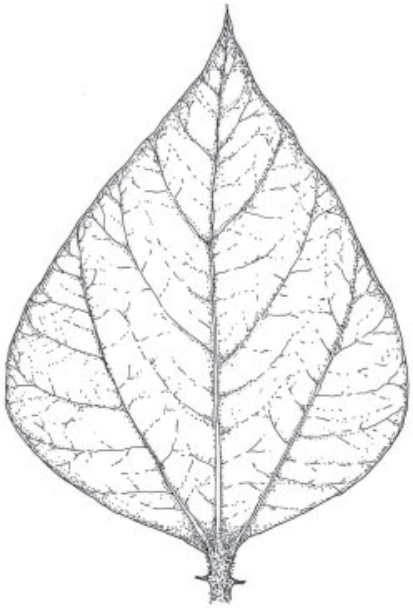

รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)

รูปไข่ (ovate)

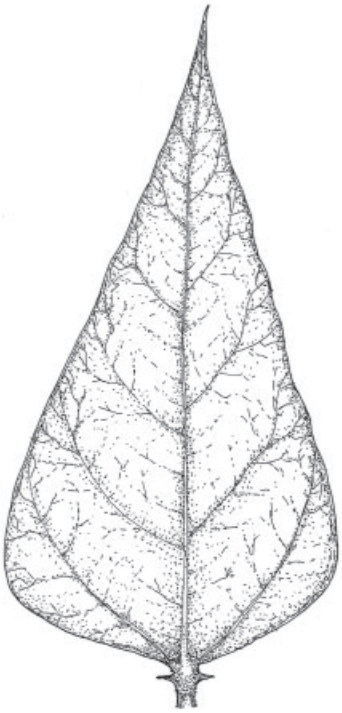

รูปใบหอกแกมรูปไข่ (ovate-lanceolate)

รูปใบหอก (lanceolate)

ถั่วเขียวผิวดำ (ต่อ)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape)

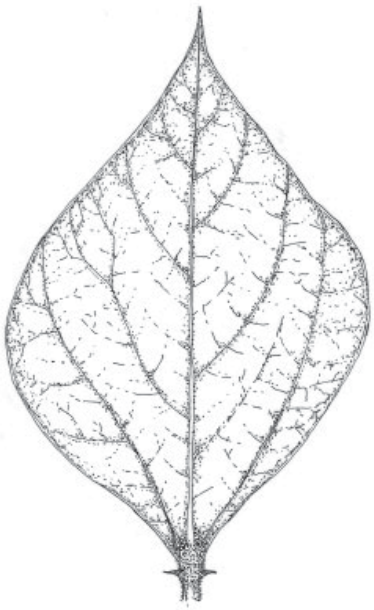

รูปสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน (rhombic)

รูปไข่กลับ (obovate)

รูปร่างเมล็ด (seed shape)

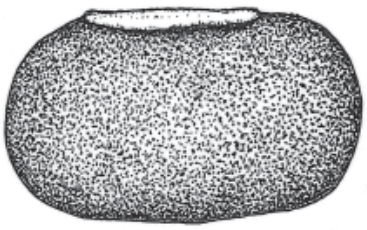

รูปไข่ (ovate)

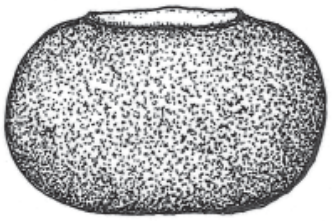

รูปกลม (rounded)

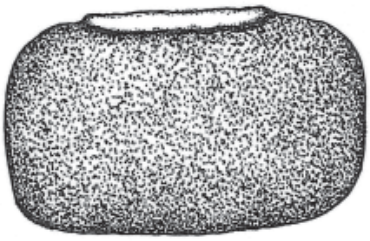

รูปทรงกระบอก (cylindrical)

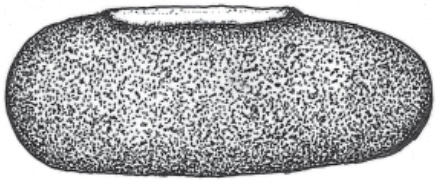

รูปขอบขนาน (oblong)

แหล่งรวบรวมและอนุรักษ์พันธุ์ถั่วเขียว/ถั่วเขียวผิวดำ กรมวิชาการเกษตร

แหล่งรวบรวมและอนุรักษ์พันธุ์ถั่วเขียวและถั่วเขียวผิวดำที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมวิชาการเกษตร และได้มีการรวบรวมข้อมูลและบันทึกอยู่ในฐานข้อมูลเชื้อพันธุ์พืชของกองคุ้มครองพันธุ์พืช

ชนิดพืช	สถานที่รวบรวม/อนุรักษ์พันธุ์	จำนวนพันธุ์/สายพันธุ์	สถานภาพ
1. ถั่วเขียว (*Vigna radiata* (L.) Wilczek)	ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ 5 อ.เมือง จ.ชัยนาท 17000 โทร. 0-5641-1857 โทรสาร 0-5641-2668	6,500	รวบรวมไว้ในสภาพเมล็ดพันธุ์ ตัวอย่างละประมาณ 200 กรัม โดยเก็บรักษาไว้ในห้องเก็บเมล็ดพันธุ์ของศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท
2. ถั่วเขียวผิวดำ (*Vigna mungo* (L.) Hepper)	ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ 5 อ.เมือง จ.ชัยนาท 17000 โทร. 0-5641-1857 โทรสาร 0-5641-2668	522	รวบรวมไว้ในสภาพเมล็ดพันธุ์ ตัวอย่างละประมาณ 200 กรัม โดยเก็บรักษาไว้ในห้องเก็บเมล็ดพันธุ์ของศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท

รายชื่อพันธุ์ถั่วเขียว /ถั่วเขียวผิวดำ

ถั่วเขียว พันธุ์รับรอง

Accession Number	ชื่อพันธุ์ (ไทย-อังกฤษ)
	กำแพงแสน 1 (Kampangsaen 1)
	กำแพงแสน 2 (Kampangsaen 2)
	ชัยนาท 36 (Chai Nat 36)
	ชัยนาท 60 (Chai Nat 60)

Accession Number	ชื่อพันธุ์ (ไทย-อังกฤษ)
	ชัยนาท 72 (Chai Nat 72)
	มทส 1 (SUT 1)
	มอ. 1 (PSU 1)
	อู่ทอง 1 (U-Thong 1)

ถั่วเขียว พันธุ์พื้นเมือง

Accession Number	ชื่อพันธุ์ (ไทย-อังกฤษ)
900001	อุทัยธานี (Uthai Thani)
900002	ตะพานหิน (Taphan Hin)
900004	คลองลาน (Khlong Lan)
900005	พุเตย (Pu Teo)
900006	วังม่วง 1 (Wang Muang 1)
900007	วังม่วง 2 (Wang Muang 2)
900008	หล่มสัก (Lom Sak)
900010	พิษณุโลก 2 (Phitsanulok 2)
900011	ลาดยาว 1 (Lat Yao 1)
900012	ลาดยาว 2 (Lat Yao 2)
900013	ชนแดน 1 (Chon Daen 1)
900014	ชนแดน 2 (Chon Daen 2)
900015	ลานสัก 1 (Lan Sak 1)
900016	ลานสัก 2 (Lan Sak 2)
900017	นครสวรรค์ 1 (Nakhon Sawan 1)
900018	นครสวรรค์ 2 (Nakhon Sawan 2)
900019	นครสวรรค์ 3 (Nakhon Sawan 3)
900020	นครสวรรค์ 4 (Nakhon Sawan 4)
900021	ดงขุย 1 (Dong Khui 1)
900022	ดงขุย 2 (Dong Khui 2)
900023	ดงขุย 3 (Dong Khui 3)
900024	ดงขุย 4 (Dong Khui 4)
900025	เนินมะปราง (Noen Maprang)

Accession Number	ชื่อพันธุ์ (ไทย-อังกฤษ)
900026	ชัยบาดาล 1 (Chai Badan 1)
900027	ชัยบาดาล 2 (Chai Badan 2)
900028	ชัยบาดาล 3 (Chai Badan 3)
900029	ชัยบาดาล 4 (Chai Badan 4)
900030	ชัยบาดาล 5 (Chai Badan 5)
900031	หนองไผ่ 1 (Nong Phai 1)
900032	หนองไผ่ 2 (Nong Phai 2)
900033	หนองไผ่ 3 (Nong Phai 3)
900034	อ.ริน 1 (Rin 1)
900035	อ.ริน 2 (Rin 2)
900036	อ.ริน 3 (Rin 3)
900037	เนินสบาย 1 (Noen Sabay 1)
900038	เนินสบาย 2 (Noen Sabay 2)
900039	เนินสบาย 3 (Noen Sabay 3)
900040	นางั่ว 1 (Na Ngua 1)
900042	ระนาม 1 (Ranam 1)
900047	ชุมแพ (Chum Phae)
900049	หอมกระจุย 2 (Homkrajui 2)
900050	หอมกระจุย 3 (Homkrajui 3)
900051	ซับสมอทอด 1 (Subsmotod 1)
900052	ซับสมอทอด 2 (Subsmotod 2)
900053	ซับสมอทอด 3 (Subsmotod 3)
900054	ซับสมอทอด 4 (Subsmotod 4)

รายชื่อพันธุ์ถั่วเขียว/ถั่วเขียวผิวดำ (ต่อ)

ถั่วเขียว พันธุ์พื้นเมือง (ต่อ)

Accession Number	ชื่อพันธุ์ (ไทย-อังกฤษ)
900056	พระบาท (Phra Bat)
900057	ชุมแพ (Chum Phae)
900058	ซับสมอทอด 4 (Subsmotod 4)
900060	หินเพลิง 3 (Hin Plerng 3)
900061	หินเพลิง 4 (Hin Plerng 4)
900062	โนนเมือง 1 (Non Mueang 1)
900063	โนนเมือง 2 (Non Mueang 2)
900064	ตากฟ้า (Tak Fa)
900065	เลย (Loei)
900068	วังทอง (Wang Thong)
900069	ชุมแพ (Chum Phae)
900070	สา 1 (Sa 1)
900071	สา 2 (Sa 2)
900072	สา 3 (Sa 3)
900074	เลย (Loei)
900075	นาหม่าน (Na Maan)
900076	นากลาง (Na Klang)
900078	วิเชียรบุรี (Wichian Buri)
900079	หล่มสัก (Lom Sak)
900080	หล่มสัก (Lom Sak)
900081	หนองไผ่ (Nong Phai)
900082	หนองไผ่ (Nong Phai)
900084	สา (Sa)
900085	ซับสมอทอด (Subsmotod)
900086	หนองไผ่ (Nong Phai)
900087	บึงสามพัน (Bueng Sam Phan)
900088	มอ.สมบูรณ์ (Mo Sombum)
900090	โนนเมือง 3 (Non Mueang 3)
900091	เลย (Loei)
900092	นากลาง (Na Klang)
900093	ซับสมอทอด (Subsmotod)

Accession Number	ชื่อพันธุ์ (ไทย-อังกฤษ)
900094	ซับสมอทอด (Subsmotod)
900096	บึงสามพัน (Bueng Sam Phan)
900097	มอ.สมบูรณ์ (Mo Sombum)
900098	ชุมแพ (Chum Phae)
900099	ชุมแพ (Chum Phae)
900100	สา (Sa)
900101	สา (Sa)
900102	ตากฟ้า (Tak Fa)
900103	ตากฟ้า (Tak Fa)
900104	ตากฟ้า (Tak Fa)
900105	เลย (Loei)
900106	เลย (Loei)
900107	ซับสมอทอด (Subsmotod)
900109	หนองไผ่ (Nong Phai)
900110	วิเชียรบุรี (Wichian Buri)
900111	หล่มสัก (Lom Sak)
900112	หล่มสัก (Lom Sak)
900113	เลย (Loei)
900114	หนองไผ่ (Nong Phai)
900115	บึงสามพัน (Bueng Sam Phan)
900116	มอ.สมบูรณ์ (Mo Sombum)
900117	มอ.สมบูรณ์ (Mo Sombum)
900118	พระบาท (Phra Bat)
900119	วังทอง (Wang Thong)
900120	วังทอง (Wang Thong)
900121	ชุมแพ (Chum Phae)
900122	ชุมแพ (Chum Phae)
900123	หนองไผ่ (Nong Phai)
900125	หนองไผ่ (Nong Phai)
900127	ถั่วทองพื้นเมือง (Tuatong LV)
900128	ถั่วทองพื้นเมือง (Tuatong LV)

รายชื่อพันธุ์ถั่วเขียว/ถั่วเขียวผิวดำ (ต่อ)

ถั่วเขียว พันธุ์พื้นเมือง (ต่อ)

Accession Number	ชื่อพันธุ์ (ไทย-อังกฤษ)
900129	หล่มสัก (Lom Sak)
900133	เลย (Loei)
900134	เลย (Loei)
900135	เพชรบูรณ์ (Phetchabum)
900137	ซับสมอทอด (Subsmotod)
900138	ชุมแพ (Chum Phae)
900140	ชุมแพ (Chum Phae)
900141	ชุมแพ (Chum Phae)
900142	นครสวรรค์ (Nakhon Sawan)
900143	นครสวรรค์ (Nakhon Sawan)
900144	วิเชียรบุรี (Wichian Buri)
900145	บึงสามพัน (Bueng Sam Phan)
900146	มอ.สมบูรณ์ (Mo Sombum)
900147	มอ.สมบูรณ์ (Mo Sombum)
900148	ชุมแพ (Chum Phae)
900149	วังทอง (Wang Thong)
900150	ชุมแพ (Chum Phae)
900151	สา (Sa)
900152	สา (Sa)
900153	โพนางดำ (Phonangdam)
900154	โพนางดำ (Phonangdam)
900155	พันธุ์เลื้อย [UNK (INDET)]
900156	ตากฟ้า (Tak Fa)
900157	เลย (Loei)
900158	นาหม่าน (Na Maan)
900159	เพชรบูรณ์ (Phetchabum)
900160	หล่มสัก (Lom Sak)
900161	หล่มสัก (Lom Sak)
900162	บ้านแพรก (Ban Phrack)
900163	พื้นเมือง (Local Variety)
900164	หนองไผ่ (Nong Phai)

Accession Number	ชื่อพันธุ์ (ไทย-อังกฤษ)
900165	วิเชียรบุรี (Wichian Buri)
900166	วิเชียรบุรี (Wichian Buri)
900167	หล่มสัก (Lom Sak)
900168	หล่มสัก (Lom Sak)
900169	หนองไผ่ (Nong Phai)
900170	หนองไผ่ (Nong Phai)
900171	หนองไผ่ (Nong Phai)
900172	หนองไผ่ (Nong Phai)
900173	พระบาท (Phra Bat)
900174	พระบาท (Phra Bat)
900175	วังทอง (Wang Thong)
900176	วังทอง (Wang Thong)
900177	ชุมแพ (Chum Phae)
900178	ชุมแพ (Chum Phae)
900179	ชุมแพ (Chum Phae)
900180	ชุมแพ (Chum Phae)
900181	ชุมแพ (Chum Phae)
900182	ชุมแพ (Chum Phae)
900183	สา (Sa)
900184	สา (Sa)
900185	มหาราช (Maha Rat)
900187	สุโขทัย 1 (Sukhothai 1)
900188	สุโขทัย 2 (Sukhothai 2)
900189	สุโขทัย 3 (Sukhothai 3)
900190	สุโขทัย 4 (Sukhothai 4)
900191	สุโขทัย 5 (Sukhothai 5)
900192	สุโขทัย 6 (Sukhothai 6)
900193	สุโขทัย 7 (Sukhothai 7)
900194	สุโขทัย 8 (Sukhothai 8)
900195	กำแพงเพชร 1 (Kampang Phet 1)
900196	กำแพงเพชร 2 (Kampang Phet 2)

รายชื่อพันธุ์ถั่วเขียว/ถั่วเขียวผิวดำ (ต่อ)

ถั่วเขียว พันธุ์พื้นเมือง (ต่อ)

Accession Number	ชื่อพันธุ์ (ไทย-อังกฤษ)
900197	กำแพงเพชร 3 (Kampang Phet 3)
900198	กำแพงเพชร 4 (Kampang Phet 4)
900199	สุโขทัย (Sukhothai)
900200	สุโขทัย (Sukhothai)
900201	สุโขทัย (Sukhothai)
900202	สุโขทัย (Sukhothai)
900203	สุโขทัย (Sukhothai)
900204	สุโขทัย (Sukhothai)
900205	สุโขทัย (Sukhothai)
900206	สุโขทัย (Sukhothai)
900207	สุโขทัย (Sukhothai)
900208	สุโขทัย (Sukhothai)
900209	สุโขทัย (Sukhothai)
900210	กำแพงแสน (Kampangsaen)
900211	กำแพงแสน (Kampangsaen)
900212	สุโขทัย (Sukhothai)
900213	สุโขทัย (Sukhothai)
900214	กำแพงแสน (Kampangsaen)

Accession Number	ชื่อพันธุ์ (ไทย-อังกฤษ)
900215	กำแพงแสน (Kampangsaen)
900217	สา (Sa)
900219	โพนางดำ (Phonangdam)
900220	โพนางดำ (Phonangdam)
900221	กำแพงเพชร (Kampang Phet)
900222	กำแพงเพชร (Kampang Phet)
900223	กำแพงเพชร (Kampang Phet)
900224	โนนเมือง 4 (Non Mueang 4)
900226	กิ่งทอง (King Thing)
900227	กิ่งทอง (King Thing)
900228	วังม่วง 2 (Wang Muang 2)
900229	ลานสัก 1 (Lan Sak 1)
900230	นครสวรรค์ 2 (Nakhon Sawan 2)
900231	ตะพานหิน (Taphan Hin)
900232	ชนแดน 1 (Chon Daen 1)
900233	ดงขุย 1 (Dong Khui 1)
900235	ชนแดน 1 (Chon Daen 1)
900236	หล่มสัก (Lom Sak)

ถั่วเขียว พันธุ์นำเข้าจากต่างประเทศ

Accession Number	ชื่อพันธุ์ (ไทย-อังกฤษ)
300000	วีซี 1152-2-3 บี (VC 1152-2-3 B)
300001	วีซี 1163 บี (VC 1163 B)
300002	วีซี 1163-5-3 บี (VC 1163-5-3 B)
300003	วีซี 1177 บี (VC 1177 B)
300004	วีซี 1178 เอ (VC 1178 A)
300005	วีซี 1184 เอ (VC 1184 A)
300006	วีซี 1184 บี (VC 1184 B)
300007	วีซี 1337 (VC 1337)
300008	วีซี 1482 (VC 1482)

Accession Number	ชื่อพันธุ์ (ไทย-อังกฤษ)
300009	วีซี 1482 ดี (VC 1482 D)
300010	วีซี 1482 อี (VC 1482 E)
300011	วีซี 1482-ซี-15-1- บี (VC 1482-C-15-1-B)
300012	วีซี 1488-2-3 บี (VC 1488-2-3 B)
300013	วีซี 1488-7-3 บี (VC 1488-7-3 B)
300014	วีซี 1488-3 บี (VC 1488-3-B)
300015	วีซี 1560-บี-7-2-บี-1-บี (VC 1560-B-7-2-B-1-B)

รายชื่อพันธุ์ถั่วเขียว/ถั่วเขียวผิวดำ (ต่อ)

ถั่วเขียว พันธุ์นำเข้าจากต่างประเทศ (ต่อ)

Accession Number	ชื่อพันธุ์ (ไทย-อังกฤษ)
300016	วีซี 1562 (VC 1562)
300017	วีซี 1569-1-3-บี (VC 1569-1-3-B)
300018	วีซี 1582ซี/1 (VC 1582 C/1)
300019	วีซี 1582ซี/2 (VC 1582 C/2)
300020	วีซี 1587-2-3-บี (VC 1587-2-3-B)
300021	วีซี 1587-5-3-บี (VC 1587-5-3-B)
300022	วีซี 1628 เอ (VC 1628 A)
300023	วีซี 1628 ซี (VC 1628 C)
300024	วีซี 1647 (3) [VC 1647 (3)]
300025	วีซี 1658 (2) [VC 1658 (2)]
300026	วีซี 1973 เอ (VC 1973 A)
300027	วีซี 2307 เอ (VC 2307 A)
300028	วีซี 2523 เอ (VC 2523 A)
300029	วีซี 2719 เอ (VC 2719 A)
300036	วีซี 2750 เอ (VC 2750 A)
300044	วีซี 2764 เอ (VC 2764 A)
300045	วีซี 2764 บี (VC 2764 B)
300047	วีซี 2768 เอ (VC 2768 A)
300048	วีซี 2768 บี (VC 2768 B)
300056	วีซี 2778 เอ (VC 2778 A)
300057	วีซี 2778 ซี (VC 2778 C)
300138	วีซี 3061 เอ (VC 3061 A)
300160	ไอพีบี เอ็ม 79-13-60 (IPB M 79-13-60)
300161	ไอพีบี เอ็ม 79-22-62 (IPB M 79-22-62)
300173	วีซี 1000 เอ (VC 1000 A)
300174	วีซี 1068 บี (VC 1068 B)
300175	วีซี 1069 บี (VC 1069 B)

Accession Number	ชื่อพันธุ์ (ไทย-อังกฤษ)
300176	วีซี 1627 เอ (VC 1627 A)
300232	วีซี 1209 บี (VC 1209 B)
300253	วีซี 2831 (VC 2831)
300254	วีซี 2830 (VC 2830)
300265	วีซี 1558 (VC 1558)
300266	วีซี 1485 (VC 1485)
300268	วีซี 1209 (VC 1209)
300271	วีซี 1485 (VC 1485)
300276	วีซี 1488 (VC 1488)
300277	วีซี 1658-8-1-บี-1-8-1-บี (VC 1658-8-1-B-1-8-1-B)
300278	วีซี 1209 (VC 1209)
300281	วีซี 1587 (VC 1587)
300290	วีซี 1621 (VC 1621)
300295	วีซี 1000 ซี (VC 1000 C)
300300	วีซี 3178 (VC 3178)
300301	วีซี 3525 (VC 3525)
300304	วีซี 1209 (VC 1209)
300305	วีซี 1482 ซี (VC 1482 C)
300306	วีซี 1560 (VC 1560)
300308	วีซี 1627 เอ (VC 1627 A)
300334	วีซี 2773 (VC 2773)
300432	วีซี 1560 ดี (VC 1560 D)
300437	วีซี 2802 เอ (VC 2802 A)
300438	วีซี 3004 เอ (VC 3004 A)
300439	วีซี 3012 เอ (VC 3012 A)
300440	วีซี 3012 บี (VC 3012 B)
300441	วีซี 3178 เอ (VC 3178 A)
300442	วีซี 3301 เอ (VC 3301 A)

รายชื่อพันธุ์ถั่วเขียว/ถั่วเขียวผิวดำ (ต่อ)

ถั่วเขียว พันธุ์นำเข้าจากต่างประเทศ (ต่อ)

Accession Number	ชื่อพันธุ์ (ไทย-อังกฤษ)
300446	วีซี 1089 เอ (VC 1089 A)
300447	วีซี 1137 เอ (VC 1137 A)
300450	วีซี 1168 บี (VC 1168 B)
300451	วีซี 1560 ดี (VC 1560 D)

Accession Number	ชื่อพันธุ์ (ไทย-อังกฤษ)
300452	วีซี 1973 เอ (VC 1973 A)
300454	วีซี 2768 เอ (VC 2768 A)
300456	วีซี 3746 เอ (VC 3746 A)
300493	วีซี 3571 เอ (VC 3571 A)

ถั่วเขียวผิวดำ พันธุ์รับรอง

Accession Number	ชื่อพันธุ์ (ไทย-อังกฤษ)
	พิษณุโลก 2 (Phitsanulok 2)

Accession Number	ชื่อพันธุ์ (ไทย-อังกฤษ)
	อู่ทอง 2 (U-Thong 2)

ถั่วเขียวผิวดำ

Accession Number	ชื่อพันธุ์ (ไทย-อังกฤษ)
	เคเอ บี 4/พีแอลยู 1131 แอล.2 (KAB4/PLU1131 L.2)
	ปราจีน/เอ็นบีจี 5 (Prajeen/NBG 5)
200001	บีซี 18 (BC 18)
200002	บีซี 28 (BC 28)
200003	บีซี 30 เอ (BC 30 A)
200004	บีซี 30 บี (BC 30 B)
200006	บีซี 73 (BC 73)
200007	บีซี 73 เอ (BC 73 A)
200008	บีซี 73 บี (BC 73 B)
200009	บีซี 78 (BC 78)
200010	บีซี 78 เอ (BC 78 A)
200011	บีซี 78 บี (BC 78 B)
200012	บีซี 81 (BC 81)
200013	บีซี 81 เอ (BC 81 A)
200014	บีซี 81 บี (BC 81 B)
200015	บีซี 84 (BC 84)
200017	บีซี 84 บี (BC 84 B)

Accession Number	ชื่อพันธุ์ (ไทย-อังกฤษ)
200018	บีซี 88 เอ (BC 88 A)
200019	บีซี 88 บี (BC 88 B)
200020	บีซี 98 เอ (BC 98 A)
200021	บีซี 98 บี (BC 98 B)
200022	บีซี 104 (BC 104)
200023	บีซี 104 เอ (BC 104 A)
200024	บีซี 104 บี (BC 104 B)
200025	บีซี 107 (BC 107)
200026	บีซี 107 เอ (BC 107 A)
200027	บีซี 112 (BC 112)
200028	บีซี 112 เอ (BC 112 A)
200029	บีซี 112 บี (BC 112 B)
200030	บีซี 114 เอ (BC 114 A)
200031	บีซี 114 บี (BC 114 B)
200032	บีซี 121 (BC 121)
200033	บีซี 121 เอ (BC 121 A)
200034	บีซี 121 บี (BC 121 B)
200035	บีซี 125 (BC 125)

รายชื่อพันธุ์ถั่วเขียว/ถั่วเขียวผิวดำ (ต่อ)

ถั่วเขียวผิวดำ (ต่อ)

Accession Number	ชื่อพันธุ์ (ไทย-อังกฤษ)
200036	บีซี 125 เอ (BC 125 A)
200037	บีซี 125 บี (BC 125 B)
200038	ซีคิว 20141 (CQ 20141)
200039	ซีคิว 20141 บี (CQ 20141 B)
200041	พีแอลยู 222 เอ (PLU 222 A)
200042	พีแอลยู 222 บี (PLU 222 B)
200043	ชัยนาทพื้นเมือง 1 บี (Local Chai Nat 1 B)
200044	บางระกำโล้น (Bangragum Lon)
200045	เชียงใหม่ (Chiang Mai Thailand)
200047	พีไอ 164441 (PI 164441)
200048	พีไอ 164776 (PI 164776)
200049	พีไอ 173934 (PI 173934)
200050	พีไอ 174907 (PI 174907)
200051	พีไอ 179713 (PI 179713)
200052	พีไอ 180466 (PI 180466)
200053	พีไอ 182979 (PI 182979)
200054	พีไอ 183138 (PI 183138)
200056	พีไอ 183462 (PI 183462)
200057	พีไอ 211068 (PI 211068)
200058	พีไอ 212910 (PI 212910)
200059	พีไอ 214171 (PI 214171)
200060	พีไอ 214336 (PI 214336)
200061	พีไอ 214338 (PI 214338)
200062	พีไอ 217958 (PI 217958)
200063	พีไอ 218104 (PI 218104)
200064	พีไอ 218105 (PI 218105)
200065	พีไอ 220306 (PI 220306)
200066	พีไอ 223524 (PI 223524)
200067	พีไอ 250164 (PI 250164)
200068	พีไอ 269520 (PI 269520)
200069	พีไอ 269522 (PI 269522)

Accession Number	ชื่อพันธุ์ (ไทย-อังกฤษ)
200070	พีไอ 269527 (PI 269527)
200071	พีไอ 269528 (PI 269528)
200072	พีไอ 270058 (PI 270058)
200073	พีไอ 271497 (PI 271497)
200074	พีไอ 271498 (PI 271498)
200075	พีไอ 271499 (PI 271499)
200076	พีไอ 286304 (PI 286304)
200078	พีไอ 288599 (PI 288599)
200079	พีไอ 288600 (PI 288600)
200080	พีไอ 288601 (PI 288601)
200081	พีไอ 288602 (PI 288602)
200082	พีไอ 288603 (PI 288603)
200083	พีไอ 288634 (PI 288634)
200084	พีไอ 298910 (PI 298910)
200085	พีไอ 298919 (PI 298919)
200086	พีไอ 323294 (PI 323294)
200087	พีไอ 323300 (PI 323300)
200088	พีไอ 323301 (PI 323301)
200089	พีไอ 323302 (PI 323302)
200090	พีไอ 208462 (PI 208462)
200091	66/546
200092	เอ.1.1 (A.1.1)
200093	บี.1.1.7 (B.1.1.7)
200094	ดี.1.1 (D.1.1)
200095	เอ็ม. (M.)
200096	พี.1.2 (P.1.2)
200097	พีไอ 269522 (PI 269522)
200098	พีไอ 288599 (PI 288599)
200099	โอเอสยูเอ็ม 770 (OSUM 770)
200100	นัมเบอร์ 10 (NO. 10)
200101	นัมเบอร์ 67 (NO. 67)

รายชื่อพันธุ์ถั่วเขียว/ถั่วเขียวผิวดำ (ต่อ)

ถั่วเขียวผิวดำ (ต่อ)

Accession Number	ชื่อพันธุ์ (ไทย-อังกฤษ)
200102	นัมเบอร์ 69 (NO. 69)
200103	นัมเบอร์ 13 (NO. 13)
200104	นัมเบอร์ 74 (NO. 74)
200105	นัมเบอร์ 104 (NO. 104)
200106	นัมเบอร์ 107 (NO. 107)
200107	นัมเบอร์ 108 (NO. 108)
200108	นัมเบอร์ 114 (NO. 114)
200109	นัมเบอร์ 126 (NO. 126)
200110	นัมเบอร์ 134 (NO. 134)
200111	นัมเบอร์ 135 (NO. 135)
200112	พีไอ 174907 (PI 174907)
200113	ที-9 (T-9)
200114	ที-29 (T-29)
200115	แอล-41-13 (L-41-13)
200116	วาย 10-2 พีพี.เอส.ยู.-1 (Y 10-2 PP.S.U.-1)
200117	พีแอลยู-1128 (PLU-1128)
200120	พีแอลยู-289 (PLU-289)
200121	พีแอลยู-305 (PLU-305)
200122	พีแอลยู-314 (PLU-314)
200123	พีแอลยู-356 (PLU-356)
200124	พีแอลยู-1127 (PLU-1127)
200125	พีแอลยู-1131 (PLU-1131)
200126	แมส เจแอล 1-1 (Mash JL.1-1)
200127	แมส 4-8 (Mash 4-8)
200128	715217
200129	ซีพีไอ 20142 (CPI 20142)
200130	ซีพีไอ 20144 (CPI 20144)
200131	ปากีสถาน-มิกซ์ (Pakistan-mixed)
200132	เอ็นบีจี 4 (NBG 4)
200133	เอ็นบีจี 5 (NBG 5)

Accession Number	ชื่อพันธุ์ (ไทย-อังกฤษ)
200134	เอ็นบีจี 8 (NBG 8)
200135	เอ็นบีจี 14 (NBG 14)
200136	เอ็นบีจี 15 (NBG 15)
200137	เอ็นบีจี 17 (NBG 17)
200139	เอฟ.ซี. # 2 (F.C. # 2)
200140	พีไอ 217955 (PI 217955)
200141	ยู.จี. 191 (U.G. 191)
200142	68/71 [Black Gram (68/71)]
200143	ถั่วเขียวผิวดำอินเดีย (Black Gram India)
200144	พีแอลยู-362 (PLU-362)
200145	ซีคิว 20143 (CQ 20143)
200146	เอ็ม. 1933 (M. 1933)
200147	ซีพีไอ 20143 (CPI 20143)
200148	ซีพีไอ 20839 (CPI 20839)
200149	ซีพีไอ 29840 (CPI 29840)
200150	ซีพีไอ 29923 (CPI 29923)
200151	ซีพีไอ 29924 (CPI 29924)
200152	ซีพีไอ 29925 (CPI 29925)
200153	ซีพีไอ 29926 (CPI 29926)
200154	ซีพีไอ 30067 (CPI 30067)
200155	ซีพีไอ 30751 (CPI 30751)
200156	ซีพีไอ 60827 (CPI 60827)
200157	ซีพีไอ 60828 (CPI 60828)
200158	ซีพีไอ 60829 (CPI 60829)
200159	ซีพีไอ 60830 (CPI 60830)
200160	ซีพีไอ 60831 (CPI 60831)
200161	ซีพีไอ 60832 (CPI 60832)
200162	ซีพีไอ 60833 (CPI 60833)
200163	ซีพีไอ 60834 (CPI 60834)
200164	ซีพีไอ 79563 (CPI 79563)
200165	รีเกอร์ (แอล. 21-85) [Regur (L.21-85)]

รายชื่อพันธุ์ถั่วเขียว/ถั่วเขียวผิวดำ (ต่อ)

ถั่วเขียวผิวดำ (ต่อ)

Accession Number	ชื่อพันธุ์ (ไทย-อังกฤษ)
200166	ซีคิว 3019 (CQ 3019)
200167	ซีคิว 3020 (CQ 3020)
200168	ซีคิว 3021 (CQ 3021)
200169	ซีคิว 3025 (CQ 3025)
200170	ซีคิว 3027 (CQ 3027)
200171	ซีคิว 3029 (CQ 3029)
200172	ซีคิว 3030 (CQ 3030)
200173	ซีคิว 3031 (CQ 3031)
200174	ซีคิว 3032 (CQ 3032)
200175	ซีคิว 3033 (CQ 3033)
200176	ซีคิว 3034 (CQ 3034)
200177	ซีคิว 3035 (CQ 3035)
200178	ซีคิว 3036 (CQ 3036)
200180	ซีคิว 3038 (CQ 3038)
200181	ซีคิว 3039 (CQ 3039)
200182	ซีคิว 3040 (CQ 3040)
200183	ซีคิว 3041 (CQ 3041)
200184	ซีคิว 3042 (CQ 3042)
200185	อู่ทอง 2 อาบรังสี พีแอล (UT-2 irrad PL)
200186	อู่ทอง 2 อาบรังสี 1-35-1 (UT-2 irrad 1-35-1)
200187	อู่ทอง 2 อาบรังสี 1-85-2 (UT-2 irrad 1-85-2)
200188	อู่ทอง 2 อาบรังสี 4-77-1 (UT-2 irrad 4-77-1)
200189	อู่ทอง 2 อาบรังสี 4-77-4 (UT-2 irrad 4-77-4)
200190	อู่ทอง 2 อาบรังสี 4-81-2 (UT-2 irrad 4-81-2)
200191	อู่ทอง 2 อาบรังสี 4-222-3 (UT-2 irrad 4-222-3)

Accession Number	ชื่อพันธุ์ (ไทย-อังกฤษ)
200192	อู่ทอง 2 อาบรังสี 4-222-4 (UT-2 irrad 4-222-4)
200193	พื้นเมืองศรีสำโรง-1 (Srisumrong -1)
200194	พื้นเมืองศรีสำโรง-2 (Srisumrong -2)
200195	พื้นเมืองศรีสำโรง-3 (Srisumrong -3)
200196	พื้นเมืองศรีสำโรง-4 (Srisumrong -4)
200197	พื้นเมืองศรีสำโรง-5 (Srisumrong -5)
200198	พื้นเมืองศรีสำโรง-6 (Srisumrong -6)
200201	พื้นเมืองศรีสำโรง-9 (Srisumrong -9)
200202	บีซี 48 (BC 48)
200203	อู่ทอง 2 (UT 2)
200204	แมส 12-24 (1240) [Mash 12-24 (1240)]
200205	แมส 12-25 (1241) [Mash 12-25 (1241)]
200206	แมส 49-6 (1242) [Mash 49-6 (1242)]
200207	โคโล แดล-1 (KOLO DAL-1)
200208	140001
200209	140004
200210	200001
200211	200002
200212	200003
200213	200004
200214	200005
200215	200006
200216	200007
200217	200008
200219	200010
200220	200011
200221	200012

รายชื่อพันธุ์ถั่วเขียว/ถั่วเขียวผิวดำ (ต่อ)

ถั่วเขียวผิวดำ (ต่อ)

Accession Number	ชื่อพันธุ์ (ไทย-อังกฤษ)
200222	200013
200223	200014
200225	200016
200226	200017
200227	200018
200228	210001
200229	210002
200230	210003
200231	220001
200232	220002
200233	220003
200234	240001
200235	240002
200236	อาร์ 27 (R 27)
200237	อาร์. 30-1 (R. 30-1)
200238	อาร์. 30-2 (R. 30-2)
200240	เนปาล 2 (Nepal 2)
200241	เนปาล 5-1 (Nepal 5-1)
200242	เนปาล 5-2 (Nepal 5-2)
200243	เนปาล 5-3 (Nepal 5-3)
200244	เนปาล 16-1 (Nepal 16-1)
200245	เนปาล 16-2 (Nepal 16-2)
200246	เนปาล 19 (Nepal 19)
200247	เนปาล 23-1 (Nepal 23-1)
200248	เนปาล 23-2 (Nepal 23-2)
200249	เนปาล 27 (Nepal 27)
200250	เนปาล 31-1 (Nepal 31-1)
200251	เนปาล 31-2 (Nepal 31-2)
200252	เนปาล 33-1 (Nepal 31-1)
200253	เนปาล 33-2 (Nepal 31-2)
200254	เนปาล 33-3 (Nepal 31-3)

Accession Number	ชื่อพันธุ์ (ไทย-อังกฤษ)
200255	เนปาล 34-1 (Nepal 34-1)
200256	เนปาล 35 (Nepal 35)
200257	เนปาล 39-1 (Nepal 39-1)
200258	เนปาล 39-2 (Nepal 39-2)
200259	เนปาล 40-1 (Nepal 40-1)
200261	เนปาล (41-2)-1 [Nepal (41-2)-1]
200262	เนปาล (41-2)-2 [Nepal (41-2)-2]
200263	เนปาล 42-1 (Nepal 42-1)
200264	เนปาล 42-2 (Nepal 42-2)
200265	เนปาล 42-3 (Nepal 42-3)
200267	เนปาล 45-2 (Nepal 45-2)
200268	เนปาล 47-1 (Nepal 47-1)
200269	เนปาล 47-2 (Nepal 47-2)
200270	เนปาล 53-1 (Nepal 53-1)
200271	เนปาล 53-2 (Nepal 53-2)
200273	เนปาล 58-2 (Nepal 58-2)
200274	เนปาล 62-1 (Nepal 62-1)
200275	เนปาล 62-2 (Nepal 62-2)
200276	เนปาล 62-3 (Nepal 62-3)
200277	เนปาล 63-1 (Nepal 63-1)
200279	เนปาล 72 (Nepal 72)
200280	เนปาล 92-1 (Nepal 92-1)
200281	เนปาล 92-2 (Nepal 92-2)
200282	เนปาล 100 (Nepal 100)
200283	เนปาล 110 (Nepal 110)
200284	เนปาล 124 (Nepal 124)
200285	เนปาล 130-1 (Nepal 130-1)
200286	เนปาล 130-2 (Nepal 130-2)
200287	เนปาล 147 (Nepal 147)
200288	เนปาล 162 (Nepal 162)
200289	เนปาล 165-1 (Nepal 165-1)

รายชื่อพันธุ์ถั่วเขียว/ถั่วเขียวผิวดำ (ต่อ)

ถั่วเขียวผิวดำ (ต่อ)

Accession Number	ชื่อพันธุ์ (ไทย-อังกฤษ)
200290	เนปาล 165-2 (Nepal 165-2)
200291	เนปาล 170 (Nepal 170)
200292	เนปาล 173-1 (Nepal 173-1)
200293	เนปาล 173-2 (Nepal 173-2)
200294	เนปาล 186-1 (Nepal 186-1)
200295	เนปาล 186-2 (Nepal 186-2)
200296	เนปาล 198-1 (Nepal 198-1)
200297	เนปาล 198-2 (Nepal 198-2)
200298	เนปาล 202-1 (Nepal 202-1)
200299	เนปาล 202-2 (Nepal 202-2)
200300	เนปาล 203 (Nepal 203)
200304	อาร์. 397 (R 397)
200305	อาร์. 701 (R 701)
200306	อาร์. 702 (R 702)
200307	อาร์. 703 (R 703)
200308	อาร์. 704 (R 704)
200309	อาร์. 718 (R 718)
200310	อาร์. 219 (R 219)
200311	กรีน แมทเป้ (Green Matpe)
200312	ซีคิว 3028 (CQ 3028)
200314	เคเอบี 3 (KAB 3)
200315	เคเอบี 4 (KAB 4)
200316	เคเอบี 5 (KAB 5)
200317	เคเอบี 6 (KAB 6)
200318	เคเอบี 7 (KAB 7)
200319	เคเอบี 8 (KAB 8)
200320	เคเอบี 9 (KAB 9)
200321	เคเอบี 11-1 (KAB 11-1)
200322	เคเอบี 11-2 (KAB 11-2)
200323	เคเอบี 12-1 (KAB 12-1)
200324	เคเอบี 12-2 (KAB 12-2)

Accession Number	ชื่อพันธุ์ (ไทย-อังกฤษ)
200325	เคเอบี 13 (KAB 13)
200326	เคเอบี 14 (KAB 14)
200327	เคเอบี 15 (KAB 15)
200328	เคเอบี 16 (KAB 16)
200329	เคเอบี 17-1 (KAB 17-1)
200330	เคเอบี 17-2 (KAB 17-2)
200331	เคเอบี 18 (KAB 18)
200332	เคเอบี 19-1 (KAB 19-1)
200333	เคเอบี 19-2 (KAB 19-2)
200334	เคเอบี 20 (KAB 20)
200335	เคเอบี 21 (KAB 21)
200336	เคเอบี 22-1-1 (KAB 22-1-1)
200337	เคเอบี 22-1-2 (KAB 22-1-2)
200338	เคเอบี 22-2-2 (KAB 22-2-2)
200339	เคเอบี 23 (KAB 23)
200340	โล้นปราจีน เอ [Prajeen A (glabrous)]
200341	โล้นซับสมอทอด [Subsmotod (glabrous)]
200343	วี 1184 (V 1184)
200344	วี 1189 (V 1189)
200345	วี 1306 (V 1306)
200347	วี 1343 (V 1343)
200348	วี 1385 (V 1385)
200350	วีซี 48 ฉายรังสี 60 1.2 (VC 48 irradiated 60 1.2)
200357	ทีซี 2209 (TC 2209)
200359	ทีซี 2211 (TC 2211)
200360	ซีเอ็นบี 8702-3บี-2 [CNB 8702-3B -2(UT2 irrad/ลวบ. 1.2)]
200361	ซีเอ็นบี 8702-3บี-3 [CNB 8702-3B -3(UT2 irrad/ ลวบ. 1.3)]

รายชื่อพันธุ์ถั่วเขียว/ถั่วเขียวผิวดำ (ต่อ)

ถั่วเขียวผิวดำ (ต่อ)

Accession Number	ชื่อพันธุ์ (ไทย-อังกฤษ)
200362	ซีเอ็นบี 8702-3บี-6 [CNB 8702-3B-6 (UT2 irrad/ ลวบ. 1.6)]
200365	ซีเอ็นบี 8704-3บี-3 [CNB 8704-3B-3 (ลวบ/BC 88 1.3)]
200366	ซีเอ็นบี 8716-3บี-6 [CNB 8716-3B-6 (BC 88/ ลปจ. A 1.6)]
200368	พีไอ 269528/พีไอ 288603 1.1 (PI 269528/PI 288603 1.1)
200369	พีไอ 269528/พีไอ 288603 1.2 (PI 269528/PI 288603 1.2)
200370	พีไอ 269528/พีไอ 288603 1.4 (PI 269528/PI 288603 1.4)
200374	บีซี 35 เอ/พีไอ 288603 1.12 (BC 35 A/PI 288603 1.12)
200375	บีซี 35 เอ/พีไอ 288603 1.13 (BC 35 A/PI 288603 1.13)
200378	บีซี 107บี/บีซี 88 1.4 (BC 107 B/BC 88 1.4)
200381	ซีพีไอ 60823/พีไอ 211068 1.4 (CPI 60823/PI 211068 1.4)
200382	เอ็นบีจี 5/ลปจ. 1.2 (NBG 5/ ลปจ. 1.2)
200383	เอ็นบีจี 5/ลปจ. 1.4 (NBG 5/ลปจ. 1.4)
200385	บีซี 107บี/พื้นเมืองชัยนาท 1.2 (BC 107 B/Local CN 1.2)
200386	อู่ทอง 2 (ฉายรังสี 8)/พีไอ 288599 1.1 [UT 2 (irrad. 8)/PI 288599 1.1]
200387	บีซี 107บี/เอ็ม 1933 1.1 (BC 107 B/M 1933 1.1)
200389	อู่ทอง 2/บีซี 88 1.3 (UT 2/BC 88 1.3)
200390	ทีซี 2208 (TC 2208)
200391	บีซี 30 (BC 30)

Accession Number	ชื่อพันธุ์ (ไทย-อังกฤษ)
200392	บีซี 35 เอ (BC 35 A)
200393	บีซี 48 เอ (BC 48 A)
200394	บีซี 48 บี (BC 48 B)
200395	บีซี 98 (BC 98)
200396	ซีคิว 20141 เอ (CQ 20141 A)
200397	ซีคิว 20147 เอ (CQ 20147 A)
200398	ซีคิว 17588 เอ (CQ 17588 A)
200399	ซีคิว 17588 บี (CQ 17588 B)
200400	พีแอลยู-222 (PLU-222)
200401	ยูที-2 เอ (UT-2 A)
200402	ยูที-2 บี (UT-2 B)
200403	เจพี (เจแปน) [JP (JAPAN)]
200404	เจพี. เอ (JP A)
200405	รีเกอร์ (Regur)
200406	วีเอ็ม 3002 [Sunday Market Bangkok (VM 3002)]
200407	วีเอ็ม 3003 [Sunday Market Bangkok (VM 3003)]
200408	พีไอ 164423 (วีเอ็ม 3005) [PI 164423 (VM 3005)]
200409	พีไอ 164727 (วีเอ็ม 3007) [PI 164727 (VM 3007)]
200410	พีไอ 174891 (PI 174891)
200414	พีไอ 216039-1 (วีเอ็ม 3029) [PI 216039-1 (VM 3029)]
200416	พีไอ 219700 (วีเอ็ม 3033) [PI 219700 (VM 3033)]
200418	พีไอ 250163-1 (วีเอ็ม 3037) [PI 250163-1 (VM 3037)]
200419	พีไอ 250163-2 (วีเอ็ม 3037) [PI 250163-2 (VM 3037)]

รายชื่อพันธุ์ถั่วเขียว/ถั่วเขียวผิวดำ (ต่อ)

ถั่วเขียวผิวดำ (ต่อ)

Accession Number	ชื่อพันธุ์ (ไทย-อังกฤษ)
200420	พีไอ 323303 (วีเอ็ม 3068) [PI 323303 (VM 3068)]
200422	66. 170-2 (3070)
200423	โอเอสยูเอ็ม-745 (วีเอ็ม 3153) [OSUM-745 (VM 3153)]
200424	พีไอ 288599 (โอเอสยูเอ็ม-784) (วีเอ็ม 3082) [PI 288599 (OSUM-784) (VM 3082)]
200425	พีไอ 288599 (โอเอสยูเอ็ม-784) (วีเอ็ม 3152) [PI 288599 (OSUM-784) (VM 3152)]
200428	นัมเบอร์ 100 (วีเอ็ม 3094) [NO. 100 (VM 3094)]
200429	นัมเบอร์ 127 (วีเอ็ม 3106) [NO. 127 (VM 3106)]
200430	นัมเบอร์ 129 (วีเอ็ม 3017) [NO. 129 (VM 3017)]
200431	นัมเบอร์ 128 (วีเอ็ม 3108) [NO. 128 (VM 3108)]
200432	นัมเบอร์ 133 (วีเอ็ม 3109) [NO. 133 (VM 3109)]
200433	นัมเบอร์ 138 (วีเอ็ม 3112) [NO. 138 (VM 3112)]
200434	แอล-35-5 (วีเอ็ม 3117) [L-35-5 (VM 3117)]
200436	แมส 1-48 (1) (วีเอ็ม 3120) [Mash 1-48 (1) (VM 3120)]
200437	แมส 1-48 (2) [Mash 1-48 (2)]
200438	แมส 1-64 (วีเอ็ม 3121) [Mash 1-64 (VM 3121)]

Accession Number	ชื่อพันธุ์ (ไทย-อังกฤษ)
200439	คริสนา (วีเอ็ม 3123) [Krishna (VM 3123)]
200440	ทีเอช-6 (วีเอ็ม 3125) [TH-6 (VM 3125)]
200441	คาร์กอน 3 (วีเอ็ม 3126) [Khargone 3 (VM 3126)]
200442	มัง # 55 (วีเอ็ม 3127) [Mung # 55 (VM 3127)]
200443	พีแอลยู-263 (1) (วีเอ็ม 3128) [PLU-263 (1) (VM 3128)]
200444	พีแอลยู-263 (2) [PLU-263 (2)]
200445	แมส เจแอล-35-5 (1) (วีเอ็ม 3141) [Mash JL-35-5 (1) (VM 3141)]
200446	แมส เจแอล-35-5 (2) [Mash JL-35-5 (2)]
200449	เอ็นจี บี 2 (วีเอ็ม 3160) [NGB 2 (VM 3160)]
200450	ซีพีไอ 2014 (วีเอ็ม 3148) [CPI 2014 (VM 3148)]
200451	เอ็น บี จี 7 (วีเอ็ม 3165) [NBG 7 (VM 3165)]
200454	เอ็ม 1941-(2) [M 1941-(2)]
200456	เอ็ม 1941-(4) [M 1941-(4)]
200457	ซีพีไอ 20142 (วีเอ็ม 3146) [CPI 20142 (VM 3146)]
200458	ซีพีไอ 20144 (วีเอ็ม 3149) [CPI 20144 (VM 3149)]
200461	ซีพีไอ 29927 (CPI 29927)
200462	ซีคิว 3024 (CQ 3024)
200463	แมส 8-5 (Mash 8-5)
200464	แมส 10-6 (Mash 10-6)

รายชื่อพันธุ์ถั่วเขียว/ถั่วเขียวผิวดำ (ต่อ)

ถั่วเขียวผิวดำ (ต่อ)

Accession Number	ชื่อพันธุ์ (ไทย-อังกฤษ)
200466	แมส 13-7 (Mash 13-7)
200467	แมส 53-13 (Mash 53-13)
200468	แมส 11-68 (Mash 11-68)
200469	แมส 33-40 (Mash 33-40)
200471	อาร์ 28 (R 28)
200474	เนปาล 2 (Nepal 2)
200476	เนปาล 41-2 (2) [Nepal 41-2 (2)]
200477	เอ็นพีจีอาร์แอล 110 (NPGRL 110)
200479	เอ็นพีจีอาร์แอล 130 (NPGRL 130)
200480	เอ็นพีจีอาร์แอล 522 (NPGRL 522)
200481	เอ็นพีจีอาร์แอล 1410 (NPGRL 1410)
200482	เอ็นพีจีอาร์แอล 1411 (NPGRL 1411)
200483	พื้นเมืองชัยนาท 1 (Local CN 1)
200484	พื้นเมืองชัยนาท 1 เอ (Local CN 1 A)
200485	ปราจีน บี (Prajeen B)
200486	ปราจีน (Prajeen)
200487	พื้นเมืองพิษณุโลก 4 (Local 4 PL)
200488	วัดโบสถ์ (Watbot)
200490	อู่ทอง 2 (ไร่เกษตรกร) [UT-2 (Farmer 1)]
200491	อู่ทอง 2 (นายประเสริฐ) [UT-2 (Farmer 2)]
200492	โล้นบางกระทุ่ม
200494	อู่ทอง 2 ฉายรังสี 7 [UT-2 irradiated 7]

Accession Number	ชื่อพันธุ์ (ไทย-อังกฤษ)
200496	อู่ทอง 2 ฉายรังสี 10 (UT-2 irradiated 10)
200497	อู่ทอง 2 ฉายรังสี 11 (UT-2 irradiated 11)
200498	อู่ทอง 2 ฉายรังสี 12 (UT-2 irradiated 12)
200499	อู่ทอง 2 ฉายรังสี 13 (UT-2 irradiated 13)
200500	อู่ทอง 2 ฉายรังสี 16 (UT-2 irradiated 16)
200501	1-35-1
200502	1-35-2
200503	4-77-1
200504	4-77-4
200506	4-222-3
200507	4-222-4
200509	บีซี 48 ฉายรังสี 60 แอล 2 (BC 48 irradiated 60 L.2)
200511	บีซี 48 ฉายรังสี 4 (BC 48 irradiated 4)
200510	บีซี 48 ฉายรังสี 60 แอล 3 (BC 48 irradiated 60 L.3)
200518	เอ็นพีจี 10 (วีเอ็ม 3168) [NPG 10 (VM 3168)]
200519	เอ็นพีจี 11 (วีเอ็ม 3169) [NPG 11 (VM 3169)]

ถั่วเขียว

ชื่อพันธุ์	กำแพงแสน 1 (Kampangsaen 1)
ชื่อสามัญ	Mungbean
ชื่อวิทยาศาสตร์	*Vigna radiata* (L.) Wilzcek
ที่มาข้อมูล	ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท
แหล่งที่มา	คัดเลือกจากพันธุ์ VC 1973 A

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *ตั้งตรง (erect)* สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color) *เขียว (green)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size) *แคบ (L/W >1.5)* การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence) *มีขนมาก (pubescent)* สีของใบ (leaf color) *เขียวเข้ม (dark green)* สีของก้านใบ (petiole color) *เขียว (green)* ความยาวของก้านใบ (petiole length) *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *สั้น (< 14 เซนติเมตร)* ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position) *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color) *เขียว (green)* สีของกลีบดอก (petal color) *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* สีของฝักแก่ (pod color at mature stage) *ดำ (black)* รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape) *กลม (round)* ความยาวฝักแก่ (mature pod length) *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density) *น้อย (low)* ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting) *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* รูปร่างเมล็ด (seed shape) *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape) *ไม่เว้า (non concave)* ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position) *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster) *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ปานกลาง (30-35 วัน)* ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering) *ปานกลาง (50-70 เซนติเมตร)* อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest) *ปานกลาง (60-70 วัน)* จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant) *ปานกลาง (10-20 ฝักต่อต้น)* จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod) *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* ขนาดเมล็ด (seed size) *ปานกลาง (55-75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 241

ชื่อพันธุ์	กำแพงแสน 2 (Kampangsaen 2)
ชื่อสามัญ	Mungbean
ชื่อวิทยาศาสตร์	*Vigna radiata* (L.) Wilzcek
ที่มาข้อมูล	ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท
แหล่งที่มา	คัดเลือกจากพันธุ์ VC 2778 A

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *ตั้งตรง (erect)* สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color) *เขียว (green)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size) *แคบ (L/W >1.5)* การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence) *มีขนมาก (pubescent)* สีของใบ (leaf color) *เขียว (green)* สีของก้านใบ (petiole color) *เขียว (green)* ความยาวของก้านใบ (petiole length) *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *สั้น (< 14 เซนติเมตร)* ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position) *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color) *เขียว (green)* สีของกลีบดอก (petal color) *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* สีของฝักแก่ (pod color at mature stage) *ดำ (black)* รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape) *กลม (round)* ความยาวฝักแก่ (mature pod length) *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density) *ปานกลาง(medium)* ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting) *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม(dark green)* รูปร่างเมล็ด (seed shape) *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape) *ไม่เว้า (non concave)* ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position) *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster) *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ปานกลาง (30-35 วัน)* ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering) *ปานกลาง (50-70 เซนติเมตร)* อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest) *ปานกลาง (60-70 วัน)* จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant) *มาก (>20 ฝักต่อต้น)* จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod) *มาก (>12 เมล็ดต่อฝัก)* ขนาดเมล็ด (seed size) *ปานกลาง (55-75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 242

ชื่อพันธุ์	ชัยนาท 36 (Chai Nat 36)
ชื่อสามัญ	Mungbean
ชื่อวิทยาศาสตร์	*Vigna radiata* (L.) Wilzcek
ที่มาข้อมูล	ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท
แหล่งที่มา	คัดเลือกจากพันธุ์ VC 1628 A - 7

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *ตั้งตรง (erect)* สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color) *เขียว (green)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size) *แคบ (L/W >1.5)* การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence) *มีขนมาก (pubescent)* สีของใบ (leaf color) *เขียว (green)* สีของก้านใบ (petiole color) *เขียว (green)* ความยาวของก้านใบ (petiole length) *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *สั้น (< 14 เซนติเมตร)* ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position) *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color) *เขียว (green)* สีของกลีบดอก (petal color) *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* สีของฝักแก่ (pod color at mature stage) *ดำ (black)* รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape) *กลม (round)* ความยาวฝักแก่ (mature pod length) *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density) *ปานกลาง(medium)* ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting) *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* รูปร่างเมล็ด (seed shape) *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape) *ไม่เว้า (non concave)* ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position) *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster) *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซนต์ (days to 50 % flowering) *ปานกลาง (30-35 วัน)* ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering) *ปานกลาง (50-70 เซนติเมตร)* อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest) *ปานกลาง (60-70 วัน)* จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant) *มาก (>20 ฝักต่อต้น)* จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod) *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* ขนาดเมล็ด (seed size) *ปานกลาง (55-75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 243

ชื่อพันธุ์	ชัยนาท 60 (Chai Nat 60)
ชื่อสามัญ	Mungbean
ชื่อวิทยาศาสตร์	*Vigna radiata* (L.) Wilzcek
ที่มาข้อมูล	ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท
แหล่งที่มา	ผสมพันธุ์ระหว่างพันธุ์ 50 - 10 AY กับพันธุ์ ML - 6

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *ตั้งตรง (erect)* สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color) *เขียว (green)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size) *แคบ (L/W >1.5)* การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence) *มีขนมาก (pubescent)* สีของใบ (leaf color) *เขียว (green)* สีของก้านใบ (petiole color) *เขียว (green)* ความยาวของก้านใบ (petiole length) *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *สั้น (< 14 เซนติเมตร)* ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position) *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color) *เขียว (green)* สีของกลีบดอก (petal color) *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* สีของฝักแก่ (pod color at mature stage) *ดำ (black)* รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape) *กลม (round)* ความยาวฝักแก่ (mature pod length) *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density) *น้อย (low)* ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting) *แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม(dark green)* รูปร่างเมล็ด (seed shape) *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape) *ไม่เว้า (non concave)* ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position) *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster) *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *เร็ว (< 30 วัน)* ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering) *ปานกลาง (50-70 เซนติเมตร)* อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest) *สั้น (< 60 วัน)* จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant) *ปานกลาง (10-20 ฝักต่อต้น)* จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod) *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* ขนาดเมล็ด (seed size) *ปานกลาง (55-75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า **244**

ชื่อพันธุ์	ชัยนาท 72 (Chai Nat 72)
ชื่อสามัญ	Mungbean
ชื่อวิทยาศาสตร์	*Vigna radiata* (L.) Wilzcek
ที่มาข้อมูล	ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท
แหล่งที่มา	พันธุ์กำแพงแสน 2 ฉายรังสีแกมมา

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *ตั้งตรง (erect)* สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color) *เขียว (green)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสาม เหลี่ยม (deltoid)* ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size) *แคบ (L/W >1.5)* การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence) *มีขนมาก (pubescent)* สีของใบ (leaf color) *เขียว (green)* สีของก้านใบ (petiole color) *เขียว (green)* ความยาวของก้านใบ (petiole length) *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *สั้น (< 14 เซนติเมตร)* ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position) *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color) *เขียว (green)* สีของกลีบดอก (petal color) *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* สีของฝักแก่ (pod color at mature stage) *ดำ (black)* รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape) *กลม (round)* ความยาวฝักแก่ (mature pod length) *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density) *ปานกลาง(medium)* ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting) *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม(dark green)* รูปร่างเมล็ด (seed shape) *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape) *ไม่เว้า (non concave)* ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position) *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster) *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ปานกลาง (30-35 วัน)* ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering) *ปานกลาง (50-70 เซนติเมตร)* อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest) *ปานกลาง (60-70 วัน)* จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant) *มาก (>20 ฝักต่อต้น)* จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod) *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* ขนาดเมล็ด (seed size) *ปานกลาง (55-75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 245

ชื่อพันธุ์	มทส 1 (SUT 1)
ชื่อสามัญ	Mungbean
ชื่อวิทยาศาสตร์	*Vigna radiata* (L.) Wilzcek
ที่มาข้อมูล	ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท
แหล่งที่มา	คัดเลือกจากพันธุ์ MB 107 - 3

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *ตั้งตรง (erect)* สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color) *เขียว (green)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size) *แคบ (L/W >1.5)* การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence) *มีขนมาก (pubescent)* สีของใบ (leaf color) *เขียวเข้ม (dark green)* สีของก้านใบ (petiole color) *เขียว (green)* ความยาวของก้านใบ (petiole length) *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *สั้น (< 14 เซนติเมตร)* ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position) *ส่วนใหญ่อยู่เหนือทรงพุ่ม (mostly above canopy)* สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color) *เขียว (green)* สีของกลีบดอก (petal color) *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* สีของฝักแก่ (pod color at mature stage) *ดำ (black)* รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape) *กลม (round)* ความยาวฝักแก่ (mature pod length) *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density) *น้อย (low)* ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting) *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* รูปร่างเมล็ด (seed shape) *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape) *ไม่เว้า (non concave)* ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position) *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster) *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (>35 วัน)* ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering) *ปานกลาง (50-70 เซนติเมตร)* อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest) *ปานกลาง (60-70 วัน)* จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant) *มาก (>20 ฝักต่อต้น)* จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod) *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* ขนาดเมล็ด (seed size) *ปานกลาง (55-75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 246

ชื่อพันธุ์	มอ 1 (PSU 1)
ชื่อสามัญ	Mungbean
ชื่อวิทยาศาสตร์	*Vigna radiata* (L.) Wilzcek
ที่มาข้อมูล	ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท
แหล่งที่มา	คัดเลือกจากพันธุ์ VC 2768A

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *ตั้งตรง (erect)* สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color) *เขียว (green)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size) *แคบ (L/W >1.5)* การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence) *มีขนมาก (pubescent)* สีของใบ (leaf color) *เขียว (green)* สีของก้านใบ (petiole color) *เขียว (green)* ความยาวของก้านใบ (petiole length) *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *สั้น (< 14 เซนติเมตร)* ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position) *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color) *เขียว (green)* สีของกลีบดอก (petal color) *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* สีของฝักแก่ (pod color at mature stage) *ดำ (black)* รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape) *กลม (round)* ความยาวฝักแก่ (mature pod length) *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density) *ปานกลาง (medium)* ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting) *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* รูปร่างเมล็ด (seed shape) *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape) *ไม่เว้า (non concave)* ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position) *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster) *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ปานกลาง (30-35 วัน)* ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering) *ปานกลาง (50-70 เซนติเมตร)* อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest) *ปานกลาง (60-70 วัน)* จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant) *ปานกลาง (10-20 ฝักต่อต้น)* จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod) *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* ขนาดเมล็ด (seed size) *ปานกลาง (55-75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 247

ชื่อพันธุ์	อู่ทอง 1 (U - Thong 1)
ชื่อสามัญ	Mungbean
ชื่อวิทยาศาสตร์	*Vigna radiata* (L.) Wilzcek
ที่มาข้อมูล	ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท
แหล่งที่มา	คัดเลือกจากพันธุ์ M7- A

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *แคบ (L/W >1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบและฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียว (green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *สั้น (< 14 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง(medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (>35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *ปานกลาง (50-70 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *ปานกลาง (10-20 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *ปานกลาง (55-75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า **248**

Accession Number	**900001**
ชื่อพันธุ์	**อุทัยธานี (Uthai Thani)**
ชื่อสามัญ	**Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna radiata* (L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล	**ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *แคบ (L/W >1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ปานกลาง (14-18 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักแก่ (pod color at mature stage) *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (>35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *เตี้ย (< 50 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *น้อย (< 10 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *เล็ก (< 55 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า **249**

Accession Number 900004
ชื่อพันธุ์ คลองลาน **(Khlong Lan)**
ชื่อสามัญ **Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์ ***Vigna radiata*** **(L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต **(growth type)** *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *แคบ (L/W >1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ปานกลาง (14-18 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ยาว (>10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (>35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *ปานกลาง (50-70 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *น้อย (< 10 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *มาก (>12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *ปานกลาง (55-75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า **250**

Accession Number	900007
ชื่อพันธุ์	**วังม่วง 2 (Wang Muang 2)**
ชื่อสามัญ	**Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna radiata* (L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล	**ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *แคบ (L/W >1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบและฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *สั้น (< 14 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ฟาง (straw)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่** *(pod pubescence density) ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (>35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *ปานกลาง (50-70 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *ปานกลาง (10-20 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *ปานกลาง (55-75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 250

Accession Number 900008
ชื่อพันธุ์ หล่มสัก **(Lom Sak)**
ชื่อสามัญ **Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์ ***Vigna radiata*** **(L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต **(growth type)** *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *แคบ (L/W >1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *สั้น (< 14 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ฟาง (straw)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ยาว (>10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (>35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *ปานกลาง (50-70 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *น้อย (< 10 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *เล็ก (< 55 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า **250**

Accession Number 900011
ชื่อพันธุ์ ลาดยาว 1 (Lat Yao 1)
ชื่อสามัญ Mungbean
ชื่อวิทยาศาสตร์ *Vigna radiata* (L.) Wilzcek
ที่มาข้อมูล ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color) *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size) *แคบ (L/W >1.5)* การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence) *มีขนมาก (pubescent)* สีของใบ (leaf color) *เขียวเข้ม (dark green)* สีของก้านใบ (petiole color) *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* ความยาวของก้านใบ (petiole length) *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *สั้น (< 14 เซนติเมตร)* ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position) *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color) *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* สีของกลีบดอก (petal color) *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* สีของฝักแก่ (pod color at mature stage) *ดำ (black)* รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape) *กลม (round)* ความยาวฝักแก่ (mature pod length) *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density) *ปานกลาง (medium)* ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting) *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* รูปร่างเมล็ด (seed shape) *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape) *ไม่เว้า (non concave)* ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position) *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster) *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (>35 วัน)* ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering) *ปานกลาง (50-70 เซนติเมตร)* อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest) *ปานกลาง (60-70 วัน)* จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant) *น้อย (< 10 ฝักต่อต้น)* จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod) *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* ขนาดเมล็ด (seed size) *เล็ก (< 55 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 251

Accession Number 900012
ชื่อพันธุ์ ลาดยาว 2 **(Lat Yao 2)**
ชื่อสามัญ **Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์ ***Vigna radiata*** **(L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *แคบ (L/W >1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ปานกลาง (14-18 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ฟาง (straw)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (>35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *ปานกลาง (50-70 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *น้อย (< 10 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *มาก (>12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *ปานกลาง (55-75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า **251**

Accession Number 900013
ชื่อพันธุ์ ชนแดน 1 (Chon Daen 1)
ชื่อสามัญ Mungbean
ชื่อวิทยาศาสตร์ *Vigna radiata* (L.) Wilzcek
ที่มาข้อมูล ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color) *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size) *แคบ (L/W >1.5)* การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence) *มีขนมาก (pubescent)* สีของใบ (leaf color) *เขียวเข้ม (dark green)* สีของก้านใบ (petiole color) *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* ความยาวของก้านใบ (petiole length) *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *สั้น (< 14 เซนติเมตร)* ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position) *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color) *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* สีของกลีบดอก (petal color) *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* สีของฝักแก่ (pod color at mature stage) *ฟาง (straw)* รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape) *กลม (round)* ความยาวฝักแก่ (mature pod length) *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density) *ปานกลาง (medium)* ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting) *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* รูปร่างเมล็ด (seed shape) *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape) *ไม่เว้า (non concave)* ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position) *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster) *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (>35 วัน)* ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering) *ปานกลาง (50-70 เซนติเมตร)* อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest) *ปานกลาง (60-70 วัน)* จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant) *น้อย (< 10 ฝักต่อต้น)* จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod) *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* ขนาดเมล็ด (seed size) *ปานกลาง (55-75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 251

Accession Number 900015
ชื่อพันธุ์ ลานสัก 1 **(Lan Sak 1)**
ชื่อสามัญ **Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์ ***Vigna radiata*** **(L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *แคบ (L/W >1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *สั้น (< 14 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ยาว (>10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (>35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *ปานกลาง (50-70 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *น้อย (< 10 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *มาก (>12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *ปานกลาง (55-75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 252

Accession Number	**900016**
ชื่อพันธุ์	**ลานสัก 2 (Lan Sak 2)**
ชื่อสามัญ	**Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna radiata* (L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล	**ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *แคบ (L/W >1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *สั้น (< 14 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ฟาง (straw)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (>35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *เตี้ย (< 50 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *น้อย (< 10 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *เล็ก (< 55 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า **252**

Accession Number 900017
ชื่อพันธุ์ นครสวรรค์ 1 **(Nakhon Sawan 1)**
ชื่อสามัญ **Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์ ***Vigna radiata*** **(L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต **(growth type)** *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น **(terminal leaflet shape)** *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *แคบ (L/W >1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *สั้น (< 14 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (>35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *ปานกลาง (50-70 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *น้อย (< 10 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *ปานกลาง (55-75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 252

Accession Number 900019
ชื่อพันธุ์ นครสวรรค์ 3 **(Nakhon Sawan 3)**
ชื่อสามัญ **Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์ ***Vigna radiata*** **(L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต **(growth type)** *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง **(hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น **(terminal leaflet shape)** *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* ขนาดใบย่อยใบยอด **(terminal leaflet size)** *แคบ (L/W >1.5)* การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก **(pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* สีของใบ **(leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* สีของก้านใบ **(petiole color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* ความยาวของก้านใบ **(petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก **(length of peduncle on main stem)** *ปานกลาง (14-18 เซนติเมตร)* ตำแหน่งของช่อฝัก **(raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* สีของวงกลีบเลี้ยง **(calyx color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* สีของกลีบดอก **(petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก **(pod color at immature stage)** *เขียวอ่อน (light green)* สีของฝักแก่ **(pod color at mature stage)** *ดำ (black)* รูปร่างฝักแก่ **(mature pod shape)** *กลม (round)* ความยาวฝักแก่ **(mature pod length)** *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ **(pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว **(splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ **(mature seed coat color)** *เขียวเข้ม (dark green)* รูปร่างเมล็ด **(seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* รูปร่างขั้วเมล็ด **(hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* ตำแหน่งของขั้วเมล็ด **(hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* ความมันของเปลือกเมล็ด **(seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ **(days to 50 % flowering)** *ช้า (>35 วัน)* ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ **(plant height at 50 % flowering)** *ปานกลาง (50-70 เซนติเมตร)* อายุเก็บเกี่ยว **(days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* จำนวนฝักต่อต้น **(number of pods per plant)** *น้อย (< 10 ฝักต่อต้น)* จำนวนเมล็ดต่อฝัก **(number of seeds per pod)** *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* ขนาดเมล็ด **(seed size)** *ปานกลาง (55-75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 253

Accession Number 900020
ชื่อพันธุ์ นครสวรรค์ 4 **(Nakhon Sawan 4)**
ชื่อสามัญ **Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์ ***Vigna radiata*** **(L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต **(growth type)** *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *แคบ (L/W >1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบและฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *สั้น (< 14 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ยาว (>10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (>35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *ปานกลาง (50-70 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *ปานกลาง (10-20 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *มาก (>12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *ใหญ่ (>75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 253

Accession Number	900021
ชื่อพันธุ์	ดงขุย 1 **(Dong Khui 1)**
ชื่อสามัญ	**Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna radiata* (L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล	ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต **(growth type)** *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง **(hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น **(terminal leaflet shape)** *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* ขนาดใบย่อยใบยอด **(terminal leaflet size)** *แคบ (L/W >1.5)* การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก **(pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* สีของใบ **(leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* สีของก้านใบ **(petiole color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* ความยาวของก้านใบ **(petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก **(length of peduncle on main stem)** *สั้น (< 14 เซนติเมตร)* ตำแหน่งของช่อฝัก **(raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* สีของวงกลีบเลี้ยง **(calyx color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* สีของกลีบดอก **(petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก **(pod color at immature stage)** *เขียวอ่อน (light green)* สีของฝักแก่ **(pod color at mature stage)** *ฟาง (straw)* รูปร่างฝักแก่ **(mature pod shape)** *กลม (round)* ความยาวฝักแก่ **(mature pod length)** *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ **(pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว **(splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ **(mature seed coat color)** *เขียวเข้ม (dark green)* รูปร่างเมล็ด **(seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* รูปร่างขั้วเมล็ด **(hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* ตำแหน่งของขั้วเมล็ด **(hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* ความมันของเปลือกเมล็ด **(seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ **(days to 50 % flowering)** *ช้า (>35 วัน)* ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ **(plant height at 50 % flowering)** *เตี้ย (< 50 เซนติเมตร)* อายุเก็บเกี่ยว **(days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* จำนวนฝักต่อต้น **(number of pods per plant)** *น้อย (< 10 ฝักต่อต้น)* จำนวนเมล็ดต่อฝัก **(number of seeds per pod)** *น้อย (< 8 เมล็ดต่อฝัก)* ขนาดเมล็ด **(seed size)** *ใหญ่ (>75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 253

Accession Number 900022
ชื่อพันธุ์ ดงขุย 2 **(Dong Khui 2)**
ชื่อสามัญ **Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์ ***Vigna radiata*** **(L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต **(growth type)** *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *แคบ (L/W >1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *สั้น (< 14 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ฟาง (straw)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (>35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *เตี้ย (< 50 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *น้อย (< 10 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *เล็ก (< 55 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า **254**

Accession Number 900023
ชื่อพันธุ์ ดงขุย 3 **(Dong Khui 3)**
ชื่อสามัญ **Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์ ***Vigna radiata* (L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *แคบ (L/W >1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *สั้น (< 14 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (>35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *ปานกลาง (50-70 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *ปานกลาง (10-20 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *ปานกลาง (55-75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 254

Accession Number 900026
ชื่อพันธุ์ ชัยบาดาล 1 (Chai Badan 1)
ชื่อสามัญ Mungbean
ชื่อวิทยาศาสตร์ *Vigna radiata* (L.) Wilzcek
ที่มาข้อมูล ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color) *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size) *แคบ (L/W >1.5)* การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence) *มีขนมาก (pubescent)* สีของใบ (leaf color) *เขียวเข้ม (dark green)* สีของก้านใบ (petiole color) *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* ความยาวของก้านใบ (petiole length) *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ปานกลาง (14-18 เซนติเมตร)* ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position) *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color) *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* สีของกลีบดอก (petal color) *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* สีของฝักแก่ (pod color at mature stage) *ดำ (black)* รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape) *กลม (round)* ความยาวฝักแก่ (mature pod length) *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density) *ปานกลาง (medium)* ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting) *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวอ่อน (light green)* รูปร่างเมล็ด (seed shape) *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape) *ไม่เว้า (non concave)* ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position) *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster) *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (>35 วัน)* ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering) *ปานกลาง (50-70 เซนติเมตร)* อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest) *ปานกลาง (60-70 วัน)* จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant) *น้อย (< 10 ฝักต่อต้น)* จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod) *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* ขนาดเมล็ด (seed size) *ปานกลาง (55-75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 254

Accession Number	900027
ชื่อพันธุ์	**ชัยบาดาล 2 (Chai Badan 2)**
ชื่อสามัญ	**Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna radiata* (L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล	**ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *แคบ (L/W >1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบและฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ปานกลาง (14-18 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ยาว (>10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (>35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *ปานกลาง (50-70 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *ปานกลาง (10-20 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *มาก (>12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *ปานกลาง (55-75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 255

Accession Number 900032
ชื่อพันธุ์ หนองไผ่ 2 **(Nong Phai 2)**
ชื่อสามัญ **Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์ ***Vigna radiata*** **(L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต **(growth type)** *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *แคบ (L/W >1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบและฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ยาว (>18 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองเข้ม (dark yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ยาว (>10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (>35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *ปานกลาง (50-70 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *ปานกลาง (10-20 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *ปานกลาง (55-75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 255

Accession Number 900035
ชื่อพันธุ์ อ.ริน 2 (Rin 2)
ชื่อสามัญ Mungbean
ชื่อวิทยาศาสตร์ *Vigna radiata* (L.) Wilzcek
ที่มาข้อมูล ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color) *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size) *แคบ (L/W >1.5)* การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence) *มีขนมาก (pubescent)* สีของใบ (leaf color) *เขียวเข้ม (dark green)* สีของก้านใบ (petiole color) *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* ความยาวของก้านใบ (petiole length) *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ปานกลาง (14-18 เซนติเมตร)* ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position) *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color) *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* สีของกลีบดอก (petal color) *เหลืองเข้ม (dark yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* สีของฝักแก่ (pod color at mature stage) *ดำ (black)* รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape) *กลม (round)* ความยาวฝักแก่ (mature pod length) *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density) *ปานกลาง (medium)* ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting) *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* รูปร่างเมล็ด (seed shape) *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape) *ไม่เว้า (non concave)* ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position) *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster) *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (>35 วัน)* ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering) *ปานกลาง (50-70 เซนติเมตร)* อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest) *ปานกลาง (60-70 วัน)* จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant) *ปานกลาง (10-20 ฝักต่อต้น)* จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod) *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* ขนาดเมล็ด (seed size) *ปานกลาง (55-75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 255

Accession Number 900037
ชื่อพันธุ์ เนินสบาย 1 (Noen Sabay 1)
ชื่อสามัญ Mungbean
ชื่อวิทยาศาสตร์ *Vigna radiata* (L.) Wilzcek
ที่มาข้อมูล ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color) *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size) *ปานกลาง (L/W=1.2-1.5)* การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence) *มีขนมาก (pubescent)* สีของใบ (leaf color) *เขียวเข้ม (dark green)* สีของก้านใบ (petiole color) *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* ความยาวของก้านใบ (petiole length) *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *สั้น (< 14 เซนติเมตร)* ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position) *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color) *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* สีของกลีบดอก (petal color) *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* สีของฝักแก่ (pod color at mature stage) *ดำ (black)* รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape) *กลม (round)* ความยาวฝักแก่ (mature pod length) *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density) *ปานกลาง (medium)* ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting) *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* รูปร่างเมล็ด (seed shape) *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape) *ไม่เว้า (non concave)* ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position) *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster) *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (>35 วัน)* ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering) *ปานกลาง (50-70 เซนติเมตร)* อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest) *ปานกลาง (60-70 วัน)* จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant) *ปานกลาง (10-20 ฝักต่อต้น)* จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod) *มาก (>12 เมล็ดต่อฝัก)* ขนาดเมล็ด (seed size) *เล็ก (< 55 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 256

Accession Number 900038
ชื่อพันธุ์ เนินสบาย 2 **(Noen Sabay 2)**
ชื่อสามัญ **Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์ ***Vigna radiata* (L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต **(growth type)** *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น **(terminal leaflet shape)** *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *แคบ (L/W >1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก **(length of peduncle on main stem)** *ปานกลาง (14-18 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก **(pod color at immature stage)** *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ **(mature seed coat color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ **(days to 50 % flowering)** *ช้า (>35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *ปานกลาง (50-70 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *ปานกลาง (10-20 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *ปานกลาง (55-75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 256

Accession Number 900039
ชื่อพันธุ์ เนินสบาย 3 **(Noen Sabay 3)**
ชื่อสามัญ **Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์ ***Vigna radiata*** **(L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *แคบ (L/W >1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *สั้น (< 14 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ฟาง (straw)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวอ่อน (light green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (>35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *เตี้ย (< 50 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *ปานกลาง (10-20 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *ปานกลาง (55-75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 256

Accession Number	**900042**
ชื่อพันธุ์	**ระนาม 1 (Ranam 1)**
ชื่อสามัญ	**Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna radiata* (L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล	**ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *แคบ (L/W >1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบและฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ปานกลาง (14-18 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (>35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *เตี้ย (< 50 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *น้อย (< 10 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *มาก (>12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *ปานกลาง (55-75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า **257**

Accession Number 900050
ชื่อพันธุ์ หอมกระจุย 3 **(Homkrajui 3)**
ชื่อสามัญ **Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์ ***Vigna radiata*** **(L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *แคบ (L/W >1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบและฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ปานกลาง (14-18 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ยาว (>10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (>35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *ปานกลาง (50-70 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *น้อย (< 10 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *มาก (>12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *ปานกลาง (55-75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า **257**

Accession Number	**900051**
ชื่อพันธุ์	**ซับสมอทอด 1 (Subsmotod 1)**
ชื่อสามัญ	**Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna radiata* (L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล	**ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *แคบ (L/W >1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *สั้น (< 14 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ฟาง (straw)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (>35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *เตี้ย (< 50 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *น้อย (< 10 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *ปานกลาง (55 -75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า **257**

Accession Number 900052
ชื่อพันธุ์ ซับสมอทอด 2 **(Subsmotod 2)**
ชื่อสามัญ **Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์ ***Vigna radiata* (L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *แคบ (L/W >1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบและฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *สั้น (< 14 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองเข้ม (dark yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (>35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์(plant height at 50 % flowering)** *ปานกลาง (50-70 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *ปานกลาง (10-20 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *ปานกลาง (55 -75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 258

Accession Number 900053
ชื่อพันธุ์ ซับสมอทอด 3 **(Subsmotod 3)**
ชื่อสามัญ **Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์ ***Vigna radiata* (L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *แคบ (L/W >1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบและฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *สั้น (< 14 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ยาว (>10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (>35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *เตี้ย (< 50 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *ปานกลาง (10-20 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *ปานกลาง (55 -75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 258

Accession Number 900054
ชื่อพันธุ์ ซับสมอทอด 4 **(Subsmotod 4)**
ชื่อสามัญ **Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์ ***Vigna radiata*** **(L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *แคบ (L/W >1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบและฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ปานกลาง (14-18 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ฟาง (straw)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ยาว (>10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (>35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *เตี้ย (< 50 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *ปานกลาง (10-20 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *ใหญ่ (>75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 258

Accession Number	900056
ชื่อพันธุ์	**พระบาท (Phra Bat)**
ชื่อสามัญ	**Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna radiata* (L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล	**ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *แคบ (L/W >1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *สั้น (< 14 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ปานกลาง (30-35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *เตี้ย (< 50 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *น้อย (< 10 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *เล็ก (< 55 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 259

Accession Number 900071
ชื่อพันธุ์ สา 2 (Sa 2)
ชื่อสามัญ Mungbean
ชื่อวิทยาศาสตร์ *Vigna radiata* (L.) Wilzcek
ที่มาข้อมูล ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color) *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size) *แคบ (L/W >1.5)* การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence) *มีขนมาก (pubescent)* สีของใบ (leaf color) *เขียวเข้ม (dark green)* สีของก้านใบ (petiole color) *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* ความยาวของก้านใบ (petiole length) *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ปานกลาง (14-18 เซนติเมตร)* ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position) *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color) *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* สีของกลีบดอก (petal color) *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* สีของฝักแก่ (pod color at mature stage) *ดำ (black)* รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape) *กลม (round)* ความยาวฝักแก่ (mature pod length) *ยาว (>10 เซนติเมตร)* ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density) *ปานกลาง (medium)* ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting) *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* รูปร่างเมล็ด (seed shape) *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape) *ไม่เว้า (non concave)* ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position) *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster) *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (>35 วัน)* ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering) *เตี้ย (< 50 เซนติเมตร)* อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest) *ปานกลาง (60-70 วัน)* จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant) *น้อย (< 10 ฝักต่อต้น)* จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod) *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* ขนาดเมล็ด (seed size) *ใหญ่ (< 75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 259

Accession Number	**900072**
ชื่อพันธุ์	**สา 3 (Sa 3)**
ชื่อสามัญ	**Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna radiata* (L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล	**ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *แคบ (L/W >1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบและฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ปานกลาง (14-18 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ยาว (>10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (>35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *เตี้ย (< 50 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *ปานกลาง (10-20 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *ปานกลาง (55 -75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า **259**

Accession Number	**900074**
ชื่อพันธุ์	**เลย (Loei)**
ชื่อสามัญ	**Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna radiata* (L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล	**ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *แคบ (L/W >1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบและฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *สั้น (<14 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ยาว (>10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (>35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *ปานกลาง (50-70 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *น้อย (< 10 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *ใหญ่ (>75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า **260**

Accession Number 900075
ชื่อพันธุ์ **นาหม่าน (Na Maan)**
ชื่อสามัญ **Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์ ***Vigna radiata* (L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล **ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *แคบ (L/W >1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบและฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *สั้น (< 14 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (>35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *ปานกลาง (50-70 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *ปานกลาง (10-20 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *ปานกลาง (55 -75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 260

Accession Number 900076
ชื่อพันธุ์ นากลาง **(Na Klang)**
ชื่อสามัญ **Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์ ***Vigna radiata*** **(L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต **(growth type)** *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *แคบ (L/W >1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบและฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *สั้น (< 14 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (>35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *เตี้ย (< 50 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *น้อย (< 10 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *เล็ก (< 55 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า **260**

Accession Number	**900078**
ชื่อพันธุ์	**วิเชียรบุรี (Wichian Buri)**
ชื่อสามัญ	**Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna radiata* (L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล	**ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *แคบ (L/W >1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ปานกลาง (14-18 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ยาว (>10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (>35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *เตี้ย (< 50 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *น้อย (< 10 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *ปานกลาง (55-75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า **261**

Accession Number 900081
ชื่อพันธุ์ หนองไผ่ **(Nong Phai)**
ชื่อสามัญ **Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์ ***Vigna radiata*** **(L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต **(growth type)** *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *แคบ (L/W >1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *สั้น (< 14 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (>35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *ปานกลาง (50-70 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *น้อย (< 10 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *ใหญ่ (>75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า **261**

Accession Number	**900082**
ชื่อพันธุ์	**หนองไผ่ (Nong Phai)**
ชื่อสามัญ	**Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna radiata* (L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล	**ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *แคบ (L/W >1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *สั้น (< 14 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (>35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *เตี้ย (< 50 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *น้อย (< 10 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *เล็ก (< 55 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า **261**

Accession Number 900085
ชื่อพันธุ์ ซับสมอทอด **(Subsmotod)**
ชื่อสามัญ **Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์ ***Vigna radiata* (L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต **(growth type)** *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *แคบ (L/W >1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบและฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ปานกลาง (14-18 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ยาว (>10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวอ่อน (light green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (>35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *เตี้ย (< 50 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *น้อย (< 10 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *เล็ก (< 55 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า **262**

Accession Number	900087
ชื่อพันธุ์	**บึงสามพัน (Bueng Sam Phan)**
ชื่อสามัญ	**Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna radiata* (L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล	**ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *แคบ (L/W >1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *สั้น (< 14 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ยาว (>10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (>35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *ปานกลาง (50-70เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *น้อย (< 10 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *ปานกลาง (55-75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 262

Accession Number 900090
ชื่อพันธุ์ โนนเมือง 3 **(Non Mueng 3)**
ชื่อสามัญ **Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์ ***Vigna radiata*** **(L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *แคบ (L/W >1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ปานกลาง (14-18 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ยาว (>10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (>35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *ปานกลาง (50-70 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *น้อย (< 10 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *ปานกลาง (55-75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า **262**

Accession Number	**900113**
ชื่อพันธุ์	**หล่มสัก (Lom Sak)**
ชื่อสามัญ	**Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna radiata* (L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล	**ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *แคบ (L/W >1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบและฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *สั้น (< 14 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ฟาง (straw)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ยาว (>10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (>35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *เตี้ย (< 50 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *ปานกลาง (10-20 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *มาก (>12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *ปานกลาง (55-75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า **263**

Accession Number 900115
ชื่อพันธุ์ บึงสามพัน **(Bueng Sam Phan)**
ชื่อสามัญ **Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์ ***Vigna radiata* (L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *แคบ (L/W >1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ปานกลาง (14-18 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (>35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *เตี้ย (< 50 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *ปานกลาง (10-20 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาด เมล็ด (seed size)** *เล็ก (< 55 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 263

Accession Number	**900116**
ชื่อพันธุ์	**มอ.สมบูรณ์ (Mo Sombun)**
ชื่อสามัญ	**Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna radiata* (L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล	**ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *เขียว (green)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *แคบ (L/W >1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบและฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *สั้น (< 14 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (>35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *เตี้ย (< 50 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *ปานกลาง (10-20 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *เล็ก (< 55 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า **263**

Accession Number 900118
ชื่อพันธุ์ พระบาท (Phra Bat)
ชื่อสามัญ Mungbean
ชื่อวิทยาศาสตร์ *Vigna radiata* (L.) Wilzcek
ที่มาข้อมูล ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color) *ม่วงอมเขียว (greenish purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size) *แคบ (L/W >1.5)* การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence) *มีขนมาก (pubescent)* สีของใบ (leaf color) *เขียวเข้ม (dark green)* สีของก้านใบ (petiole color) *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* ความยาวของก้านใบ (petiole length) *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ปานกลาง (14-18 เซนติเมตร)* ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position) *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color) *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* สีของกลีบดอก (petal color) *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* สีของฝักแก่ (pod color at mature stage) *ดำ (black)* รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape) *กลม (round)* ความยาวฝักแก่ (mature pod length) *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density) *ปานกลาง (medium)* ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting) *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* รูปร่างเมล็ด (seed shape) *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape) *ไม่เว้า (non concave)* ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position) *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster) *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (>35 วัน)* ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering) *เตี้ย (< 50 เซนติเมตร)* อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest) *ปานกลาง (60-70 วัน)* จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant) *ปานกลาง (10-20 ฝักต่อต้น)* จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod) *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* ขนาดเมล็ด (seed size) *เล็ก (< 55 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 264

Accession Number	**900119**
ชื่อพันธุ์	**วังทอง (Wang Thong)**
ชื่อสามัญ	**Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna radiata* (L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล	**ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *แคบ(L/W >1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบและฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ปานกลาง (14-18 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (>35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *เตี้ย (< 50 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *ปานกลาง (10-20 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *เล็ก (< 55 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า **264**

Accession Number 900121
ชื่อพันธุ์ ชุมแพ (Chum Phae)
ชื่อสามัญ Mungbean
ชื่อวิทยาศาสตร์ *Vigna radiata* (L.) Wilzcek
ที่มาข้อมูล ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color) *ม่วงอมเขียว (greenish purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size) *แคบ (L/W >1.5)* การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence) *มีขนมาก (pubescent)* สีของใบ (leaf color) *เขียวเข้ม (dark green)* สีของก้านใบ (petiole color) *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* ความยาวของก้านใบ (petiole length) *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *สั้น (< 14 เซนติเมตร)* ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position) *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color) *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* สีของกลีบดอก (petal color) *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* สีของฝักแก่ (pod color at mature stage) *ดำ (black)* รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape) *กลม (round)* ความยาวฝักแก่ (mature pod length) *ยาว (>10 เซนติเมตร)* ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density) *ปานกลาง (medium)* ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting) *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* รูปร่างเมล็ด (seed shape) *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape) *ไม่เว้า (non concave)* ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position) *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster) *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (>35 วัน)* ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering) *ปานกลาง (50-70 เซนติเมตร)* อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest) *ปานกลาง (60-70 วัน)* จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant) *ปานกลาง (10-20 ฝักต่อต้น)* จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod) *มาก (>12 เมล็ดต่อฝัก)* ขนาดเมล็ด (seed size) *ปานกลาง (55-75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 264

Accession Number 900123
ชื่อพันธุ์ หนองไผ่ (Nong Phai)
ชื่อสามัญ Mungbean
ชื่อวิทยาศาสตร์ *Vigna radiata* (L.) Wilzcek
ที่มาข้อมูล ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color) เขียว (green)

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size) *แคบ (L/W >1.5)* การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence) *มีขนมาก (pubescent)* สีของใบ (leaf color) *เขียวเข้ม (dark green)* สีของก้านใบ (petiole color) *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* ความยาวของก้านใบ (petiole length) *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *สั้น (< 14 เซนติเมตร)* ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position) *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color) *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* สีของกลีบดอก (petal color) *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* สีของฝักแก่ (pod color at mature stage) *ดำ (black)* รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape) *กลม (round)* ความยาวฝักแก่ (mature pod length) *ยาว (>10 เซนติเมตร)* ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density) *ปานกลาง (medium)* ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting) *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* รูปร่างเมล็ด (seed shape) *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape) *ไม่เว้า (non concave)* ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position) *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster) *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ปานกลาง (30-35 วัน)* ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering) *เตี้ย (< 50 เซนติเมตร)* อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest) *ปานกลาง (60-70 วัน)* จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant) *ปานกลาง (10-20 ฝักต่อต้น)* จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod) *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* ขนาดเมล็ด (seed size) *ปานกลาง (55-75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 265

Accession Number 900129
ชื่อพันธุ์ หล่มสัก **(Lom Sak)**
ชื่อสามัญ **Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์ ***Vigna radiata*** **(L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต **(growth type)** *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *แคบ (L/W >1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบและฝัก(pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *สั้น (< 14 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ฟาง (straw)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) เหลือง (yellow) รูปร่างเมล็ด (seed shape) *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (>35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *ปานกลาง (50-70 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *ปานกลาง (10-20 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *ปานกลาง (55-75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 265

Accession Number	900137
ชื่อพันธุ์	**ซับสมอทอด (Subsmotod)**
ชื่อสามัญ	**Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna radiata* (L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล	**ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *แคบ (L/W >1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *สั้น (< 14 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ฟาง (straw)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ยาว (>10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (>35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *เตี้ย (< 50 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *ปานกลาง (10-20 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *ใหญ่ (>75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 265

Accession Number 900140
ชื่อพันธุ์ ชุมแพ (Chum Phae)
ชื่อสามัญ Mungbean
ชื่อวิทยาศาสตร์ *Vigna radiata* (L.) Wilzcek
ที่มาข้อมูล ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color) *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size) *แคบ (L/W >1.5)* การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence) *มีขนมาก (pubescent)* สีของใบ (leaf color) *เขียวเข้ม (dark green)* สีของก้านใบ (petiole color) *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* ความยาวของก้านใบ (petiole length) *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ยาว (>18 เซนติเมตร)* ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position) *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color) *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* สีของกลีบดอก (petal color) *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* สีของฝักแก่ (pod color at mature stage) *ดำ (black)* รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape) *กลม (round)* ความยาวฝักแก่ (mature pod length) *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density) *ปานกลาง (medium)* ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting) *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* รูปร่างเมล็ด (seed shape) *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape) *ไม่เว้า (non concave)* ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position) *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster) *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (>35 วัน)* ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering) *ปานกลาง (50-70 เซนติเมตร)* อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest) *ปานกลาง (60-70 วัน)* จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant) *มาก (>20 ฝักต่อต้น)* จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod) *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* ขนาดเมล็ด (seed size) *เล็ก (< 55 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 266

Accession Number 900142
ชื่อพันธุ์ นครสวรรค์ **(Nakhon Sawan)**
ชื่อสามัญ **Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์ ***Vigna radiata* (L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต **(growth type)** *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น **(terminal leaflet shape)** *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *แคบ (L/W >1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ปานกลาง (14-18 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ฟาง (straw)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ยาว (>10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (>35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *ปานกลาง (50-70 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *ปานกลาง (>20 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *ปานกลาง (55-75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 266

Accession Number 900163
ชื่อพันธุ์ พื้นเมือง **(Local Variety)**
ชื่อสามัญ **Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์ ***Vigna radiata*** **(L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต **(growth type)** *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *แคบ (L/W >1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบและฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ปานกลาง (14-18 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอมเขียว (greenish yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ยาว (>10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (>35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *ปานกลาง (50-70 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *น้อย (< 10 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *มาก (>12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *เล็ก (< 55 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 266

Accession Number	**900169**
ชื่อพันธุ์	**หนองไผ่ (Nong Phai)**
ชื่อสามัญ	**Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna radiata* (L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล	**ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *แคบ (L/W >1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ปานกลาง (14-18 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (>35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *ปานกลาง (50-70 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *ปานกลาง (10-20 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (6-8 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *ปานกลาง (55-75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า **267**

Accession Number 900174
ชื่อพันธุ์ พระบาท (Phra Bat)
ชื่อสามัญ Mungbean
ชื่อวิทยาศาสตร์ *Vigna radiata* (L.) Wilzcek
ที่มาข้อมูล ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color) *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size) *ปานกลาง (L/W = 1.2-1.5)* การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence) *มีขนมาก (pubescent)* สีของใบ (leaf color) *เขียวเข้ม (dark green)* สีของก้านใบ (petiole color) *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* ความยาวของก้านใบ (petiole length) *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ปานกลาง (14-18 เซนติเมตร)* ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position) *อยู่ใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* สีของกลีบดอก (petal color) *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* สีของฝักแก่ (pod color at mature stage) *ดำ (black)* รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape) *กลม (round)* ความยาวฝักแก่ (mature pod length) *ยาว (>10 เซนติเมตร)* ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density) *ปานกลาง (medium)* ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting) *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* รูปร่างเมล็ด (seed shape) *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape) *ไม่เว้า (non concave)* ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position) *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster) *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (>35 วัน)* ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering) *ปานกลาง (50-70 เซนติเมตร)* อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest) *ปานกลาง (60-70 วัน)* จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant) *ปานกลาง (10-20 ฝักต่อต้น)* จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod) *มาก (>12 เมล็ดต่อฝัก)* ขนาดเมล็ด (seed size) *ใหญ่ (>75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 267

Accession Number	900187
ชื่อพันธุ์	**สุโขทัย 1 (Sukhothai 1)**
ชื่อสามัญ	**Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna radiata* (L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล	**ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *แคบ (L/W >1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *สั้น (< 14 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ยาว (>10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (>35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *ปานกลาง (50-70 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *น้อย (< 10 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *มาก (>12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *ปานกลาง (55-75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า **267**

Accession Number 900190
ชื่อพันธุ์ สุโขทัย 4 (Sukhothai 4)
ชื่อสามัญ Mungbean
ชื่อวิทยาศาสตร์ *Vigna radiata* (L.) Wilzcek
ที่มาข้อมูล ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color) *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size) *แคบ(L/W >1.5)* การมีขนที่ลำต้น ใบและฝัก (pubescence) *มีขนมาก (pubescent)* สีของใบ (leaf color) *เขียวเข้ม (dark green)* สีของก้านใบ (petiole color) *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* ความยาวของก้านใบ (petiole length) *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *สั้น (< 14 เซนติเมตร)* ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position) *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color) *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* สีของกลีบดอก (petal color) *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* สีของฝักแก่ (pod color at mature stage) *ดำ (black)* รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape) *กลม (round)* ความยาวฝักแก่ (mature pod length) *ยาว (>10 เซนติเมตร)* ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density) *ปานกลาง (medium)* ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting) *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* รูปร่างเมล็ด (seed shape) *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape) *ไม่เว้า (non concave)* ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position) *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster) *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (>35 วัน)* ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering) *เตี้ย (< 50 เซนติเมตร)* อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest) *ปานกลาง (60-70 วัน)* จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant) *น้อย (< 10 ฝักต่อต้น)* จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod) *มาก (>12 เมล็ดต่อฝัก)* ขนาดเมล็ด (seed size) *ใหญ่ (>75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 268

Accession Number 900198
ชื่อพันธุ์ กำแพงเพชร 4 (Kampang Phet 4)
ชื่อสามัญ Mungbean
ชื่อวิทยาศาสตร์ *Vigna radiata* (L.) Wilzcek
ที่มาข้อมูล ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color) *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size) *ปานกลาง (L/W=1.2-1.5)* การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence) *มีขนมาก (pubescent)* สีของใบ (leaf color) *เขียวเข้ม (dark green)* สีของก้านใบ (petiole color) *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* ความยาวของก้านใบ (petiole length) *ปานกลาง (12-18 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ยาว (>18 เซนติเมตร)* ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position) *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color) *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* สีของกลีบดอก (petal color) *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* สีของฝักแก่ (pod color at mature stage) *ดำ (black)* รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape) *กลม (round)* ความยาวฝักแก่ (mature pod length) *ยาว (>10 เซนติเมตร)* ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density) *ปานกลาง (medium)* ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting) *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* รูปร่างเมล็ด (seed shape) *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape) *ไม่เว้า (non concave)* ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position) *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster) *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (>35 วัน)* ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering) *ปานกลาง (50-70 เซนติเมตร)* อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest) *ปานกลาง (60-70 วัน)* จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant) *ปานกลาง (10-20 ฝักต่อต้น)* จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod) *มาก (>12 เมล็ดต่อฝัก)* ขนาดเมล็ด (seed size) *ใหญ่ (>75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 268

Accession Number	**900203**
ชื่อพันธุ์	**สุโขทัย (Sukhothai)**
ชื่อสามัญ	**Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna radiata* (L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล	**ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *แคบ(L/W >1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบและฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *สั้น (< 14 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (>35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *เตี้ย (< 50 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *น้อย (< 10 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *ปานกลาง (55-75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า **268**

Accession Number	**900210**
ชื่อพันธุ์	**กำแพงแสน (Kampangsaen)**
ชื่อสามัญ	**Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna radiata* (L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล	**ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *ปานกลาง (L/W=1.2-1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบและฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *ปานกลาง (12-18 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *สั้น (< 14 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ยาว (>10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (>35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *ปานกลาง (50-70 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *ปานกลาง (10-20 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *มาก (>12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *ปานกลาง 55-75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า **269**

Accession Number 900221
ชื่อพันธุ์ กำแพงเพชร **(Kampang Phet)**
ชื่อสามัญ **Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์ ***Vigna radiata*** **(L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *แคบ (L/W >1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *สั้น (< 14 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักแก่ (pod color at mature stage) *ฟาง (straw)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ยาว (>10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (>35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *ปานกลาง (50-70 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *ปานกลาง (10-20 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *เล็ก (< 55 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 269

Accession Number	**900229**
ชื่อพันธุ์	**ลานสัก 1**
ชื่อสามัญ	**Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna radiata* (L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล	**ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *แคบ (L/W >1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ปานกลาง (14-18 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ยาว (>10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (>35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *ปานกลาง (50-70 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *น้อย (< 10 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *มาก (>12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *ปานกลาง (55-75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า **269**

Accession Number 900230
ชื่อพันธุ์ นครสวรรค์ 2 **(Nakhon Sawan 2)**
ชื่อสามัญ **Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์ ***Vigna radiata*** **(L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต **(growth type)** *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น **(terminal leaflet shape)** *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *แคบ (L/W >1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *สั้น (< 14 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *น้อย (low)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (>35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *เตี้ย (< 50 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *ปานกลาง (10-20 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *เล็ก (< 55 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า **270**

Accession Number	900233
ชื่อพันธุ์	ดงขุย 1 **(Dong Khui 1)**
ชื่อสามัญ	**Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna radiata* (L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล	ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต **(growth type)** *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง **(hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น **(terminal leaflet shape)** *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* ขนาดใบย่อยใบยอด **(terminal leaflet size)** *แคบ (L/W >1.5)* การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก **(pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* สีของใบ **(leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* สีของก้านใบ **(petiole color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* ความยาวของก้านใบ **(petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก **(length of peduncle on main stem)** *สั้น (< 14 เซนติเมตร)* ตำแหน่งของช่อฝัก **(raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* สีของวงกลีบเลี้ยง **(calyx color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* สีของกลีบดอก **(petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก **(pod color at immature stage)** *เขียวเข้ม (dark green)* สีของฝักแก่ **(pod color at mature stage)** *ฟาง (straw)* รูปร่างฝักแก่ **(mature pod shape)** *กลม (round)* ความยาวฝักแก่ **(mature pod length)** *ยาว (>10 เซนติเมตร)* ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ **(pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว **(splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ **(mature seed coat color)** *เขียวเข้ม (dark green)* รูปร่างเมล็ด **(seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* รูปร่างขั้วเมล็ด **(hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* ตำแหน่งของขั้วเมล็ด **(hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* ความมันของเปลือกเมล็ด **(seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ **(days to 50 % flowering)** *ช้า (>35 วัน)* ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ **(plant height at 50 % flowering)** *เตี้ย (< 50 เซนติเมตร)* อายุเก็บเกี่ยว **(days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* จำนวนฝักต่อต้น **(number of pods per plant)** *น้อย (< 10 ฝักต่อต้น)* จำนวนเมล็ดต่อฝัก **(number of seeds per pod)** *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* ขนาดเมล็ด **(seed size)** *ปานกลาง (55-75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 270

Accession Number 900235
ชื่อพันธุ์ ชนแดน 1 (Chon Daen 1)
ชื่อสามัญ Mungbean
ชื่อวิทยาศาสตร์ *Vigna radiata* (L.) Wilzcek
ที่มาข้อมูล ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color) *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size) *แคบ (L/W >1.5)* การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence) *มีขนมาก (pubescent)* สีของใบ (leaf color) *เขียวเข้ม (dark green)* สีของก้านใบ (petiole color) *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* ความยาวของก้านใบ (petiole length) *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *สั้น (< 14 เซนติเมตร)* ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position) *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* สีของวง กลีบเลี้ยง (calyx color) *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* สีของกลีบดอก (petal color) *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* สีของฝักแก่ (pod color at mature stage) *ดำ (black)* รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape) *กลม (round)* ความยาวฝักแก่ (mature pod length) *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density) *ปานกลาง (medium)* ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting) *ไม่แตก*

เมล็ด

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* รูปร่างเมล็ด (seed shape) *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape) *ไม่เว้า (non concave)* ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position) *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster) *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (>35 วัน)* ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering) *ปานกลาง (50-70 เซนติเมตร)* อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest) *ปานกลาง (60-70 วัน)* จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant) *ปานกลาง (10-20 ฝักต่อต้น)* จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod) *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* ขนาดเมล็ด (seed size) *ปานกลาง (55-75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 270

Accession Number	300001
ชื่อพันธุ์	**วีซี 1163 บี (VC 1163 B)**
ชื่อสามัญ	**Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna radiata* (L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล	**ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท**
แหล่งที่มา	**นำเข้าจาก AVRDC**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *เขียว (green)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *แคบ (L/W >1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *เขียว (green)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ปานกลาง (14-18 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (>35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *เตี้ย (< 50 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *สั้น (< 60 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *ปานกลาง (10-20 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *ปานกลาง (55-75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า **271**

Accession Number	300003
ชื่อพันธุ์	วีซี 1177 บี (VC 1177 B)
ชื่อสามัญ	Mungbean
ชื่อวิทยาศาสตร์	*Vigna radiata* (L.) Wilzcek
ที่มาข้อมูล	ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท
แหล่งที่มา	นำเข้าจาก AVRDC

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color) *เขียว (green)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size) *แคบ (L/W > 1.5)* การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence) *มีขนมาก (pubescent)* สีของใบ (leaf color) *เขียวเข้ม (dark green)* สีของก้านใบ (petiole color) *เขียว (green)* ความยาวของก้านใบ (petiole length) *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ปานกลาง (14-18 เซนติเมตร)* ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position) *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* สีของกลีบดอก (petal color) *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* สีของฝักแก่ (pod color at mature stage) *ดำ (black)* รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape) *กลม (round)* ความยาวฝักแก่ (mature pod length) *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density) *ปานกลาง(medium)* ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting) *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* รูปร่างเมล็ด (seed shape) *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape) *ไม่เว้า (non concave)* ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position) *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster) *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ปานกลาง (30-35 วัน)* ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering) *เตี้ย (< 50 เซนติเมตร)* อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest) *สั้น (< 60 วัน)* จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant) *ปานกลาง (10-20 ฝักต่อต้น)* จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod) *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* ขนาดเมล็ด (seed size) *ปานกลาง (55-75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 271

Accession Number	300006
ชื่อพันธุ์	**วีซี 1184 บี (VC 1184 B)**
ชื่อสามัญ	**Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna radiata* (L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล	**ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท**
แหล่งที่มา	**นำเข้าจาก AVRDC**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *เขียว (green)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *ปานกลาง (L/W=1.2-1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *เขียว (green)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ยาว (>18 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ปานกลาง (30-35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *ปานกลาง (50-70 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *สั้น (< 60 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *ปานกลาง (10-20 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *ปานกลาง (55-75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า **271**

Accession Number	300008
ชื่อพันธุ์	วีซี 1482 (VC 1482)
ชื่อสามัญ	**Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna radiata* (L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล	ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท
แหล่งที่มา	นำเข้าจาก **AVRDC**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *เขียว (green)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *ปานกลาง (L/W=1.2-1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *เขียว (green)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ปานกลาง (14-18 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ปานกลาง (30-35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *เตี้ย (< 50 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *สั้น (< 60 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *น้อย (< 10 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *เล็ก (< 55 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า **272**

Accession Number	300009
ชื่อพันธุ์	**วีซี 1482 ดี (VC1482 D)**
ชื่อสามัญ	**Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna radiata* (L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล	**ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท**
แหล่งที่มา	**นำเข้าจาก AVRDC**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *เขียว (green)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *แคบ (L/W >1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *เขียว (green)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ปานกลาง (14-18 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ปานกลาง (30-35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *ปานกลาง (50-70 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *สั้น (< 60 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *ปานกลาง (10-20 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *ปานกลาง (55-75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 272

Accession Number	300023
ชื่อพันธุ์	**วีซี 1628 ซี (VC1628 C)**
ชื่อสามัญ	**Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna radiata* (L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล	**ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท**
แหล่งที่มา	**นำเข้าจาก AVRDC**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *เขียว (green)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *ปานกลาง (L/W=1.2-1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *เขียว (green)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *สั้น (< 14 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (> 35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *เตี้ย (< 50 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *ปานกลาง (10-20 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *ปานกลาง (55-75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า **272**

Accession Number	300026
ชื่อพันธุ์	**วีซี 1973 เอ (VC1973 A)**
ชื่อสามัญ	**Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna radiata* (L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล	**ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท**
แหล่งที่มา	**นำเข้าจาก AVRDC**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *เขียว (green)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *ปานกลาง (L/W=1.2-1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *เขียว (green)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ยาว (> 18 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ยาว (> 10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ปานกลาง (30-35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *ปานกลาง (50-70 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *ปานกลาง (10-20 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *ใหญ่ (> 75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 273

Accession Number	300027
ชื่อพันธุ์	วีซี 2307 เอ (**VC 2307 A**)
ชื่อสามัญ	**Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna radiata*** **(L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล	ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท
แหล่งที่มา	นำเข้าจาก **AVRDC**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *เขียว (green)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *ปานกลาง (L/W=1.2-1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *เขียว (green)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ปานกลาง (14-18 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (> 35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *ปานกลาง (50-70 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *น้อย (< 10 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *เล็ก (< 55 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า **273**

Accession Number	300028
ชื่อพันธุ์	วีซี 2523 เอ (VC 2523 A)
ชื่อสามัญ	Mungbean
ชื่อวิทยาศาสตร์	*Vigna radiata* (L.) Wilzcek
ที่มาข้อมูล	ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท
แหล่งที่มา	นำเข้าจาก AVRDC

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต **(growth type)** *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *เขียว (green)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *ปานกลาง (L/W=1.2-1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *เขียว (green)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ยาว (> 18 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ยาว (> 10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *ด้าน(dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (> 35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *ปานกลาง (50-70 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *ปานกลาง (10-20 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *มาก (> 12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *ปานกลาง (55-75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 273

Accession Number	300029
ชื่อพันธุ์	วีซี 2719 เอ (**VC 2719 A**)
ชื่อสามัญ	**Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna radiata* (L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล	ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท
แหล่งที่มา	นำเข้าจาก **AVRDC**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *เขียว (green)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปลิ่ม (cuneate)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *ปานกลาง (L/W=1.2-1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *เขียว (green)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (<12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ยาว (> 18 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (> 35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *ปานกลาง (50-70 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *ปานกลาง (10-20 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *ปานกลาง (55-75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า **274**

Accession Number	300036
ชื่อพันธุ์	วีซี 2750 เอ (VC 2750 A)
ชื่อสามัญ	Mungbean
ชื่อวิทยาศาสตร์	*Vigna radiata* (L.) Wilzcek
ที่มาข้อมูล	ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท
แหล่งที่มา	นำเข้าจาก AVRDC

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color) *เขียว (green)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size) *ปานกลาง (L/W=1.2-1.5)* การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence) *มีขนมาก (pubescent)* สีของใบ (leaf color) *เขียวเข้ม (dark green)* สีของก้านใบ (petiole color) *เขียว (green)* ความยาวของก้านใบ (petiole length) *สั้น (<12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ยาว (>18 เซนติเมตร)* ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position) *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* สีของกลีบดอก (petal color) *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* สีของฝักแก่ (pod color at mature stage) *ดำ (black)* รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape) *กลม (round)* ความยาวฝักแก่ (mature pod length) *ยาว (>10 เซนติเมตร)* ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density) *ปานกลาง (medium)* ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting) *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* รูปร่างเมล็ด (seed shape) *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape) *ไม่เว้า (non concave)* ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position) *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster) *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (> 35 วัน)* ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering) *ปานกลาง (50-70 เซนติเมตร)* อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest) *ปานกลาง (60-70 วัน)* จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant) *ปานกลาง (10-20 ฝักต่อต้น)* จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod) *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* ขนาดเมล็ด (seed size) *ปานกลาง (55-75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 274

Accession Number	300057
ชื่อพันธุ์	**วีซี 2778 ซี (VC 2778 C)**
ชื่อสามัญ	**Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna radiata* (L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล	**ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท**
แหล่งที่มา	**นำเข้าจาก AVRDC**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *เขียว (green)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* **ขนาดใบย่อยใบยอด(terminal leaflet size)** *ปานกลาง(L/W=1.2-1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบและฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *เขียว (green)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (<12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *สั้น (< 14 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ยาว (>10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง(medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (> 35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *ปานกลาง(50-70 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ยาว (> 70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *ปานกลาง (10-20 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *ปานกลาง (55-75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า **274**

Accession Number	300138
ชื่อพันธุ์	**วีซี 3061 เอ (VC 3061 A)**
ชื่อสามัญ	**Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna radiata* (L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล	**ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท**
แหล่งที่มา	**นำเข้าจาก AVRDC**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *เขียว (green)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *แคบ (L/W >1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *เขียว (green)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ปานกลาง (14-18 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (> 35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *เตี้ย (< 50 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ยาว (> 70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *ปานกลาง (10-20 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *ปานกลาง (55-75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 275

Accession Number	300173
ชื่อพันธุ์	**วีซี 1000 เอ (VC 1000 A)**
ชื่อสามัญ	**Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna radiata* (L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล	**ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท**
แหล่งที่มา	**นำเข้าจาก AVRDC**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *เขียว (green)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *ปานกลาง (L/W=1.2-1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *เขียว (green)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ปานกลาง (14-18 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (> 35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์(plant height at 50 % flowering)** *เตี้ย (< 50 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ยาว (> 70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *มาก (> 20 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *เล็ก (< 55 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า **275**

Accession Number	300174
ชื่อพันธุ์	**วีซี 1068 บี (VC 1068 B)**
ชื่อสามัญ	**Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna radiata* (L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล	**ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท**
แหล่งที่มา	**นำเข้าจาก AVRDC**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *ปานกลาง (L/W=1.2-1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ยาว (>18 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง(medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (> 35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *ปานกลาง (50-70 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ยาว (> 70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *มาก (> 20 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *เล็ก (< 55 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 275

Accession Number	300175
ชื่อพันธุ์	วีซี 1089 บี (VC 1089 B)
ชื่อสามัญ	Mungbean
ชื่อวิทยาศาสตร์	*Vigna radiata* (L.) Wilzcek
ที่มาข้อมูล	ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท
แหล่งที่มา	นำเข้าจาก AVRDC

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color) *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size) *แคบ (L/W >1.5)* การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence) *มีขนมาก (pubescent)* สีของใบ (leaf color) *เขียวเข้ม (dark green)* สีของก้านใบ (petiole color) *ม่วงเขียว (greenish purple)* ความยาวของก้านใบ (petiole length) *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ปานกลาง (14-18 เซนติเมตร)* ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position) *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color) *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* สีของกลีบดอก (petal color) *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* สีของฝักแก่ (pod color at mature stage) *ดำ (black)* รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape) *กลม (round)* ความยาวฝักแก่ (mature pod length) *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density) *ปานกลาง(medium)* ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting) *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* รูปร่างเมล็ด (seed shape) *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape) *ไม่เว้า (non concave)* ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position) *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster) *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (> 35 วัน)* ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering) *ปานกลาง (50-70 เซนติเมตร)* อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest) *ยาว (> 70 วัน)* จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant) *น้อย (< 10 ฝักต่อต้น)* จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod) *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* ขนาดเมล็ด (seed size) *เล็ก (< 55 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 276

Accession Number	300232
ชื่อพันธุ์	**วีซี 1209 บี (VC 1209 B)**
ชื่อสามัญ	**Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna radiata* (L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล	**ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท**
แหล่งที่มา	**นำเข้าจาก AVRDC**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *เขียว (green)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *ปานกลาง (L/W=1.2-1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก(pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *เขียว (green)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *สั้น (< 14 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (> 35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *เตี้ย (< 50 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *สั้น (< 60 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *ปานกลาง (10-20 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *ปานกลาง (55-75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

Accession Number	300253
ชื่อพันธุ์	วีซี 2831 (VC 2831)
ชื่อสามัญ	**Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna radiata* (L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล	ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท
แหล่งที่มา	นำเข้าจาก **AVRDC**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต **(growth type)** *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น **(terminal leaflet shape)** *รูปไข่ (ovate)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *ปานกลาง (L/W=1.2-1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก **(length of peduncle on main stem)** *ปานกลาง (14-18 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก **(pod color at immature stage)** *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ **(mature seed coat color)** *เขียวอ่อน (light green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ **(days to 50 % flowering)** *ช้า (> 35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *ปานกลาง (50-70 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *สั้น (< 60 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *ปานกลาง (10-20 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *เล็ก (< 55 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 276

Accession Number	300254
ชื่อพันธุ์	**วีซี 2830 (VC 2830)**
ชื่อสามัญ	**Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna radiata* (L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล	**ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท**
แหล่งที่มา	**นำเข้าจาก AVRDC**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *แคบ (L/W >1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ยาว (>18 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวอ่อน (light green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (> 35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *เตี้ย (< 50 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *สั้น (< 60 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *ปานกลาง (10-20 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *เล็ก (< 55 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 276

Accession Number	300266
ชื่อพันธุ์	วีซี 1485 (VC 1485)
ชื่อสามัญ	Mungbean
ชื่อวิทยาศาสตร์	*Vigna radiata* (L.) Wilzcek
ที่มาข้อมูล	ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท
แหล่งที่มา	นำเข้าจาก AVRDC

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color) *เขียว (green)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size) *แคบ (L/W >1.5)* การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence) *มีขนมาก (pubescent)* สีของใบ (leaf color) *เขียวเข้ม (dark green)* สีของก้านใบ (petiole color) *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* ความยาวของก้านใบ (petiole length) *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ยาว (> 18 เซนติเมตร)* ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position) *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color) *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* สีของกลีบดอก (petal color) *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* สีของฝักแก่ (pod color at mature stage) *ดำ (black)* รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape) *กลม (round)* ความยาวฝักแก่ (mature pod length) *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density) *ปานกลาง (medium)* ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting) *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวอ่อน (light green)* รูปร่างเมล็ด (seed shape) *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape) *ไม่เว้า (non concave)* ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position) *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster) *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (> 35 วัน)* ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering) *เตี้ย (< 50 เซนติเมตร)* อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest) *สั้น (< 60 วัน)* จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant) *ปานกลาง (10-20 ฝักต่อต้น)* จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod) *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* ขนาดเมล็ด (seed size) *ปานกลาง (55-75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

Accession Number	300268
ชื่อพันธุ์	วีซี 1209 (VC 1209)
ชื่อสามัญ	**Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna radiata* (L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล	ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท
แหล่งที่มา	นำเข้าจาก **AVRDC**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต **(growth type)** *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *เขียว (green)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *แคบ (L/W > 1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *เขียว (green)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ปานกลาง (14-18 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวอ่อน (light green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ปานกลาง (30-35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *เตี้ย (< 50 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *สั้น (< 60 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *น้อย (< 10 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *ปานกลาง (55-75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 277

Accession Number	300271
ชื่อพันธุ์	วีซี 1485 (VC 1485)
ชื่อสามัญ	**Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna radiata* (L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล	ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท
แหล่งที่มา	นำเข้าจาก **AVRDC**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต **(growth type)** *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *เขียว (green)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *แคบ (L/W >1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบและฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *เขียว (green)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *สั้น (< 14 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ยาว (>10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวอ่อน (light green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (> 35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *เตี้ย (< 50 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *สั้น (< 60 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *ปานกลาง (10-20 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *ปานกลาง (55-75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

Accession Number	300276
ชื่อพันธุ์	วีซี 1488 (VC 1488)
ชื่อสามัญ	**Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna radiata* (L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล	ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท
แหล่งที่มา	นำเข้าจาก **AVRDC**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต **(growth type)** *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *เขียว (green)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *แคบ (L/W >1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *เขียว (green)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *สั้น (< 14 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ยาว (> 10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวอ่อน (light green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (> 35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *ปานกลาง (50-70 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *สั้น (< 60 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *ปานกลาง (10-20 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *ปานกลาง (55-75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 277

Accession Number	300278
ชื่อพันธุ์	วีซี 1209 (VC 1209)
ชื่อสามัญ	**Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna radiata* (L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล	ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท
แหล่งที่มา	นำเข้าจาก **AVRDC**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *แหลม (acute)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *ปานกลาง (L/W = 1.2-1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ปานกลาง (14-18 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวอ่อน (light green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (> 35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *ปานกลาง (50-70 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *สั้น (< 60 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *ปานกลาง (10-20 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *ปานกลาง (55-75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

Accession Number	300281
ชื่อพันธุ์	**วีซี 1587 (VC 1587)**
ชื่อสามัญ	**Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna radiata* (L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล	**ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท**
แหล่งที่มา	**นำเข้าจาก AVRDC**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *แคบ (L/W >1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *สั้น (< 14 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ยาว (>10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวอ่อน (light green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (> 35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *ปานกลาง (50-70 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *สั้น (< 60 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *ปานกลาง (10-20 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *เล็ก (< 55 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 277

Accession Number	300290
ชื่อพันธุ์	**วีซี 1621 (VC 1621)**
ชื่อสามัญ	**Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna radiata* (L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล	**ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท**
แหล่งที่มา	**นำเข้าจาก AVRDC**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *ปานกลาง (L/W=1.2-1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *สั้น (< 14 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (> 35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *ปานกลาง (50-70 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *สั้น (< 60 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *มาก (> 20 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *ปานกลาง (55-75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า **278**

Accession Number	**300295**
ชื่อพันธุ์	**วีซี 1000 ซี (VC 1000 C)**
ชื่อสามัญ	**Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna radiata* (L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล	**ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท**
แหล่งที่มา	**นำเข้าจาก AVRDC**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *เขียว (green)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *แคบ (L/W > 1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *เขียว (green)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *สั้น (< 14 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวอ่อน (light green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (> 35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *ปานกลาง (50-70 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *สั้น (< 60 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *มาก (> 20 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *เล็ก (< 55 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

Accession Number	300300
ชื่อพันธุ์	วีซี 3178 (VC 3178)
ชื่อสามัญ	**Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna radiata* (L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล	ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท
แหล่งที่มา	นำเข้าจาก **AVRDC**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต **(growth type)** *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *เขียว (green)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *แคบ (L/W >1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *เขียว (green)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ปานกลาง (14-18 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (> 35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *ปานกลาง (50-70 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *ปานกลาง (10-20 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *เล็ก (< 55 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า **278**

Accession Number	300301
ชื่อพันธุ์	วีซี 3525 (VC 3525)
ชื่อสามัญ	**Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna radiata* (L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล	ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท
แหล่งที่มา	นำเข้าจาก **AVRDC**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *เขียว (green)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *แคบ (L/W >1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *เขียว (green)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *สั้น (< 14 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวอ่อน (light green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ปานกลาง (30-35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *เตี้ย (< 50 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *ปานกลาง (10-20 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *น้อย (< 8 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *เล็ก (< 55 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

Accession Number	300304
ชื่อพันธุ์	วีซี 1209 (VC 1209)
ชื่อสามัญ	**Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna radiata* (L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล	ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท
แหล่งที่มา	นำเข้าจาก **AVRDC**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต **(growth type)** *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น **(terminal leaflet shape)** *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *ปานกลาง (L/W=1.2-1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก **(length of peduncle on main stem)** *ปานกลาง (14-18 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก **(pod color at immature stage)** *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ยาว (> 10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ **(mature seed coat color)** *เขียวเข้ม (drak green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ **(days to 50 % flowering)** *ช้า (> 35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *ปานกลาง (50-70 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *น้อย (< 10 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *มาก (>12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *ปานกลาง (55-75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า **278**

Accession Number	300305
ชื่อพันธุ์	**วีซี 1482 ซี (VC 1482 C)**
ชื่อสามัญ	**Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna radiata* (L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล	**ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท**
แหล่งที่มา	**นำเข้าจาก AVRDC**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *เขียว (green)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *แคบ (L/W >1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *เขียว (green)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *สั้น (< 14 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวอ่อน (light green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ปานกลาง (30-35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *เตี้ย (< 50 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *ปานกลาง (10-20 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *เล็ก (< 55 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 279

Accession Number	300306
ชื่อพันธุ์	วีซี 1560 (VC 1560)
ชื่อสามัญ	**Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna radiata* (L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล	ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท
แหล่งที่มา	นำเข้าจาก **AVRDC**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต **(growth type)** *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *เขียว (green)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *แคบ (L/W >1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *เขียว (green)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *สั้น (< 14 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวอ่อน (light green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ปานกลาง (30-35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *เตี้ย (< 50 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *ปานกลาง (10-20 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *น้อย (< 8 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *ปานกลาง (55-75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า **279**

Accession Number	300308
ชื่อพันธุ์	วีซี 1627 เอ (VC 1627 A)
ชื่อสามัญ	Mungbean
ชื่อวิทยาศาสตร์	*Vigna radiata* (L.) Wilzcek
ที่มาข้อมูล	ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท
แหล่งที่มา	นำเข้าจาก AVRDC

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต **(growth type)** *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *เขียว (green)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *แคบ (L/W >1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *เขียว (green)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *สั้น (< 14 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวอ่อน (light green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ปานกลาง (30-35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *เตี้ย (< 50 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *ปานกลาง (10-20 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *เล็ก (< 55 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

Accession Number	300334
ชื่อพันธุ์	วีซี 2773 (VC 2773)
ชื่อสามัญ	**Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna radiata* (L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล	ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท
แหล่งที่มา	นำเข้าจาก **AVRDC**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *เขียว (green)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปใบหอกแกมรูปไข่ (ovate-lanceolate)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *แคบ (L/W >1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบและฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *เขียว (green)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *สั้น (< 14 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (> 35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *เตี้ย (< 50 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *น้อย (< 10 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *เล็ก (< 55 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า **279**

Accession Number	300432
ชื่อพันธุ์	**วีซี 1560 ดี (VC 1560 D)**
ชื่อสามัญ	**Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna radiata* (L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล	**ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท**
แหล่งที่มา	**นำเข้าจาก AVRDC**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *เขียว (green)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *ปานกลาง (L/W=1.2-1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *เขียว (green)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *สั้น (< 14 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (> 35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *เตี้ย (< 50 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *น้อย (< 10 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *ปานกลาง (55-75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 280

Accession Number	300437
ชื่อพันธุ์	วีซี 2802 เอ (**VC 2802 A**)
ชื่อสามัญ	**Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna radiata*** **(L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล	ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท
แหล่งที่มา	นำเข้าจาก **AVRDC**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต **(growth type)** *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น **(terminal leaflet shape)** *รูปไข่ (ovate)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *แคบ (L/W >1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก **(length of peduncle on main stem)** *สั้น (< 14 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก **(pod color at immature stage)** *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ **(mature seed coat color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ **(days to 50 % flowering)** *ช้า (> 35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *เตี้ย (< 50 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *น้อย (< 10 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *ปานกลาง (55-75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

Accession Number	300438
ชื่อพันธุ์	**วีซี 3004 เอ (VC 3004 A)**
ชื่อสามัญ	**Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna radiata* (L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล	**ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท**
แหล่งที่มา	**นำเข้าจาก AVRDC**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *เขียว (green)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *แคบ (L/W > 1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *เขียว (green)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *สั้น (< 14 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (> 35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *เตี้ย (< 50 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *ปานกลาง (10-20 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *เล็ก (< 55 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 280

Accession Number	300439
ชื่อพันธุ์	วีซี 3012 เอ (**VC 3012 A**)
ชื่อสามัญ	**Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna radiata*** **(L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล	ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท
แหล่งที่มา	นำเข้าจาก **AVRDC**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต **(growth type)** *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *เขียว (green)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *แคบ (L/W > 1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *เขียว (green)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *สั้น (< 14 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (> 35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *เตี้ย (< 50 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *น้อย (< 10 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *เล็ก (< 55 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า **280**

Accession Number	**300440**
ชื่อพันธุ์	**วีซี 3012 บี (VC 3012 B)**
ชื่อสามัญ	**Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna radiata* (L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล	**ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท**
แหล่งที่มา	**นำเข้าจาก AVRDC**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *แคบ (L/W > 1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ปานกลาง (14-18 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (> 35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *เตี้ย (< 50 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *ปานกลาง(10-20 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *เล็ก (< 55 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า **281**

Accession Number	300441
ชื่อพันธุ์	วีซี 3178 เอ (VC 3178 A)
ชื่อสามัญ	Mungbean
ชื่อวิทยาศาสตร์	*Vigna radiata* (L.) Wilzcek
ที่มาข้อมูล	ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท
แหล่งที่มา	นำเข้าจาก AVRDC

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color) *เขียว (green)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size) *ปานกลาง (L/W=1.2-1.5)* การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence) *มีขนมาก (pubescent)* สีของใบ (leaf color) *เขียวเข้ม (dark green)* สีของก้านใบ (petiole color) *เขียว (green)* ความยาวของก้านใบ (petiole length) *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ปานกลาง (14-18 เซนติเมตร)* ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position) *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* สีของกลีบดอก (petal color) *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* สีของฝักแก่ (pod color at mature stage) *ดำ (black)* รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape) *กลม (round)* ความยาวฝักแก่ (mature pod length) *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density) *ปานกลาง (medium)* ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting) *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* รูปร่างเมล็ด (seed shape) *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape) *ไม่เว้า (non concave)* ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position) *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster) *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (> 35 วัน)* ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering) *เตี้ย (< 50 เซนติเมตร)* อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest) *ปานกลาง (60-70 วัน)* จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant) *ปานกลาง (10-20 ฝักต่อต้น)* จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod) *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* ขนาดเมล็ด (seed size) *ปานกลาง (55-75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

Accession Number	300442
ชื่อพันธุ์	**วีซี 3301 เอ (VC 3301 A)**
ชื่อสามัญ	**Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna radiata* (L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล	**ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท**
แหล่งที่มา	**นำเข้าจาก AVRDC**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *เขียว (green)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *ปานกลาง (L/W=1.2-1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *เขียว (green)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ปานกลาง (14-18 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (> 35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *เตี้ย (< 50 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *ปานกลาง (10-20 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *ปานกลาง (55-75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า **281**

Accession Number	**300446**
ชื่อพันธุ์	**วีซี 1089 เอ (VC 1089 A)**
ชื่อสามัญ	**Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna radiata* (L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล	**ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท**
แหล่งที่มา	**นำเข้าจาก AVRDC**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปลิ่ม (cuneate)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *แคบ (L/W > 1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ปานกลาง (14-18 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (> 35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *เตี้ย (< 50 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *ปานกลาง (10-20 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *ปานกลาง (55-75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

Accession Number	300447
ชื่อพันธุ์	**วีซี 1137 เอ (VC 1137 A)**
ชื่อสามัญ	**Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna radiata* (L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล	**ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท**
แหล่งที่มา	**นำเข้าจาก AVRDC**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปลิ่ม (cuneate)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *แคบ (L/W > 1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *สั้น (< 14 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ยาว (> 10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (> 35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *เตี้ย (< 50 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *น้อย (< 10 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *เล็ก (< 55 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

Accession Number	300450
ชื่อพันธุ์	**วีซี 1168 บี (VC 1168 B)**
ชื่อสามัญ	**Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna radiata* (L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล	**ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท**
แหล่งที่มา	**นำเข้าจาก AVRDC**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *เขียว (green)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *ปานกลาง (L/W=1.2-1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *เขียว (green)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *สั้น (< 14 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (> 35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *ปานกลาง (50-70 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *น้อย (< 10 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *มาก (> 12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *ปานกลาง (55-75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า **281**

Accession Number	300451
ชื่อพันธุ์	**วีซี 1560 ดี (VC 1560 D)**
ชื่อสามัญ	**Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna radiata* (L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล	**ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท**
แหล่งที่มา	**นำเข้าจาก AVRDC**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *เขียว (green)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *ปานกลาง (L/W=1.2-1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนน้อย (glabrous)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *เขียว (green)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *สั้น (< 14 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *น้อย (low)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (> 35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *เตี้ย (< 50 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *ปานกลาง (10-20 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *ปานกลาง (55-75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 282

Accession Number	300452
ชื่อพันธุ์	วีซี 1973 เอ (**VC 1973 A**)
ชื่อสามัญ	**Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna radiata*** **(L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล	ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท
แหล่งที่มา	นำเข้าจาก **AVRDC**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต **(growth type)** *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *เขียว (green)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *ปานกลาง (L/W=1.2-1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *เขียว (green)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *สั้น (< 14 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (> 35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *เตี้ย (< 50 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *น้อย (< 10 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *ปานกลาง (55-75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

Accession Number	**300454**
ชื่อพันธุ์	**วีซี 2768 เอ (VC 2768 A)**
ชื่อสามัญ	**Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna radiata* (L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล	**ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท**
แหล่งที่มา	**นำเข้าจาก AVRDC**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *เขียว (green)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *ปานกลาง (L/W=1.2-1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *เขียว (green)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *สั้น (< 14 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ปานกลาง (30-35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *เตี้ย (< 50 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *ปานกลาง (10-20 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *ปานกลาง (55-75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

Accession Number	300456
ชื่อพันธุ์	วีซี 3746 เอ (**VC 3746 A**)
ชื่อสามัญ	**Mungbean**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna radiata*** **(L.) Wilzcek**
ที่มาข้อมูล	ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท
แหล่งที่มา	นำเข้าจาก **AVRDC**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต **(growth type)** *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *เขียว (green)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *แคบ (L/W >1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียวเข้ม (dark green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *เขียว (green)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *สั้น (< 14 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape)** *ไม่เว้า (non concave)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *มัน (shiny)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (> 35 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering)** *เตี้ย (< 50 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (60-70 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *น้อย (< 10 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *ปานกลาง (55-75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า **282**

Accession Number	300493
ชื่อพันธุ์	วีซี 3571 เอ (VC 3571 A)
ชื่อสามัญ	Mungbean
ชื่อวิทยาศาสตร์	*Vigna radiata* (L.) Wilzcek
ที่มาข้อมูล	ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท
แหล่งที่มา	นำเข้าจาก AVRDC

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color) *เขียว (green)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปคล้ายสามเหลี่ยม (deltoid)* ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size) *แคบ (L/W >1.5)* การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence) *มีขนมาก (pubescent)* สีของใบ (leaf color) *เขียวเข้ม (dark green)* สีของก้านใบ (petiole color) *เขียว (green)* ความยาวของก้านใบ (petiole length) *สั้น (< 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *สั้น (< 14 เซนติเมตร)* ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position) *อยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม (intermediate)* สีของกลีบดอก (petal color) *เหลืองอ่อน (light yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* สีของฝักแก่ (pod color at mature stage) *ดำ (black)* รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape) *กลม (round)* ความยาวฝักแก่ (mature pod length) *ปานกลาง (6-10 เซนติเมตร)* ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density) *ปานกลาง (medium)* ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting) *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *เขียวเข้ม (dark green)* รูปร่างเมล็ด (seed shape) *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* รูปร่างขั้วเมล็ด (hilum shape) *ไม่เว้า (non concave)* ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position) *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster) *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (> 35 วัน)* ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height at 50 % flowering) *เตี้ย (< 50 เซนติเมตร)* อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest) *ปานกลาง (60-70 วัน)* จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant) *ปานกลาง (10-20 ฝักต่อต้น)* จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod) *ปานกลาง (8-12 เมล็ดต่อฝัก)* ขนาดเมล็ด (seed size) *ปานกลาง (55-75 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 282

ถั่วเขียวผิวดำ

ชื่อพันธุ์	พิษณุโลก 2 (Phitsanulok 2)
ชื่อสามัญ	Blackgram
ชื่อวิทยาศาสตร์	*Vigna mungo* (L.) Hepper
ที่มาข้อมูล	ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท
แหล่งกำเนิด	India
แหล่งที่มา	คัดเลือกจากพันธุ์ PL 288603

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *ตั้งตรง (erect)* สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color) *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size) *กว้าง (L/W < 1.5)* การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence) *มีขนมาก (pubescent)* สีของใบ (leaf color) *เขียว (green)* ความยาวของก้านใบ (petiole length) *ปานกลาง (6-12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ยาว (> 8 เซนติเมตร)* ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position) *อยู่ใต้ทรงพุ่ม (no pods visible above canopy)* สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color) *เขียว (green)* สีของกลีบดอก (petal color) *เหลือง (yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* สีของฝักแก่ (pod color at mature stage) *ดำ (black)* รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape) *กลม (round)* ความยาวฝักแก่ (mature pod length) *ปานกลาง (3-5 เซนติเมตร)* ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density) *มาก (high)* ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting) *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *ดำ (black)* รูปร่างเมล็ด (seed shape) *รูปไข่ (ovate)* ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position) *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster) *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ปานกลาง (30-40 วัน)* ความสูงเมื่อเก็บเกี่ยว (plant height) *สูง(> 80 เซนติเมตร)* อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest) *ปานกลาง (80-90 วัน)* จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant) *มาก (> 35 ฝักต่อต้น)* จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod) *ปานกลาง (6-8 เมล็ดต่อฝัก)* ขนาดเมล็ด (seed size) *ปานกลาง (50-55 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 283

ชื่อพันธุ์	อู่ทอง 2 (U - Thong 2)
ชื่อสามัญ	Blackgram
ชื่อวิทยาศาสตร์	*Vigna mungo* (L.) Hepper
ที่มาข้อมูล	ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท
แหล่งกำเนิด	Senegal
แหล่งที่มา	คัดเลือกจากพันธุ์ 68/71

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *กว้าง (L/W < 1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียว (green)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *ยาว (> 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ยาว (> 8 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ใต้ทรงพุ่ม (no pods visible above canopy)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *เขียว (green)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลือง (yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (3-5 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *มาก (high)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *ดำ (black)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปไข่ (ovate)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ปานกลาง (30-40 วัน)* **ความสูงเมื่อเก็บเกี่ยว (plant height)** *สูง(> 80 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (80-90 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *มาก (> 35 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (6-8 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *ปานกลาง (50-55 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 283

ชื่อพันธุ์	เคเอบี4/พีแอลยู1131 แอล. 2 (KAB4/PLU1131 L. 2)
ชื่อสามัญ	Blackgram
ชื่อวิทยาศาสตร์	*Vigna mungo* (L.) Hepper
ที่มาข้อมูล	ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท
แหล่งกำเนิด	Thailand
แหล่งที่มา	การผสมพันธุ์ระหว่าง KAB 4 กับ PLU 1131

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *ตั้งตรง (erect)* สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color) *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size) *กว้าง (L/W < 1.5)* การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence) *มีขนมาก (pubescent)* สีของใบ (leaf color) *เขียว (green)* ความยาวของก้านใบ (petiole length) *ปานกลาง (6-12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ยาว (> 8 เซนติเมตร)* ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position) *อยู่ใต้ทรงพุ่ม (no pods visible above canopy)* สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color) *เขียว (green)* สีของกลีบดอก (petal color) *เหลืองเข้ม (dark yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* สีของฝักแก่ (pod color at mature stage) *ดำ (black)* รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape) *กลม (round)* ความยาวฝักแก่ (mature pod length) *ยาว (> 5 เซนติเมตร)* ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density) *มาก (high)* ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting) *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *ดำ (black)* รูปร่างเมล็ด (seed shape) *รูปไข่ (ovate)* ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position) *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster) *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ปานกลาง (30-40 วัน)* ความสูงเมื่อเก็บเกี่ยว (plant height) *สูง (> 80 เซนติเมตร)* อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest) *ปานกลาง (80-90 วัน)* จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant) *มาก (> 35 ฝักต่อต้น)* จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod) *ปานกลาง (6-8 เมล็ดต่อฝัก)* ขนาดเมล็ด (seed size) *ใหญ่ (> 55 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 283

ชื่อพันธุ์	ปราจีน/เอ็นบีจี5 (Prajeen/NBG5)
ชื่อสามัญ	Blackgram
ชื่อวิทยาศาสตร์	*Vigna mungo* (L.) Hepper
ที่มาข้อมูล	ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท
แหล่งกำเนิด	Thailand
แหล่งที่มา	การผสมพันธุ์ระหว่าง Prajeen กับ NBG 5

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *ตั้งตรง (erect)* สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color) *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size) *กว้าง (L/W < 1.5)* การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence) *มีขนน้อย (glabrous)* สีของใบ (leaf color) *เขียว (green)* ความยาวของก้านใบ (petiole length) *ปานกลาง (6-12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ยาว (> 8 เซนติเมตร)* ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position) *อยู่ใต้ทรงพุ่ม (no pods visible above canopy)* สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color) *เขียว (green)* สีของกลีบดอก (petal color) *เหลือง (yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวเข้ม (dark green)* สีของฝักแก่ (pod color at mature stage) *ดำ (black)* รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape) *กลม (round)* ความยาวฝักแก่ (mature pod length) *ยาว (> 5 เซนติเมตร)* ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density) *น้อย (low)* ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting) *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *ดำ (black)* รูปร่างเมล็ด (seed shape) *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position) *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster) *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ปานกลาง (30-40 วัน)* ความสูงเมื่อเก็บเกี่ยว (plant height) *ปานกลาง (40- 80 เซนติเมตร)* อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest) *ปานกลาง (80-90 วัน)* จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant) *มาก (> 35 ฝักต่อต้น)* จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod) *ปานกลาง (6-8 เมล็ดต่อฝัก)* ขนาดเมล็ด (seed size) *ใหญ่ (> 55 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 284

Accession Number	**200001**
ชื่อพันธุ์	**บีซี 18 (BC 18)**
ชื่อสามัญ	**Blackgram**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna mungo* (L.) Hepper**
ที่มาข้อมูล	**ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท**
แหล่งที่มา	**นำเข้าจาก AVRDC**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *กว้าง (L/W < 1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียว (green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงปนเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *ยาว (> 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *สั้น (< 5 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ใต้ทรงพุ่ม (no pods visible above canopy)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *เขียว (green)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองเข้ม (dark yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (3-5 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *มาก (high)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *ดำ (black)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (> 40 วัน)* **ความสูงเมื่อเก็บเกี่ยว (plant height)** *สูง (> 80 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (80-90 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *น้อย (< 25 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *น้อย (< 6 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *ใหญ่ (> 55 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า **284**

Accession Number	**200002**
ชื่อพันธุ์	**บีซี 28 (BC 28)**
ชื่อสามัญ	**Blackgram**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna mungo* (L.) Hepper**
ที่มาข้อมูล	**ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท**
แหล่งที่มา	**นำเข้าจาก AVRDC**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *กว้าง (L/W < 1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียว (green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงปนเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *ยาว (> 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ปานกลาง (5-8 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ใต้ทรงพุ่ม (no pods visible above canopy)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *เขียว (green)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองเข้ม (dark yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (3-5 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *มาก (high)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *ดำ (black)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (> 40 วัน)* **ความสูงเมื่อเก็บเกี่ยว (plant height)** *สูง (> 80 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *สั้น (< 80 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *น้อย (< 25ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (6-8 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *เล็ก (< 50 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า **284**

Accession Number	200027
ชื่อพันธุ์	**บีซี 112 (BC 112)**
ชื่อสามัญ	**Blackgram**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna mungo* (L.) Hepper**
ที่มาข้อมูล	**ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท**
แหล่งที่มา	**นำเข้าจาก AVRDC**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *กว้าง (L/W < 1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียว (green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงปนเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *ปานกลาง (6-12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ปานกลาง (5-8 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ใต้ทรงพุ่ม (no pods visible above canopy)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *เขียว (green)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองเข้ม (dark yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (3-5 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *มาก (high)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *ดำ (black)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ปานกลาง (30-40 วัน)* **ความสูงเมื่อเก็บเกี่ยว (plant height)** *สูง (> 80 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *สั้น (< 80 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *น้อย (< 25 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *น้อย (< 6 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *ปานกลาง (50-55 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 285

Accession Number	200032
ชื่อพันธุ์	บีซี 121 (BC 121)
ชื่อสามัญ	**Blackgram**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna mungo* (L.) Hepper**
ที่มาข้อมูล	ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท
แหล่งที่มา	นำเข้าจาก **AVRDC**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต **(growth type)** *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyls color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น **(terminal leaflet shape)** *รูปไข่ (ovate)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *กว้าง (L/W < 1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียว (green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงปนเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *ปานกลาง (6-12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก **(length of peduncle on main stem)** *ปานกลาง (5-8 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ใต้ทรงพุ่ม (no pods visible above canopy)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *เขียว (green)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองเข้ม (dark yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก **(pod color at immature stage)** *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ยาว (> 5 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *มาก (high)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ **(mature seed coat color)** *ดำ (black)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ **(days to 50 % flowering)** *ช้า (> 40 วัน)* **ความสูงเมื่อเก็บเกี่ยว (plant height)** *สูง (> 80 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (80-90 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *น้อย (< 25 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (6-8 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *เล็ก (< 50 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 285

Accession Number	200035
ชื่อพันธุ์	**บีซี 125 (BC 125)**
ชื่อสามัญ	**Blackgram**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna mungo* (L.) Hepper**
ที่มาข้อมูล	**ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท**
แหล่งที่มา	**นำเข้าจาก AVRDC**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *กว้าง (L/W < 1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียว (green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงปนเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *ยาว (> 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ยาว (> 8 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ใต้ทรงพุ่ม (no pods visible above canopy)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *เขียว (green)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองเข้ม (dark yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (3-5 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *มาก (high)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *ดำ (black)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (> 40 วัน)* **ความสูงเมื่อเก็บเกี่ยว (plant height)** *สูง (> 80 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (80-90 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *น้อย (< 25 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (6-8 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *เล็ก (< 50 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 285

Accession Number	200038
ชื่อพันธุ์	ซีคิว 20141 (CQ 20141)
ชื่อสามัญ	**Blackgram**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna mungo* (L.) Hepper**
ที่มาข้อมูล	ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท
แหล่งที่มา	นำเข้าจาก **AVRDC**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต **(growth type)** *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น **(terminal leaflet shape)** *รูปไข่ (ovate)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *กว้าง (L/W < 1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียว (green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงปนเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *ยาว (> 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก **(length of peduncle on main stem)** *ปานกลาง (5-8 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ใต้ทรงพุ่ม (no pods visible above canopy)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *เขียว (green)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองเข้ม (dark yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก **(pod color at immature stage)** *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (3-5 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *มาก (high)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ **(mature seed coat color)** *ดำ (black)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ **(days to 50 % flowering)** *ช้า (> 40 วัน)* **ความสูงเมื่อเก็บเกี่ยว (plant height)** *สูง (> 80 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (80-90 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *น้อย (< 25 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (6-8 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *เล็ก (< 50 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 286

Accession Number	**200044**
ชื่อพันธุ์	**บางระกำโล้น (Bangragum Lon)**
ชื่อสามัญ	**Blackgram**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna mungo* (L.) Hepper**
ที่มาข้อมูล	**ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท**
แหล่งที่มา	**อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *กว้าง (L/W< 1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียว (green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงปนเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *ยาว (> 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ปานกลาง (5-8 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ใต้ทรงพุ่ม (no pods visible above canopy)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *เขียว (green)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองเข้ม (dark yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (3-5 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *มาก (high)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *ดำ (black)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (> 40 วัน)* **ความสูงเมื่อเก็บเกี่ยว (plant height)** *ปานกลาง (40-80 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (80-90 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *น้อย (< 25 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (6-8 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *เล็ก (< 50 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า **286**

Accession Number	200048
ชื่อพันธุ์	พีไอ 164776 (PI 164776)
ชื่อสามัญ	Blackgram
ชื่อวิทยาศาสตร์	*Vigna mungo* (L.) Hepper
ที่มาข้อมูล	ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท
แหล่งที่มา	นำเข้าจาก AVRDC

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyls color) *ม่วงอมเขียว (greenish purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size) *กว้าง (L/W < 1.5)* การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence) *มีขนมาก (pubescent)* สีของใบ (leaf color) *เขียว (green)* สีของก้านใบ (petiole color) *ม่วงปนเขียว (greenish purple)* ความยาวของก้านใบ (petiole length) *ยาว (> 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ปานกลาง (5-8 เซนติเมตร)* ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position) *อยู่ใต้ทรงพุ่ม (no pods visible above canopy)* สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color) *เขียว (green)* สีของกลีบดอก (petal color) *เหลืองเข้ม (dark yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* สีของฝักแก่ (pod color at mature stage) *ดำ (black)* รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape) *กลม (round)* ความยาวฝักแก่ (mature pod length) *ปานกลาง (3-5 เซนติเมตร)* ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density) *มาก (high)* ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting) *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *ดำ (black)* รูปร่างเมล็ด (seed shape) *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position) *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster) *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (> 40 วัน)* ความสูงเมื่อเก็บเกี่ยว (plant height) *สูง (> 80 เซนติเมตร)* อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest) *ปานกลาง (80-90 วัน)* จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant) *น้อย (< 25 ฝักต่อต้น)* จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod) *น้อย (< 6 เมล็ดต่อฝัก)* ขนาดเมล็ด (seed size) *เล็ก (< 50 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 286

Accession Number	200052
ชื่อพันธุ์	**พีไอ 180466 (PI 180466)**
ชื่อสามัญ	**Blackgram**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna mungo* (L.) Hepper**
ที่มาข้อมูล	**ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท**
แหล่งที่มา	**นำเข้าจาก AVRDC**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *กว้าง (L/W < 1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียว (green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงปนเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *ยาว (> 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ยาว (> 8 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ใต้ทรงพุ่ม (no pods visible above canopy)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *เขียว (green)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองเข้ม (dark yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (3-5 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *มาก (high)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *ดำ (black)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (> 40 วัน)* **ความสูงเมื่อเก็บเกี่ยว (plant height)** *ปานกลาง(40-80 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *สั้น (< 80 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *น้อย (< 25 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *น้อย (< 6 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *เล็ก (< 50 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 287

Accession Number	**200057**
ชื่อพันธุ์	**พีไอ 211068 (PI 211068)**
ชื่อสามัญ	**Blackgram**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna mungo* (L.) Hepper**
ที่มาข้อมูล	**ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท**
แหล่งที่มา	**นำเข้าจาก AVRDC**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *กว้าง (L/W < 1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียว (green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงปนเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *ยาว (> 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ปานกลาง (5-8 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ใต้ทรงพุ่ม (no pods visible above canopy)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *เขียว (green)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลือง (yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *น้ำตาล (brown)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *ค่อนข้างแบน (semi-flat)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (3-5 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *มาก (high)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *ดำ (black)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *เร็ว (< 30 วัน)* **ความสูงเมื่อเก็บเกี่ยว (plant height)** *ปานกลาง (40-80 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *สั้น (< 80 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *น้อย (< 25 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *น้อย (< 6 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *ปานกลาง (50-55 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า **287**

Accession Number	200063
ชื่อพันธุ์	พีไอ 218104 (PI 218104)
ชื่อสามัญ	**Blackgram**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna mungo* (L.) Hepper**
ที่มาข้อมูล	ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท
แหล่งที่มา	นำเข้าจาก **AVRDC**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต **(growth type)** *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง **(hypocotyl color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น **(terminal leaflet shape)** *รูปไข่ (ovate)* ขนาดใบย่อยใบยอด **(terminal leaflet size)** *กว้าง (L/W < 1.5)* การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก **(pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* สีของใบ **(leaf color)** *เขียว (green)* สีของก้านใบ **(petiole color)** *ม่วงปนเขียว (greenish purple)* ความยาวของก้านใบ **(petiole length)** *ยาว (> 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก **(length of peduncle on main stem)** *ปานกลาง (5-8 เซนติเมตร)* ตำแหน่งของช่อฝัก **(raceme position)** *อยู่ใต้ทรงพุ่ม (no pods visible above canopy)* สีของวงกลีบเลี้ยง **(calyx color)** *เขียว (green)* สีของกลีบดอก **(petal color)** *เหลืองเข้ม (dark yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก **(pod color at immature stage)** *เขียวอ่อน (light green)* สีของฝักแก่ **(pod color at mature stage)** *น้ำตาล (brown)* รูปร่างฝักแก่ **(mature pod shape)** *กลม (round)* ความยาวฝักแก่ **(mature pod length)** *ปานกลาง (3-5 เซนติเมตร)* ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ **(pod pubescence density)** *มาก (high)* ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว **(splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ **(mature seed coat color)** *ดำ (black)* รูปร่างเมล็ด **(seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* ตำแหน่งของขั้วเมล็ด **(hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* ความมันของเปลือกเมล็ด **(seed coat luster)** *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ **(days to 50 % flowering)** *เร็ว (< 30 วัน)* ความสูงเมื่อเก็บเกี่ยว **(plant height)** *สูง (> 80 เซนติเมตร)* อายุเก็บเกี่ยว **(days to harvest)** *สั้น (< 80 วัน)* จำนวนฝักต่อต้น **(number of pods per plant)** *น้อย (< 25 ฝักต่อต้น)* จำนวนเมล็ดต่อฝัก **(number of seeds per pod)** *น้อย (< 6 เมล็ดต่อฝัก)* ขนาดเมล็ด **(seed size)** *เล็ก (< 50 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 287

Accession Number	200067
ชื่อพันธุ์	พีไอ 250164 (PI 250164)
ชื่อสามัญ	**Blackgram**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna mungo* (L.) Hepper**
ที่มาข้อมูล	ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท
แหล่งกำเนิด	**Pakistan**
แหล่งที่มา	นำเข้าจาก **AVRDC**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *กว้าง (L/W < 1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียว (green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงปนเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *ปานกลาง (6-12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ปานกลาง (5-8 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ใต้ทรงพุ่ม (no pods visible above canopy)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *เขียว (green)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลือง (yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *น้ำตาล (brown)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (3-5 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *มาก (high)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *ดำ (black)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *เร็ว (< 30 วัน)* **ความสูงเมื่อเก็บเกี่ยว (plant height)** *ปานกลาง (40-80 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *สั้น (< 80 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *น้อย (< 25 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *น้อย (< 6 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *เล็ก (< 50 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 288

Accession Number	200071
ชื่อพันธุ์	พีไอ 269528 (PI 269528)
ชื่อสามัญ	**Blackgram**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna mungo* (L.) Hepper**
ที่มาข้อมูล	ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท
แหล่งกำเนิด	**Pakistan**
แหล่งที่มา	นำเข้าจาก **AVRDC**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyls color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *กว้าง (L/W < 1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียว (green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงปนเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *ยาว (> 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ยาว (> 8 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ใต้ทรงพุ่ม (no pods visible above canopy)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *เขียว (green)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลือง (yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (3-5 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *มาก (high)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *ดำ (black)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ปานกลาง (30-40 วัน)* **ความสูงเมื่อเก็บเกี่ยว (plant height)** *สูง (> 80 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *สั้น (< 80 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *น้อย (< 25 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *น้อย (< 6 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *เล็ก (< 50 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 288

Accession Number	200076
ชื่อพันธุ์	พีไอ 286304 (PI 286304)
ชื่อสามัญ	**Blackgram**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna mungo* (L.) Hepper**
ที่มาข้อมูล	ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท
แหล่งกำเนิด	**Ivory Coast**
แหล่งที่มา	นำเข้าจาก **AVRDC**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *กว้าง (L/W < 1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียว (green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงปนเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *ปานกลาง (6-12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ปานกลาง (5-8 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ใต้ทรงพุ่ม (no pods visible above canopy)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *เขียว (green)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองเข้ม (dark yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (3-5 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *มาก (high)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *ดำ (black)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (> 40 วัน)* **ความสูงเมื่อเก็บเกี่ยว (plant height)** *สูง (> 80 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (80-90 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *ปานกลาง (25-35 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (6-8 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *เล็ก (< 50 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า **288**

Accession Number	**200125**
ชื่อพันธุ์	**พีแอลยู -1131 (PLU -1131)**
ชื่อสามัญ	**Blackgram**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna mungo* (L.) Hepper**
ที่มาข้อมูล	**ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท**
แหล่งกำเนิด	**India**
แหล่งที่มา	**นำเข้าจาก AVRDC**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *กว้าง (L/W < 1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียว (green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงปนเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *ปานกลาง (6-12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ปานกลาง (5-8 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ใต้ทรงพุ่ม (no pods visible above canopy)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *เขียว (green)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองเข้ม (dark yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *น้ำตาล (brown)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (3-5 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *มาก (high)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *ดำ (black)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *เร็ว (< 30 วัน)* **ความสูงเมื่อเก็บเกี่ยว (plant height)** *ปานกลาง(40-80 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *สั้น (< 80 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *น้อย (< 25 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *น้อย (< 6 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *เล็ก (< 50 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า **289**

Accession Number	200126
ชื่อพันธุ์	แมส เจแอล 1-1 (Mash JL.1-1)
ชื่อสามัญ	Blackgram
ชื่อวิทยาศาสตร์	*Vigna mungo* (L.) Hepper
ที่มาข้อมูล	ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท
แหล่งกำเนิด	India
แหล่งที่มา	นำเข้าจาก AVRDC

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *กว้าง (L/W < 1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียว (green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงปนเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *ยาว (> 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ยาว (> 8 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ใต้ทรงพุ่ม (no pods visible above canopy)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *เขียว (green)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองเข้ม (dark yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (3-5 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *มาก (high)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *ดำ (black)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ปานกลาง (30-40 วัน)* **ความสูงเมื่อเก็บเกี่ยว (plant height)** *ปานกลาง (40-80 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *สั้น (< 80 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *ปานกลาง (25-35 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (6-8 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *เล็ก (< 50 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 289

Accession Number	**200127**
ชื่อพันธุ์	**แมส 4 - 8 (Mash 4 - 8)**
ชื่อสามัญ	**Blackgram**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna mungo* (L.) Hepper**
ที่มาข้อมูล	**ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท**
แหล่งกำเนิด	**India**
แหล่งที่มา	**นำเข้าจาก AVRDC**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *กว้าง (L/W < 1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียว (green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงปนเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *ยาว (> 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ยาว (> 8 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ใต้ทรงพุ่ม (no pods visible above canopy)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *เขียว (green)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองเข้ม (dark yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *น้ำตาล (brown)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (3-5 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *มาก (high)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *ดำ (black)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *เร็ว (< 30 วัน)* **ความสูงเมื่อเก็บเกี่ยว (plant height)** *ปานกลาง (40-80 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *สั้น (< 80 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *ปานกลาง (25-35 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (6-8 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *เล็ก (< 50 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า **289**

Accession Number	200133
ชื่อพันธุ์	เอ็นบีจี 5 (NBG 5)
ชื่อสามัญ	Blackgram
ชื่อวิทยาศาสตร์	*Vigna mungo* (L.) Hepper
ที่มาข้อมูล	ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท
แหล่งกำเนิด	Biology
แหล่งที่มา	นำเข้าจาก AVRDC

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *กว้าง (L/W < 1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียว (green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงปนเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *ปานกลาง (6-12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ปานกลาง (5-8 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ใต้ทรงพุ่ม (no pods visible above canopy)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *เขียว (green)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองเข้ม (dark yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *น้ำตาล (brown)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (3-5 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *มาก (high)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *ดำ (black)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *เร็ว (< 30 วัน)* **ความสูงเมื่อเก็บเกี่ยว (plant height)** *ปานกลาง (40-80 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *สั้น (< 80 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *มาก (> 35 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *น้อย (< 6 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *เล็ก (< 50 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 290

Accession Number	200142
ชื่อพันธุ์	68/71 [Blackgram (68/71)]
ชื่อสามัญ	Blackgram
ชื่อวิทยาศาสตร์	*Vigna mungo* (L.) Hepper
ที่มาข้อมูล	ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท
แหล่งกำเนิด	Senegal
แหล่งที่มา	นำเข้าจาก AVRDC

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต **(growth type)** *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง **(hypocotyl color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น **(terminal leaflet shape)** *รูปไข่หัวกลับ (obovate)* ขนาดใบย่อยใบยอด **(terminal leaflet size)** *กว้าง (L/W < 1.5)* การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก **(pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* สีของใบ **(leaf color)** *เขียว (green)* สีของก้านใบ **(petiole color)** *ม่วงปนเขียว (greenish purple)* ความยาวของก้านใบ **(petiole length)** *ยาว (> 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก **(length of peduncle on main stem)** *ปานกลาง (5-8 เซนติเมตร)* ตำแหน่งของช่อฝัก **(raceme position)** *อยู่ใต้ทรงพุ่ม (no pods visible above canopy)* สีของวงกลีบเลี้ยง **(calyx color)** *เขียว (green)* สีของกลีบดอก **(petal color)** *เหลืองเข้ม (dark yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก **(pod color at immature stage)** *เขียวอ่อน (light green)* สีของฝักแก่ **(pod color at mature stage)** *ดำ (black)* รูปร่างฝักแก่ **(mature pod shape)** *กลม (round)* ความยาวฝักแก่ **(mature pod length)** *ปานกลาง (3-5 เซนติเมตร)* ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ **(pod pubescence density)** *มาก (high)* ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว **(splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ **(mature seed coat color)** *ดำ (black)* รูปร่างเมล็ด **(seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* ตำแหน่งของขั้วเมล็ด **(hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* ความมันของเปลือกเมล็ด **(seed coat luster)** *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ **(days to 50 % flowering)** *ปานกลาง (30-40 วัน)* ความสูงเมื่อเก็บเกี่ยว **(plant height)** *สูง (> 80 เซนติเมตร)* อายุเก็บเกี่ยว **(days to harvest)** *สั้น (< 80 วัน)* จำนวนฝักต่อต้น **(number of pods per plant)** *ปานกลาง (25 - 35 ฝักต่อต้น)* จำนวนเมล็ดต่อฝัก **(number of seeds per pod)** *ปานกลาง (6-8 เมล็ดต่อฝัก)* ขนาดเมล็ด **(seed size)** *เล็ก (< 50 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 290

Accession Number	200145
ชื่อพันธุ์	ซีคิว 20143 (CQ 20143)
ชื่อสามัญ	**Blackgram**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna mungo* (L.) Hepper**
ที่มาข้อมูล	ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท
แหล่งกำเนิด	**Australia**
แหล่งที่มา	นำเข้าจาก **AVRDC**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *กว้าง (L/W < 1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียว (green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงปนเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *ยาว (> 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *สั้น (< 5 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ใต้ทรงพุ่ม (no pods visible above canopy)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *เขียว (green)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองเข้ม (dark yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (3-5 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *มาก (high)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *ดำ (black)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (> 40 วัน)* **ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (plant height)** *สูง (> 80 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *สั้น (< 80 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *ปานกลาง (25 - 35 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (6-8 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *เล็ก (< 50 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 290

Accession Number	200149
ชื่อพันธุ์	ซีพีไอ 29840 (CPI 29840)
ชื่อสามัญ	**Blackgram**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna mungo* (L.) Hepper**
ที่มาข้อมูล	ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท
แหล่งกำเนิด	**Australia**
แหล่งที่มา	นำเข้าจาก **AVRDC**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *กว้าง (L/W < 1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียว (green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงปนเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *ยาว (> 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ยาว(> 8 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ใต้ทรงพุ่ม (no pods visible above canopy)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *เขียว (green)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองเข้ม (dark yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *น้ำตาล (brown)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (3-5 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *มาก (high)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *ดำ (black)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering)*ปานกลาง (30-40วัน)* **ความสูงเมื่อเก็บเกี่ยว (plant height)** *ปานกลาง (40-80 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *สั้น (< 80 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *น้อย (< 25 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (6-8 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *เล็ก (< 50 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 291

Accession Number	200177
ชื่อพันธุ์	ซีคิว 3035 (CQ 3035)
ชื่อสามัญ	**Blackgram**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna mungo* (L.) Hepper**
ที่มาข้อมูล	ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท
แหล่งกำเนิด	**Australia**
แหล่งที่มา	นำเข้าจาก **AVRDC**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *กว้าง (L/W < 1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียว (green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงปนเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *ปานกลาง (6 - 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *สั้น (< 5 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ใต้ทรงพุ่ม (no pods visible above canopy)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *เขียว (green)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองเข้ม (dark yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (3-5 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *มาก (high)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *ดำ (black)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (> 40 วัน)* **ความสูงเมื่อเก็บเกี่ยว (plant height)** *สูง (> 80 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (80 - 90 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *น้อย (< 25 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *น้อย (< 6 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *เล็ก (< 50 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า **291**

Accession Number	**200185**
ชื่อพันธุ์	**อู่ทอง 2 อาบรังสี พีแอล (UT - 2 irrad PL)**
ชื่อสามัญ	**Blackgram**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna mungo* (L.) Hepper**
ที่มาข้อมูล	**ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท**
แหล่งกำเนิด	**Thailand**
แหล่งที่มา	**พันธุ์อู่ทอง 2 อาบรังสี**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *กว้าง (L/W < 1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียว (green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงปนเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *ปานกลาง (6 - 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ยาว (> 8 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ใต้ทรงพุ่ม (no pods visible above canopy)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *เขียว (green)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองเข้ม (dark yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *น้ำตาล (brown)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (3-5 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *มาก (high)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *ดำ (black)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ปานกลาง (30-40 วัน)* **ความสูงเมื่อเก็บเกี่ยว (plant height)** *สูง (> 80 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *สั้น (< 80 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *น้อย (< 25 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (6 - 8 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *เล็ก (< 50 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า **291**

Accession Number	200186
ชื่อพันธุ์	อู่ทอง 2 อาบรังสี 1 - 35 - 1 (UT - 2 irrad 1 - 35 - 1)
ชื่อสามัญ	Blackgram
ชื่อวิทยาศาสตร์	*Vigna mungo* (L.) Hepper
ที่มาข้อมูล	ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท
แหล่งกำเนิด	Thailand
แหล่งที่มา	พันธุ์อู่ทอง 2 อาบรังสี

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *กว้าง (L/W < 1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก** *pubescence) มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียว (green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงปนเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *ปานกลาง (6-12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ปานกลาง (5-8 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ใต้ทรงพุ่ม (no pods visible above canopy)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *เขียว (green)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองเข้ม (dark yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (3-5 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *มาก (high)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *ดำ (black)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ปานกลาง (30-40 วัน)* **ความสูงเมื่อเก็บเกี่ยว (plant height)** *สูง (> 80 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *สั้น (< 80 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *น้อย (< 25 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (6-8 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *เล็ก (< 50 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 292

Accession Number	**200193**
ชื่อพันธุ์	**พื้นเมืองศรีสำโรง - 1 (Srisumrong -1)**
ชื่อสามัญ	**Blackgram**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna mungo* (L.) Hepper**
ที่มาข้อมูล	**ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท**
แหล่งกำเนิด	**Thailand**
แหล่งที่มา	**อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *กว้าง (L/W < 1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียว (green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงปนเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *ยาว (> 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ยาว (> 8 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ใต้ทรงพุ่ม (no pods visible above canopy)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *เขียว (green)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองเข้ม (dark yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (3-5 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *มาก (high)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *ดำ (black)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ปานกลาง (30-40 วัน)* **ความสูงเมื่อเก็บเกี่ยว (plant height)** *สูง (> 80 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *สั้น (< 80 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *น้อย (< 25 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (6-8 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *เล็ก (< 50 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า **292**

Accession Number	**200194**
ชื่อพันธุ์	**พื้นเมืองศรีสำโรง - 2 (Srisumrong - 2)**
ชื่อสามัญ	**Blackgram**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna mungo* (L.) Hepper**
ที่มาข้อมูล	**ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท**
แหล่งกำเนิด	**Thailand**
แหล่งที่มา	**อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *กว้าง (L/W < 1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียว (green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงปนเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *ปานกลาง (6-12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ปานกลาง (5-8 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ใต้ทรงพุ่ม (no pods visible above canopy)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *เขียว (green)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองเข้ม (dark yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *น้ำตาล (brown)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (3-5 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *มาก (high)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *ดำ (black)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (< 40 วัน)* **ความสูงเมื่อเก็บเกี่ยว (plant height)** *สูง (> 80 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *สั้น (< 80 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *น้อย (< 25 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (6-8 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *เล็ก (< 50 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า **292**

Accession Number	**200195**
ชื่อพันธุ์	**พื้นเมืองศรีสำโรง - 3 (Srisumrong - 3)**
ชื่อสามัญ	**Blackgram**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna mungo* (L.) Hepper**
ที่มาข้อมูล	**ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท**
แหล่งกำเนิด	**Thailand**
แหล่งที่มา	**อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *กว้าง (L/W < 1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียว (green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงปนเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *ยาว (> 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ปานกลาง (5-8 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ใต้ทรงพุ่ม (no pods visible above canopy)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *เขียว (green)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองเข้ม (dark yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (3-5 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *มาก (high)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *ดำ (black)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (< 40 วัน)* **ความสูงเมื่อเก็บเกี่ยว (plant height)** *สูง (> 80 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *สั้น (< 80 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *น้อย (< 25 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (6-8 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *เล็ก (< 50 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า **293**

Accession Number	**200196**
ชื่อพันธุ์	**พื้นเมืองศรีสำโรง - 4 (Srisumrong - 4)**
ชื่อสามัญ	**Blackgram**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna mungo* (L.) Hepper**
ที่มาข้อมูล	**ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท**
แหล่งกำเนิด	**Thailand**
แหล่งที่มา	**อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *กว้าง (L/W < 1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียว (green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงปนเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *ยาว (> 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ยาว (> 8 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ใต้ทรงพุ่ม (no pods visible above canopy)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *เขียว (green)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองเข้ม (dark yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (3-5 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *มาก (high)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *ดำ (black)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ปานกลาง (30-40 วัน)* **ความสูงเมื่อเก็บเกี่ยว (plant height)** *สูง (> 80 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *สั้น (< 80 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *น้อย (< 25 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (6-8 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *เล็ก (< 50 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า **293**

Accession Number	**200197**
ชื่อพันธุ์	**พื้นเมืองศรีสำโรง - 5 (Srisumrong - 5)**
ชื่อสามัญ	**Blackgram**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna mungo* (L.) Hepper**
ที่มาข้อมูล	**ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท**
แหล่งกำเนิด	**Thailand**
แหล่งที่มา	**อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *กว้าง (L/W < 1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียว (green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงปนเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *ปานกลาง (6-12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ปานกลาง (5-8 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ใต้ทรงพุ่ม (no pods visible above canopy)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *เขียว (green)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองเข้ม (dark yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *น้ำตาล (brown)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (3-5 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *มาก (high)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *ดำ (black)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ปานกลาง (30-40 วัน)* **ความสูงเมื่อเก็บเกี่ยว (plant height)** *สูง (> 80 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (80 - 90 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *น้อย (< 25 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *น้อย (< 6 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *เล็ก (< 50 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า **293**

Accession Number	**200198**
ชื่อพันธุ์	**พื้นเมืองศรีสำโรง - 6 (Srisumrong - 6)**
ชื่อสามัญ	**Blackgram**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna mungo* (L.) Hepper**
ที่มาข้อมูล	**ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท**
แหล่งกำเนิด	**Thailand**
แหล่งที่มา	**อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *กว้าง (L/W < 1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียว (green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงปนเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *ปานกลาง (6-12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ปานกลาง (5-8 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ใต้ทรงพุ่ม (no pods visible above canopy)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *เขียว (green)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองเข้ม (dark yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (3-5 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *มาก (high)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *ดำ (black)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (> 40 วัน)* **ความสูงเมื่อเก็บเกี่ยว (plant height)** *สูง (> 80 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (80 - 90 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *น้อย (< 25 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (6 - 8 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *เล็ก (< 50 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า **294**

Accession Number	**200204**
ชื่อพันธุ์	**แมส 12 - 24 (1240) [Mash 12 - 24 (1240)]**
ชื่อสามัญ	**Blackgram**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna mungo* (L.) Hepper**
ที่มาข้อมูล	**ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท**
แหล่งกำเนิด	**Pakistan**
แหล่งที่มา	**นำเข้าจาก AVRDC**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วงอมเขียว (greenish purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *กว้าง (L/W < 1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียว (green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงปนเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *ยาว (> 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ปานกลาง (5-8 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ใต้ทรงพุ่ม (no pods visible above canopy)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *เขียว (green)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองเข้ม (dark yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (3-5 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *มาก (high)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *ดำ (black)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ปานกลาง (30-40 วัน)* **ความสูงเมื่อเก็บเกี่ยว (plant height)** *สูง (> 80 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *สั้น (< 80 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *น้อย (< 25 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (6-8 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *เล็ก (< 50 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า **294**

Accession Number	200304
ชื่อพันธุ์	อาร์ 397 (R 397)
ชื่อสามัญ	**Blackgram**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna mungo* (L.) Hepper**
ที่มาข้อมูล	ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท
แหล่งกำเนิด	**Australia**
แหล่งที่มา	นำเข้าจาก **AVRDC**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *กว้าง (L/W < 1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียว (green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงปนเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *ยาว (> 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ปานกลาง (5-8 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ใต้ทรงพุ่ม (no pods visible above canopy)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *เขียว (green)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองเข้ม (dark yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (3-5 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *มาก (high)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *ดำ (black)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ปานกลาง (30-40 วัน)* **ความสูงเมื่อเก็บเกี่ยว (plant height)** *สูง (> 80 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *สั้น (< 80 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *ปานกลาง (25-35 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (6-8 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *เล็ก (< 50 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า **294**

Accession Number	200311
ชื่อพันธุ์	**กรีน แมทเป้ (Green Matpe)**
ชื่อสามัญ	**Blackgram**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna mungo* (L.) Hepper**
ที่มาข้อมูล	**ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท**
แหล่งที่มา	**นำเข้าจาก AVRDC**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *กว้าง (L/W < 1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียว (green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงปนเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *ปานกลาง (6-12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ปานกลาง (5-8 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ใต้ทรงพุ่ม (no pods visible above canopy)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *เขียว (green)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองเข้ม (dark yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *ค่อนข้างแบน (semi-flat)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (3-5 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *มาก (high)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *น้ำตาล (brown)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *เร็ว (< 30 วัน)* **ความสูงเมื่อเก็บเกี่ยว (plant height)** *ปานกลาง (40-80 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *สั้น (< 80 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *น้อย (< 25 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *น้อย (< 6 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *เล็ก (< 50 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 295

Accession Number 200312
ชื่อพันธุ์ ซีคิว 3028 (CQ 3028)
ชื่อสามัญ Blackgram
ชื่อวิทยาศาสตร์ *Vigna mungo* (L.) Hepper
ที่มาข้อมูล ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท
แหล่งที่มา นำเข้าจาก AVRDC

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *กว้าง (L/W < 1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียว (green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงปนเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *ปานกลาง (6-12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *สั้น (< 5 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ใต้ทรงพุ่ม (no pods visible above canopy)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *เขียว (green)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองเข้ม (dark yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (3-5 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *มาก (high)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *ดำ (black)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (> 40 วัน)* **ความสูงเมื่อเก็บเกี่ยว (plant height)** *สูง (> 80 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *สั้น (< 80 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *ปานกลาง (25-35 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (6-8 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *เล็ก (< 50 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 295

Accession Number	200315
ชื่อพันธุ์	**เคเอบี 4 (KAB 4)**
ชื่อสามัญ	**Blackgram**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna mungo* (L.) Hepper**
ที่มาข้อมูล	**ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท**
แหล่งกำเนิด	**Pakistan**
แหล่งที่มา	**นำเข้าจาก AVRDC**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *กว้าง (L/W < 1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียว (green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงปนเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *ยาว (> 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ยาว (> 8 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ใต้ทรงพุ่ม (no pods visible above canopy)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *เขียว (green)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลือง (yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *น้ำตาล (brown)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (3-5 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *น้อย (low)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *ดำ (black)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *เร็ว (< 30 วัน)* **ความสูงเมื่อเก็บเกี่ยว (plant height)** *สูง (> 80 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *สั้น (< 80 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *ปานกลาง (25-35 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (6-8 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *เล็ก (< 50 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 295

Accession Number	**200316**
ชื่อพันธุ์	**เคเอบี 5 (KAB 5)**
ชื่อสามัญ	**Blackgram**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna mungo* (L.) Hepper**
ที่มาข้อมูล	**ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท**
แหล่งกำเนิด	**Pakistan**
แหล่งที่มา	**นำเข้าจาก AVRDC**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *กว้าง (L/W < 1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียว (green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงปนเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *ยาว (> 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ปานกลาง (5 - 8 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ใต้ทรงพุ่ม (no pods visible above canopy)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *เขียว (green)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองเข้ม (dark yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *น้ำตาล(brown)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *ค่อนข้างแบน (semi-flat)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (3-5 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *น้อย (low)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *ดำ (black)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ปานกลาง (30 - 40 วัน)* **ความสูงเมื่อเก็บเกี่ยว (plant height)** *ปานกลาง (40-80 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *สั้น (< 80 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *น้อย (< 25 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *น้อย (< 6 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *เล็ก (< 50 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า **296**

Accession Number	200340
ชื่อพันธุ์	**โล้นปราจีน เอ [Prajeen A glabrous]**
ชื่อสามัญ	**Blackgram**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna mungo* (L.) Hepper**
ที่มาข้อมูล	**ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท**
แหล่งกำเนิด	**Thailand**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *กว้าง (L/W < 1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียว (green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงปนเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *ยาว (> 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *สั้น (< 5 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ใต้ทรงพุ่ม (no pods visible above canopy)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *เขียว (green)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองเข้ม (dark yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (3-5 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *มาก (high)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *ดำ (black)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (> 40 วัน)* **ความสูงเมื่อเก็บเกี่ยว (plant height)** *สูง (> 80 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *สั้น (< 80 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *น้อย (< 25 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (6-8 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *ใหญ่ (> 55 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 296

Accession Number 200341
ชื่อพันธุ์ โล้นซับสมอทอด **(Subsmotod glabrous)**
ชื่อสามัญ **Blackgram**
ชื่อวิทยาศาสตร์ ***Vigna mungo* (L.) Hepper**
ที่มาข้อมูล ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท
แหล่งกำเนิด **Thailand**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *กว้าง (L/W < 1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียว (green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงปนเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *ยาว (> 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ปานกลาง (5-8 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ใต้ทรงพุ่ม (no pods visible above canopy)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *เขียว (green)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองเข้ม (dark yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *ค่อนข้างแบน (semi-flat)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (3-5 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *มาก (high)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *ดำ (black)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ปานกลาง (30-40 วัน)* **ความสูงเมื่อเก็บเกี่ยว (plant height)** *ปานกลาง (40-80 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *สั้น (< 80 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *น้อย (< 25 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (6-8 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *ใหญ่ (> 55 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 296

Accession Number 200343
ชื่อพันธุ์ วี 1184 (V 1184)
ชื่อสามัญ **Blackgram**
ชื่อวิทยาศาสตร์ ***Vigna mungo*** **(L.) Hepper**
ที่มาข้อมูล ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท
แหล่งที่มา นำเข้าจาก **AVRDC**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต **(growth type)** *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง **(hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น **(terminal leaflet shape)** *รูปไข่ (ovate)* ขนาดใบย่อยใบยอด **(terminal leaflet size)** *กว้าง (L/W < 1.5)* การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก **(pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* สีของใบ **(leaf color)** *เขียว (green)* สีของก้านใบ **(petiole color)** *ม่วงปนเขียว (greenish purple)* ความยาวของก้านใบ **(petiole length)** *ยาว (> 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก **(length of peduncle on main stem)** *ปานกลาง (5-8 เซนติเมตร)* ตำแหน่งของช่อฝัก **(raceme position)** *อยู่ใต้ทรงพุ่ม (no pods visible above canopy)* สีของวงกลีบเลี้ยง **(calyx color)** *เขียว (green)* สีของกลีบดอก **(petal color)** *เหลืองเข้ม (dark yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก **(pod color at immature stage)** *เขียวอ่อน (light green)* รูปร่างฝักแก่ **(mature pod shape)** *ค่อนข้างแบน (semi-flat)* ความยาวฝักแก่ **(mature pod length)** *ปานกลาง (3-5 เซนติเมตร)* ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ **(pod pubescence density)** *มาก (high)* ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว **(splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ **(mature seed coat color)** *น้ำตาล (brown)* รูปร่างเมล็ด **(seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* ตำแหน่งของขั้วเมล็ด **(hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* ความมันของเปลือกเมล็ด **(seed coat luster)** *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ **(days to 50 % flowering)** *ปานกลาง (30-40 วัน)* ความสูงเมื่อเก็บเกี่ยว **(plant height)** *ปานกลาง (40-80 เซนติเมตร)* อายุเก็บเกี่ยว **(days to harvest)** *สั้น (< 80 วัน)* จำนวนฝักต่อต้น **(number of pods per plant)** *น้อย (< 25 ฝักต่อต้น)* จำนวนเมล็ดต่อฝัก **(number of seeds per pod)** *ปานกลาง (6 - 8 เมล็ดต่อฝัก)* ขนาดเมล็ด **(seed size)** *เล็ก (< 50 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 297

Accession Number 200344
ชื่อพันธุ์ วี 1189 (V 1189)
ชื่อสามัญ **Blackgram**
ชื่อวิทยาศาสตร์ ***Vigna mungo* (L.) Hepper**
ที่มาข้อมูล ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท
แหล่งที่มา นำเข้าจาก **AVRDC**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *กว้าง (L/W < 1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียว (green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงปนเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *ปานกลาง (6-12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ปานกลาง (5-8 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ใต้ทรงพุ่ม (no pods visible above canopy)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *เขียว (green)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองเข้ม (dark yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *ค่อนข้างแบน (semi-flat)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (3-5 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *มาก (high)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *ดำ (black)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ปานกลาง (30-40 วัน)* **ความสูงเมื่อเก็บเกี่ยว (plant height)** *ปานกลาง (40-80 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *สั้น (< 80 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *ปานกลาง (25-35 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (6-8 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *เล็ก (< 50 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า **297**

Accession Number	200345
ชื่อพันธุ์	วี 1306 (V 1306)
ชื่อสามัญ	**Blackgram**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna mungo* (L.) Hepper**
ที่มาข้อมูล	ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท
แหล่งที่มา	นำเข้าจาก **AVRDC**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต **(growth type)** *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง **(hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น **(terminal leaflet shape)** *รูปไข่ (ovate)* ขนาดใบย่อยใบยอด **(terminal leaflet size)** *กว้าง (L/W < 1.5)* การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก **(pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* สีของใบ **(leaf color)** *เขียว (green)* สีของก้านใบ **(petiole color)** *ม่วงปนเขียว (greenish purple)* ความยาวของก้านใบ **(petiole length)** *ยาว (> 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก **(length of peduncle on main stem)** *ปานกลาง (5-8 เซนติเมตร)* ตำแหน่งของช่อฝัก **(raceme position)** *อยู่ใต้ทรงพุ่ม (no pods visible above canopy)* สีของวงกลีบเลี้ยง **(calyx color)** *เขียว (green)* สีของกลีบดอก **(petal color)** *เหลืองเข้ม (dark yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก **(pod color at immature stage)** *เขียวอ่อน (light green)* สีของฝักแก่ **(pod color at mature stage)** *น้ำตาล (brown)* รูปร่างฝักแก่ **(mature pod shape)** *กลม (round)* ความยาวฝักแก่ **(mature pod length)** *ปานกลาง (3-5 เซนติเมตร)* ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ **(pod pubescence density)** *มาก (high)* ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว **(splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ **(mature seed coat color)** *ดำ (black)* รูปร่างเมล็ด **(seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* ตำแหน่งของขั้วเมล็ด **(hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* ความมันของเปลือกเมล็ด **(seed coat luster)** *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ **(days to 50 % flowering)** *ช้า (> 40 วัน)* ความสูงเมื่อเก็บเกี่ยว **(plant height)** *สูง (> 80 เซนติเมตร)* อายุเก็บเกี่ยว **(days to harvest)** *สั้น (< 80 วัน)* จำนวนฝักต่อต้น **(number of pods per plant)** *น้อย (< 25 ฝักต่อต้น)* จำนวนเมล็ดต่อฝัก **(number of seeds per pod)** *ปานกลาง (6-8 เมล็ดต่อฝัก)* ขนาดเมล็ด **(seed size)** *ปานกลาง (50 - 55 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 297

Accession Number 200347
ชื่อพันธุ์ วี 1343 (V 1343)
ชื่อสามัญ **Blackgram**
ชื่อวิทยาศาสตร์ ***Vigna mungo*** **(L.) Hepper**
ที่มาข้อมูล ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท
แหล่งที่มา นำเข้าจาก **AVRDC**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *กว้าง (L/W < 1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียว (green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงปนเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *ปานกลาง (6 - 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *สั้น (< 5 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ใต้ทรงพุ่ม (no pods visible above canopy)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *เขียว (green)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองเข้ม (dark yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (3-5 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *มาก (high)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *ดำ (black)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (> 40 วัน)* **ความสูงเมื่อเก็บเกี่ยว (plant height)** *สูง (> 80 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *สั้น (< 80 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *น้อย (< 25 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (6-8 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *เล็ก (< 50 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 298

Accession Number	200348
ชื่อพันธุ์	วี 1385 (V 1385)
ชื่อสามัญ	**Blackgram**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna mungo* (L.) Hepper**
ที่มาข้อมูล	**ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท**
แหล่งที่มา	**นำเข้าจาก AVRDC**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *กว้าง (L/W < 1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียว (green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงปนเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *ปานกลาง (6-12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ปานกลาง (5-8 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ใต้ทรงพุ่ม (no pods visible above canopy)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *เขียว (green)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองเข้ม (dark yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *ค่อนข้างแบน (semi-flat)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (3-5 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *มาก (high)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *น้ำตาล (brown)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ปานกลาง (30-40 วัน)* **ความสูงเมื่อเก็บเกี่ยว (plant height)** *ปานกลาง (40-80 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *สั้น (< 80 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *น้อย (< 25 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *น้อย (< 6 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *เล็ก (< 50 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 298

Accession Number 200357
ชื่อพันธุ์ ทีซี 2209 (TC 2209)
ชื่อสามัญ Blackgram
ชื่อวิทยาศาสตร์ *Vigna mungo* (L.) Hepper
ที่มาข้อมูล ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *กว้าง(L/W < 1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียว (green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงปนเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *ปานกลาง (6-12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ยาว (> 8 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ใต้ทรงพุ่ม (no pods visible above canopy)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *เขียว (green)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองเข้ม (dark yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *น้ำตาล (brown)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *ค่อนข้างแบน (semi-flat)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (3-5 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *ปานกลาง (medium)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *ดำ (black)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *เร็ว (< 30 วัน)* **ความสูงเมื่อเก็บเกี่ยว (plant height)** *สูง (> 80 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *สั้น (< 80 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *ปานกลาง (25-35 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (6-8 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *เล็ก (< 50 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 298

Accession Number 200359
ชื่อพันธุ์ ทีซี 2211 (TC 2211)
ชื่อสามัญ Blackgram
ชื่อวิทยาศาสตร์ *Vigna mungo* (L.) Hepper
ที่มาข้อมูล ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color) *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size) *กว้าง (L/W < 1.5)* การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence) *มีขนมาก (pubescent)* สีของใบ (leaf color) *เขียว (green)* สีของก้านใบ (petiole color) *ม่วงปนเขียว (greenish purple)* ความยาวของก้านใบ (petiole length) *ปานกลาง (6-12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ยาว (> 8 เซนติเมตร)* ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position) *อยู่ใต้ทรงพุ่ม (no pods visible above canopy)* สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color) *เขียว (green)* สีของกลีบดอก (petal color) *เหลืองเข้ม (dark yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* สีของฝักแก่ (pod color at mature stage) *ดำ (black)* รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape) *กลม (round)* ความยาวฝักแก่ (mature pod length) *ปานกลาง (3-5 เซนติเมตร)* ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density) *มาก (high)* ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting) *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *น้ำตาล (brown)* รูปร่างเมล็ด (seed shape) *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position) *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster) *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ปานกลาง (30-40 วัน)* ความสูงเมื่อเก็บเกี่ยว (plant height) *สูง(> 80 เซนติเมตร)* อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest) *สั้น (< 80 วัน)* จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant) *ปานกลาง (25 - 35 ฝักต่อต้น)* จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod) *น้อย (< 6 เมล็ดต่อฝัก)* ขนาดเมล็ด (seed size) *เล็ก (< 50 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 299

Accession Number	200360
ชื่อพันธุ์	ซีเอ็นบี 8702 - 3บี - 2 [CNB 8702 - 3B - 2 (UT2 irrad/ LWB. I.2)]
ชื่อสามัญ	Blackgram
ชื่อวิทยาศาสตร์	*Vigna mungo* (L.) Hepper
ที่มาข้อมูล	ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท
แหล่งกำเนิด	Thailand
แหล่งที่มา	ฉายรังสี

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet shape)** *กว้าง (L/W < 1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียว (green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงปนเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *ปานกลาง (6-12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ยาว (> 8 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ใต้ทรงพุ่ม (no pods visible above canopy)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *เขียว (green)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองเข้ม (dark yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *น้ำตาล (brown)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *ค่อนข้างแบน (semi-flat)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (3-5 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *มาก (high)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *ดำ (black)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *เร็ว (< 30 วัน)* **ความสูงเมื่อเก็บเกี่ยว (plant height)** *ปานกลาง (40-80 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *สั้น (< 80 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *ปานกลาง (25-35 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (6-8 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *ใหญ่ (> 55 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 299

Accession Number	200361
ชื่อพันธุ์	ซีเอ็นบี 8702 - 3บี - 3 [CNB 8702 - 3B - 3 (UT2 irrad/LWB. 1.3)]
ชื่อสามัญ	**Blackgram**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna mungo* (L.) Hepper**
ที่มาข้อมูล	ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท
แหล่งกำเนิด	**Thailand**
แหล่งที่มา	ฉายรังสี

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *กว้าง (L/W < 1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนน้อย (glabrous)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียว (green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงปนเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *ปานกลาง (6-12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ยาว (> 8 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ใต้ทรงพุ่ม (no pods visible above canopy)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *เขียว (green)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองเข้ม (dark yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *น้ำตาล (brown)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *ค่อนข้างแบน (semi-flat)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (3-5 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *มาก (high)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *ดำ (black)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ปานกลาง (30-40 วัน)* **ความสูงเมื่อเก็บเกี่ยว (plant height)** *ปานกลาง (40-80 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *สั้น (< 80 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *มาก (> 35 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *น้อย (< 6 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *ปานกลาง (50-55 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 299

Accession Number	200362
ชื่อพันธุ์	ซีเอ็นบี 8702 - 3บี - 6 [CNB 8702 - 3B - 6 (UT2 irrad/LWB. 1.6)]
ชื่อสามัญ	**Blackgram**
ชื่อวิทยาศาสตร์	***Vigna mungo* (L.) Hepper**
ที่มาข้อมูล	ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท
แหล่งกำเนิด	**Thailand**
แหล่งที่มา	ฉายรังสี

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *กว้าง (L/W < 1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนน้อย (glabrous)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียว (green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงปนเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *ปานกลาง (6-12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ยาว (> 8 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ใต้ทรงพุ่ม (no pods visible above canopy)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *เขียว (green)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองเข้ม (dark yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *ค่อนข้างแบน (semi-flat)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (3-5 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *มาก (high)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *ดำ (black)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ปานกลาง (30 - 40 วัน)* **ความสูงเมื่อเก็บเกี่ยว (plant height)** *ปานกลาง (40-80 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *สั้น (< 80 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *ปานกลาง (25 - 35 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (6-8 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *เล็ก (< 50 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า **300**

Accession Number 200390
ชื่อพันธุ์ ทีซี 2208 (TC 2208)
ชื่อสามัญ Blackgram
ชื่อวิทยาศาสตร์ *Vigna mungo* (L.) Hepper
ที่มาข้อมูล ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color) *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size) *กว้าง (L/W < 1.5)* การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence) *มีขนมาก (pubescent)* สีของใบ (leaf color) *เขียว (green)* สีของก้านใบ (petiole color) *ม่วงปนเขียว (greenish purple)* ความยาวของก้านใบ (petiole length) *ยาว (> 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ยาว (> 8 เซนติเมตร)* ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position) *อยู่ใต้ทรงพุ่ม (no pods visible above canopy)* สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color) *เขียว (green)* สีของกลีบดอก (petal color) *เหลืองเข้ม (dark yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* สีของฝักแก่ (pod color at mature stage) *ดำ (black)* รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape) *กลม (round)* ความยาวฝักแก่ (mature pod length) *สั้น (< 3 เซนติเมตร)* ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density) *มาก (high)* ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting) *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *น้ำตาล (brown)* รูปร่างเมล็ด (seed shape) *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position) *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster) *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (> 40 วัน)* ความสูงเมื่อเก็บเกี่ยว (plant height) *สูง (> 80 เซนติเมตร)* อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest) *สั้น (< 80 วัน)* จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant) *น้อย (< 25 ฝักต่อต้น)* จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod) *ปานกลาง (6-8 เมล็ดต่อฝัก)* ขนาดเมล็ด (seed size) *เล็ก (< 50 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 300

Accession Number 200391
ชื่อพันธุ์ บีซี 30 (BC 30)
ชื่อสามัญ Blackgram
ชื่อวิทยาศาสตร์ *Vigna mungo* (L.) Hepper
ที่มาข้อมูล ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *กว้าง (L/W < 1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียว (green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงปนเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *ยาว (> 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ยาว (> 8 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ใต้ทรงพุ่ม (no pods visible above canopy)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *เขียว (green)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองเข้ม (dark yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (3-5 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *มาก (high)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *ดำ (black)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (> 40 วัน)* **ความสูงเมื่อเก็บเกี่ยว (plant height)** *ปานกลาง (40-80 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *สั้น (< 80 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *ปานกลาง (25-35 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (6-8 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *เล็ก (< 50 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 300

Accession Number 200392
ชื่อพันธุ์ บีซี 35 เอ (BC 35 A)
ชื่อสามัญ Blackgram
ชื่อวิทยาศาสตร์ *Vigna mungo* (L.) Hepper
ที่มาข้อมูล ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color) *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size) *กว้าง (L/W < 1.5)* การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence) *มีขนมาก (pubescent)* สีของใบ (leaf color) *เขียว (green)* สีของก้านใบ (petiole color) *ม่วงปนเขียว (greenish purple)* ความยาวของก้านใบ (petiole length) *ปานกลาง (6-12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ปานกลาง (5-8 เซนติเมตร)* ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position) *อยู่ใต้ทรงพุ่ม (no pods visible above canopy)* สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color) *เขียว (green)* สีของกลีบดอก (petal color) *เหลืองเข้ม (dark yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* สีของฝักแก่ (pod color at mature stage) *ดำ (black)* รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape) *กลม (round)* ความยาวฝักแก่ (mature pod length) *ปานกลาง (3-5 เซนติเมตร)* ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density) *มาก (high)* ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting) *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *ดำ (black)* รูปร่างเมล็ด (seed shape) *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position) *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster) *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (> 40 วัน)* ความสูงเมื่อเก็บเกี่ยว (plant height) *ปานกลาง (40-80 เซนติเมตร)* อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest) *สั้น (< 80 วัน)* จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant) *มาก (> 35 ฝักต่อต้น)* จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod) *ปานกลาง (6-8 เมล็ดต่อฝัก)* ขนาดเมล็ด (seed size) *ใหญ่ (> 55 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 301

Accession Number 200393
ชื่อพันธุ์ บีซี 48 เอ (BC 48 A)
ชื่อสามัญ Blackgram
ชื่อวิทยาศาสตร์ *Vigna mungo* (L.) Hepper
ที่มาข้อมูล ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *กว้าง (L/W < 1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียว (green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงปนเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *ปานกลาง (6-12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *สั้น (< 5 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ใต้ทรงพุ่ม (no pods visible above canopy)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *เขียว (green)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองเข้ม (dark yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (3-5 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *มาก (high)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *ดำ (black)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (> 40 วัน)* **ความสูงเมื่อเก็บเกี่ยว (plant height)** *ปานกลาง (40-80 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (80-90 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *น้อย (< 25 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *น้อย (< 6 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *เล็ก (< 50 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 301

Accession Number 200394
ชื่อพันธุ์ บีซี 48 บี (BC 48 B)
ชื่อสามัญ Blackgram
ชื่อวิทยาศาสตร์ *Vigna mungo* (L.) Hepper
ที่มาข้อมูล ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color) *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size) *กว้าง (L/W < 1.5)* การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence) *มีขนมาก (pubescent)* สีของใบ (leaf color) *เขียว (green)* สีของก้านใบ (petiole color) *ม่วงปนเขียว (greenish purple)* ความยาวของก้านใบ (petiole length) *ปานกลาง (6-12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ยาว (> 8 เซนติเมตร)* ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position) *อยู่ใต้ทรงพุ่ม (no pods visible above canopy)* สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color) *เขียว (green)* สีของกลีบดอก (petal color) *เหลืองเข้ม (dark yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* สีของฝักแก่ (pod color at mature stage) *ดำ (black)* รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape) *กลม (round)* ความยาวฝักแก่ (mature pod length) *ปานกลาง (3-5 เซนติเมตร)* ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density) *มาก (high)* ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting) *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *ดำ (black)* รูปร่างเมล็ด (seed shape) *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position) *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster) *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ปานกลาง (30 - 40 วัน)* ความสูงเมื่อเก็บเกี่ยว (plant height) *สูง (> 80 เซนติเมตร)* อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest) *สั้น (< 80 วัน)* จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant) *น้อย (< 25 ฝักต่อต้น)* จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod) *น้อย (< 6 เมล็ดต่อฝัก)* ขนาดเมล็ด (seed size) *เล็ก (< 50 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 301

Accession Number 200396
ชื่อพันธุ์ ซีคิว 20141 เอ (CQ 20141 A)
ชื่อสามัญ Blackgram
ชื่อวิทยาศาสตร์ *Vigna mungo* (L.) Hepper
ที่มาข้อมูล ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *กว้าง (L/W < 1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียว (green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงปนเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *ปานกลาง (6-12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ยาว (> 8 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ใต้ทรงพุ่ม (no pods visible above canopy)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *เขียว (green)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองเข้ม (dark yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (3- 5 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *มาก (high)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *ดำ (black)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (> 40 วัน)* **ความสูงเมื่อเก็บเกี่ยว (plant height)** *สูง (> 80 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (80-90 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *น้อย (< 25 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *น้อย (< 6 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *ปานกลาง (50-55 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 302

Accession Number 200397
ชื่อพันธุ์ ซีคิว 20147 เอ (CQ 20147 A)
ชื่อสามัญ Blackgram
ชื่อวิทยาศาสตร์ *Vigna mungo* (L.) Hepper
ที่มาข้อมูล ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color) *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size) *กว้าง (L/W < 1.5)* การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence) *มีขนมาก (pubescent)* สีของใบ (leaf color) *เขียว (green)* สีของก้านใบ (petiole color) *ม่วงปนเขียว (greenish purple)* ความยาวของก้านใบ (petiole length) *ปานกลาง (6-12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ปานกลาง (5-8 เซนติเมตร)* ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position) *อยู่ใต้ทรงพุ่ม (no pods visible above canopy)* สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color) *เขียว (green)* สีของกลีบดอก (petal color) *เหลืองเข้ม (dark yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* สีของฝักแก่ (pod color at mature stage) *ดำ (black)* รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape) *กลม (round)* ความยาวฝักแก่ (mature pod length) *ปานกลาง (3 - 5 เซนติเมตร)* ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density) *มาก (high)* ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting) *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *ดำ (black)* รูปร่างเมล็ด (seed shape) *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position) *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster) *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (> 40 วัน)* ความสูงเมื่อเก็บเกี่ยว (plant height) *สูง (> 80 เซนติเมตร)* อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest) *ปานกลาง (80-90 วัน)* จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant) *น้อย (< 25 ฝักต่อต้น)* จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod) *น้อย (< 6 เมล็ดต่อฝัก)* ขนาดเมล็ด (seed size) *ใหญ่ (> 55 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 302

Accession Number 200398
ชื่อพันธุ์ ซีคิว 17588 เอ (CQ 17588 A)
ชื่อสามัญ Blackgram
ชื่อวิทยาศาสตร์ *Vigna mungo* (L.) Hepper
ที่มาข้อมูล ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *กว้าง (L/W < 1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียว (green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงปนเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *ปานกลาง (6-12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ปานกลาง (5-8 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ใต้ทรงพุ่ม (no pods visible above canopy)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *เขียว (green)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองเข้ม (dark yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (3 - 5 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *มาก (high)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *ดำ (black)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (> 40 วัน)* **ความสูงเมื่อเก็บเกี่ยว (plant height)** *สูง (> 80 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *สั้น (< 80 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *น้อย (< 25 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (6-8 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *ปานกลาง (50-55 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 302

Accession Number 200399
ชื่อพันธุ์ ซีคิว 17588 บี (CQ 17588 B)
ชื่อสามัญ Blackgram
ชื่อวิทยาศาสตร์ *Vigna mungo* (L.) Hepper
ที่มาข้อมูล ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color) *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size) *กว้าง (L/W < 1.5)* การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence) *มีขนมาก (pubescent)* สีของใบ (leaf color) *เขียว (green)* สีของก้านใบ (petiole color) *ม่วงปนเขียว (greenish purple)* ความยาวของก้านใบ (petiole length) *ปานกลาง (6-12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ปานกลาง (5-8 เซนติเมตร)* ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position) *อยู่ใต้ทรงพุ่ม (no pods visible above canopy)* สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color) *เขียว (green)* สีของกลีบดอก (petal color) *เหลืองเข้ม (dark yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* สีของฝักแก่ (pod color at mature stage) *ดำ (black)* รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape) *กลม (round)* ความยาวฝักแก่ (mature pod length) *ยาว (> 5 เซนติเมตร)* ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density) *มาก (high)* ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting) *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *ดำ (black)* รูปร่างเมล็ด (seed shape) *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position) *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster) *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (> 40 วัน)* ความสูงเมื่อเก็บเกี่ยว (plant height) *สูง (> 80 เซนติเมตร)* อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest) *ปานกลาง (80-90 วัน)* จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant) *น้อย (< 25 ฝักต่อต้น)* จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod) *ปานกลาง (6-8 เมล็ดต่อฝัก)* ขนาดเมล็ด (seed size) *ใหญ่ (> 55 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 303

Accession Number 200405
ชื่อพันธุ์ รีเกอร์ **(Regur)**
ชื่อสามัญ **Blackgram**
ชื่อวิทยาศาสตร์ ***Vigna mungo* (L.) Hepper**
ที่มาข้อมูล ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *กว้าง (L/W < 1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียว (green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงปนเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *ปานกลาง (6-12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ยาว (> 8 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ใต้ทรงพุ่ม (no pods visible above canopy)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *เขียว (green)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองเข้ม (dark yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (3 - 5 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *มาก (high)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *ดำ (black)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (> 40 วัน)* **ความสูงเมื่อเก็บเกี่ยว (plant height)** *สูง (> 80 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *ปานกลาง (80-90 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *น้อย (< 25 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *น้อย (< 6 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *ปานกลาง (50-55 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 303

Accession Number 200461
ชื่อพันธุ์ ซีพีไอ 29927 (CPI 29927)
ชื่อสามัญ Blackgram
ชื่อวิทยาศาสตร์ *Vigna mungo* (L.) Hepper
ที่มาข้อมูล ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color) *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size) *กว้าง (L/W < 1.5)* การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence) *มีขนมาก (pubescent)* สีของใบ (leaf color) *เขียว (green)* สีของก้านใบ (petiole color) *ม่วงปนเขียว (greenish purple)* ความยาวของก้านใบ (petiole length) *ปานกลาง (6-12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ปานกลาง (5-8 เซนติเมตร)* ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position) *อยู่ใต้ทรงพุ่ม (no pods visible above canopy)* สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color) *เขียว (green)* สีของกลีบดอก (petal color) *เหลืองเข้ม (dark yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* สีของฝักแก่ (pod color at mature stage) *น้ำตาล (brown)* รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape) *กลม (round)* ความยาวฝักแก่ (mature pod length) *ปานกลาง (3 - 5 เซนติเมตร)* ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density) *มาก (high)* ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting) *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *ดำ (black)* รูปร่างเมล็ด (seed shape) *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position) *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster) *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ปานกลาง (30-40 วัน)* ความสูงเมื่อเก็บเกี่ยว (plant height) *ปานกลาง (40-80 เซนติเมตร)* อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest) *สั้น (< 80 วัน)* จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant) *น้อย (< 25 ฝักต่อต้น)* จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod) *น้อย (< 6 เมล็ดต่อฝัก)* ขนาดเมล็ด (seed size) *เล็ก (< 50 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 303

Accession Number 200462
ชื่อพันธุ์ ซีคิว 3024 (CQ 3024)
ชื่อสามัญ Blackgram
ชื่อวิทยาศาสตร์ *Vigna mungo* (L.) Hepper
ที่มาข้อมูล ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *กว้าง (L/W < 1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียว (green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงปนเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *ปานกลาง (6-12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ยาว (> 8 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ใต้ทรงพุ่ม (no pods visible above canopy)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *เขียว (green)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองเข้ม (dark yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *น้ำตาล (brown)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (3 - 5 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *มาก (high)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *ดำ (black)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *เร็ว (< 30 วัน)* **ความสูงเมื่อเก็บเกี่ยว (plant height)** *ปานกลาง (40-80 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *สั้น (< 80 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *มาก (> 35 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (6-8 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *เล็ก (< 50 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 304

Accession Number 200471
ชื่อพันธุ์ อาร์ 28 (R. 28)
ชื่อสามัญ **Blackgram**
ชื่อวิทยาศาสตร์ ***Vigna mungo*** **(L.) Hepper**
ที่มาข้อมูล ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *กว้าง (L/W < 1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียว (green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงปนเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *ยาว (> 12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *สั้น (< 5 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ใต้ทรงพุ่ม (no pods visible above canopy)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *เขียว (green)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองเข้ม (dark yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *น้ำตาล (brown)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (3- 5 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *มาก (high)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *ดำ (black)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (> 40 วัน)* **ความสูงเมื่อเก็บเกี่ยว (plant height)** *ปานกลาง (40-80 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *สั้น (< 80 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *น้อย (< 25 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (6-8 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *เล็ก (< 50 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า 304

Accession Number 200474
ชื่อพันธุ์ เนปาล 2 (Nepal 2)
ชื่อสามัญ Blackgram
ชื่อวิทยาศาสตร์ ***Vigna mungo*** **(L.) Hepper**
ที่มาข้อมูล ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (plant type)

แบบการเจริญเติบโต (growth type) *กึ่งตั้งตรง (semi-erect)* **สีของโคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยง (hypocotyl color)** *ม่วง (purple)*

ใบ (leaf)

รูปร่างใบย่อยใบยอดของใบที่อยู่กลางลำต้น (terminal leaflet shape) *รูปไข่ (ovate)* **ขนาดใบย่อยใบยอด (terminal leaflet size)** *กว้าง (L/W < 1.5)* **การมีขนที่ลำต้น ใบ และฝัก (pubescence)** *มีขนมาก (pubescent)* **สีของใบ (leaf color)** *เขียว (green)* **สีของก้านใบ (petiole color)** *ม่วงปนเขียว (greenish purple)* **ความยาวของก้านใบ (petiole length)** *ปานกลาง (6-12 เซนติเมตร)*

ดอก (flower)

ความยาวของก้านชูช่อฝักบนลำต้นหลัก (length of peduncle on main stem) *ปานกลาง (5-8 เซนติเมตร)* **ตำแหน่งของช่อฝัก (raceme position)** *อยู่ใต้ทรงพุ่ม (no pods visible above canopy)* **สีของวงกลีบเลี้ยง (calyx color)** *เขียว (green)* **สีของกลีบดอก (petal color)** *เหลืองเข้ม (dark yellow)*

ฝัก (pod)

สีของฝักอ่อนในระยะเมล็ดเต็มฝัก (pod color at immature stage) *เขียวอ่อน (light green)* **สีของฝักแก่ (pod color at mature stage)** *ดำ (black)* **รูปร่างฝักแก่ (mature pod shape)** *กลม (round)* **ความยาวฝักแก่ (mature pod length)** *ปานกลาง (3 - 5 เซนติเมตร)* **ความหนาแน่นของขนที่ฝักแก่ (pod pubescence density)** *มาก (high)* **ลักษณะการแตกของฝักแก่ก่อนเก็บเกี่ยว (splitting of mature pod before harvesting)** *ไม่แตก*

เมล็ด (seed)

สีของเปลือกเมล็ดแก่ (mature seed coat color) *ดำ (black)* **รูปร่างเมล็ด (seed shape)** *รูปทรงกระบอก (cylindrical)* **ตำแหน่งของขั้วเมล็ด (hilum position)** *อยู่ตรงกึ่งกลางเมล็ด* **ความมันของเปลือกเมล็ด (seed coat luster)** *ด้าน (dull)*

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

อายุถึงวันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ (days to 50 % flowering) *ช้า (> 40 วัน)* **ความสูงเมื่อเก็บเกี่ยว (plant height)** *สูง (> 80 เซนติเมตร)* **อายุเก็บเกี่ยว (days to harvest)** *สั้น (< 80 วัน)* **จำนวนฝักต่อต้น (number of pods per plant)** *น้อย (> 25 ฝักต่อต้น)* **จำนวนเมล็ดต่อฝัก (number of seeds per pod)** *ปานกลาง (6-8 เมล็ดต่อฝัก)* **ขนาดเมล็ด (seed size)** *ปานกลาง (50-55 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด)*

❀❀❀❀❀❀

ภาพ : หน้า **304**

ภาพพันธุ์ถั่วเขียว

พันธุ์ กำแพงแสน 1 (Kampangsaen 1) หน้า 51

พันธุ์ กำแพงแสน 2 (Kampangsaen 2) หน้า 52

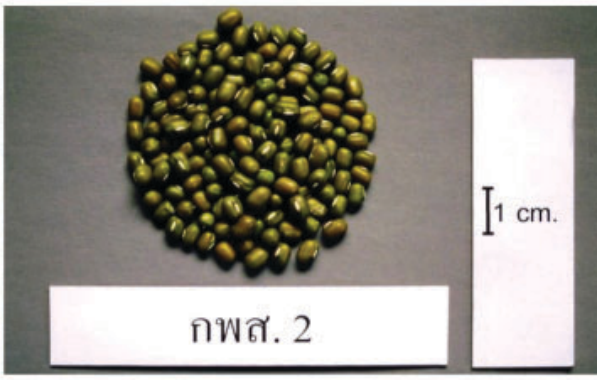

พันธุ์ ชัยนาท 36 (Chai Nat 36) หน้า 53

พันธุ์ ชัยนาท 60 (Chai Nat 60) หน้า 54

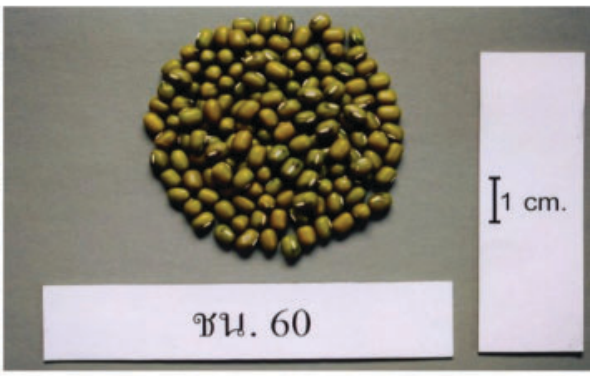

พันธุ์ ชัยนาท 72 (Chai Nat 72) หน้า 55

พันธุ์ มทส 1 (SUT 1) หน้า 56

พันธุ์ มอ 1 (PSU 1) หน้า 57

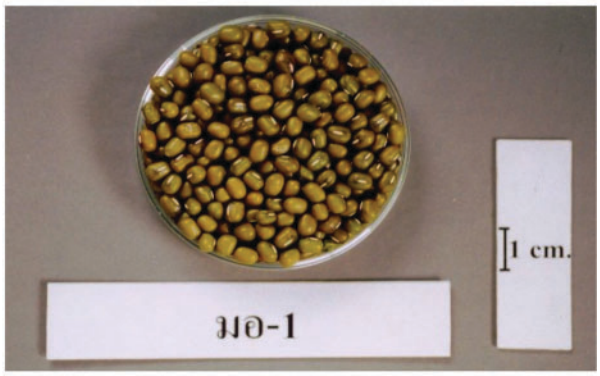

พันธุ์ อู่ทอง 1 (U-Thong 1) หน้า 58

900001 พันธุ์ อุทัยธานี (Uthai Thani) หน้า 59

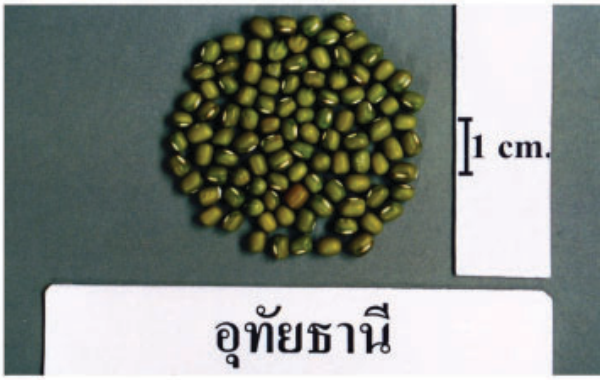

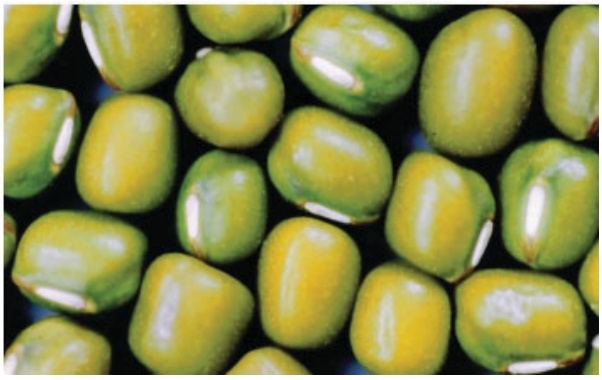

900004 พันธุ์ คลองลาน (Khlong Lan) หน้า 60

900007 พันธุ์ วังม่วง 2 (Wang Muang 2) หน้า 61

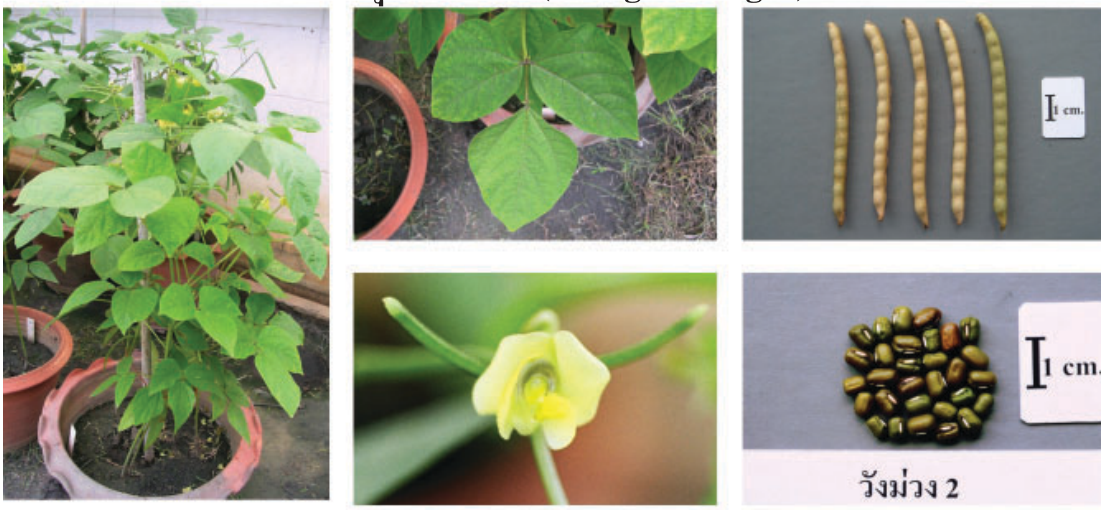

900008 พันธุ์ หล่มสัก (Lom Sak) หน้า 62

900011 พันธุ์ ลาดยาว 1 (Lat Yao 1) หน้า 63

900012 พันธุ์ ลาดยาว 2 (Lat Yao 2) หน้า 64

900013 พันธุ์ ชนแดน 1 (Chon Daen 1) หน้า 65

900015 พันธุ์ ลานสัก 1 (Lan Sak 1) หน้า 66

900016 พันธุ์ ลานสัก 2 (Lan Sak 2) หน้า 67

900017 พันธุ์ นครสวรรค์ 1 (Nakhon Sawan 1) หน้า 68

900019 พันธุ์ นครสวรรค์ 3 (Nakhon Sawan 3) หน้า 69

900020 พันธุ์ นครสวรรค์ 4 (Nakhon Sawan 4) หน้า 70

900021 พันธุ์ ดงขุย 1 (Dong Khui 1) หน้า 71

900022 พันธุ์ ดงขุย 2 (Dong Khui 2) หน้า 72

900023 พันธุ์ ดงขุย 3 (Dong Khui 3) หน้า 73

900026 พันธุ์ ชัยบาดาล 1 (Chai Badan 1) หน้า 74

900027 พันธุ์ ชัยบาดาล 2 (Chai Badan 2) หน้า 75

900032 พันธุ์ หนองไผ่ 2 (Nong Phai 2) หน้า 76

900035 พันธุ์ อ.ริน 2 (Rin 2) หน้า 77

900037 พันธุ์ เนินสบาย 1 (Noen Sabay 1) หน้า 78

900038 พันธุ์ เนินสบาย 2 (Noen Sabay 2) หน้า 79

900039 พันธุ์ เนินสบาย 3 (Noen Sabay 3) หน้า 80

900042 พันธุ์ ระนาม 1 (Ranam 1) หน้า 81

900050 พันธุ์ หอมกระจุย 3 (Homkrajui 3) หน้า 82

900051 พันธุ์ ซับสมอทอด 1 (Subsmotod 1) หน้า 83

900052 พันธุ์ ซับสมอทอด 2 (Subsmotod 2) หน้า 84

900053 พันธุ์ ซับสมอทอด 3 (Subsmotod 3) หน้า 85

900054 พันธุ์ ซับสมอทอด 4 (Subsmotod 4) หน้า 86

900056 พันธุ์ พระบาท (Phra Bat) หน้า 87

900071 พันธุ์ สา 2 (Sa 2) หน้า 88

900072 พันธุ์ สา 3 (Sa 3) หน้า 89

900074 พันธุ์ เลย (Loei) หน้า 90

900075 พันธุ์ นาหม่าน (Na Maan) หน้า 91

900076 พันธุ์ นากลาง (Na Klang) หน้า 92

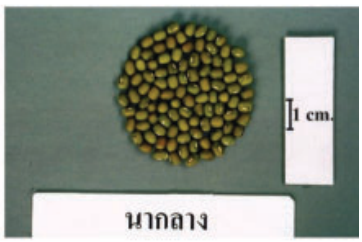

900078 พันธุ์ วิเชียรบุรี (Wichian Buri) หน้า 93

900081 พันธุ์ หนองไผ่ (Nong Phai) หน้า 94

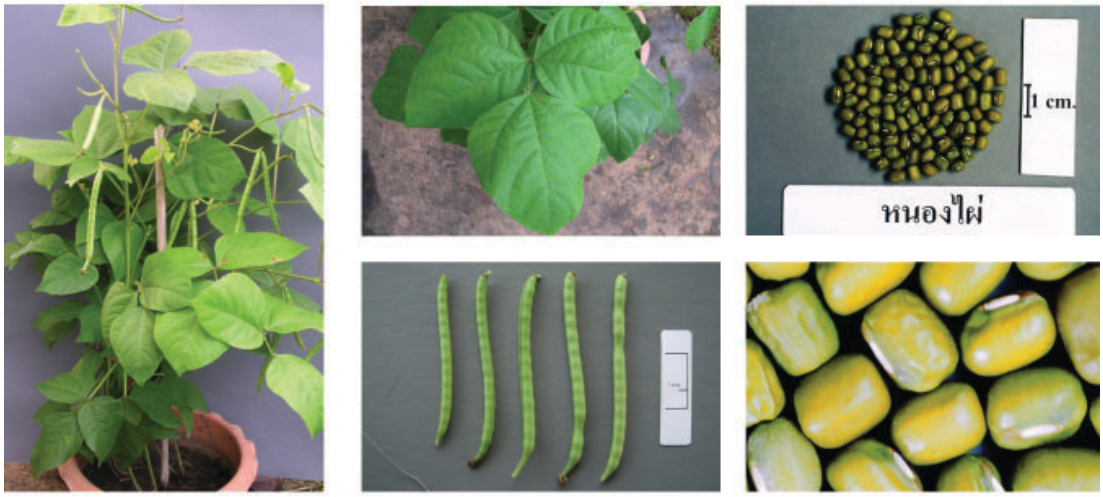

900082 พันธุ์ หนองไผ่ (Nong Phai) หน้า 95

900085 พันธุ์ ซับสมอทอด (Subsmotod) หน้า 96

900087 พันธุ์ บึงสามพัน (Bueng Sam Phan) หน้า 97

900090 พันธุ์ โนนเมือง 3 (Non Mueang 3) หน้า 98

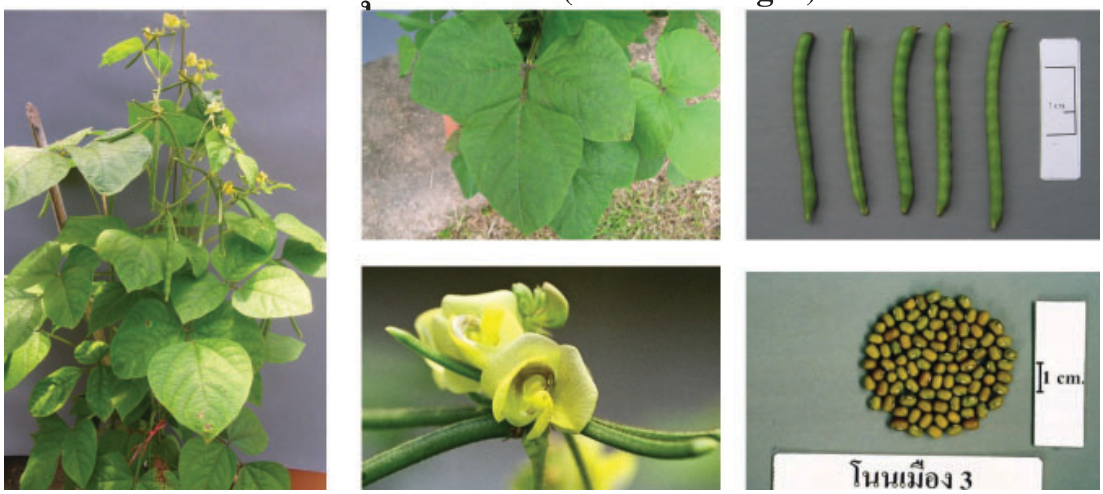

900113 พันธุ์ หล่มสัก (Lom Sak) หน้า 99

900115 พันธุ์ บึงสามพัน (Bueng Sam Phan) หน้า 100

900116 พันธุ์ มอ.สมบูรณ์ (Mo Sombum) หน้า 101

900118 พันธุ์ พระบาท (Phra Bat) หน้า 102

900119 พันธุ์ วังทอง (Wang Thong) หน้า 103

900121 พันธุ์ ชุมแพ (Chum Phae) หน้า 104

900123 พันธุ์ หนองไผ่ (Nong Phai) หน้า 105

900129 พันธุ์ หล่มสัก (Lom Sak) หน้า 106

900137 พันธุ์ ซับสมอทอด (Subsmotod) หน้า 107

900140 พันธุ์ ชุมแพ (Chum Phae) หน้า 108

900142 พันธุ์ นครสวรรค์ (Nakhon Sawan) หน้า 109

900163 พันธุ์ พื้นเมือง (Local Variety) หน้า 110

900169 พันธุ์ หนองไผ่ (Nong Phai) หน้า 111

900174 พันธุ์ พระบาท (Phra Bat) หน้า 112

900187 พันธุ์ สุโขทัย 1 (Sukhothai 1) หน้า 113

900190 พันธุ์ สุโขทัย 4 (Sukhothai 4) หน้า 114

900198 พันธุ์ กำแพงเพชร 4 (Kampang Phet 4) หน้า 115

900203 พันธุ์ สุโขทัย (Sukhothai) หน้า 116

900210 พันธุ์ กำแพงแสน (Kampangsaen) หน้า 117

900221 พันธุ์ กำแพงเพชร (Kampang Phet) หน้า 118

900229 พันธุ์ ลานสัก 1 (Lan Sak 1) หน้า 119

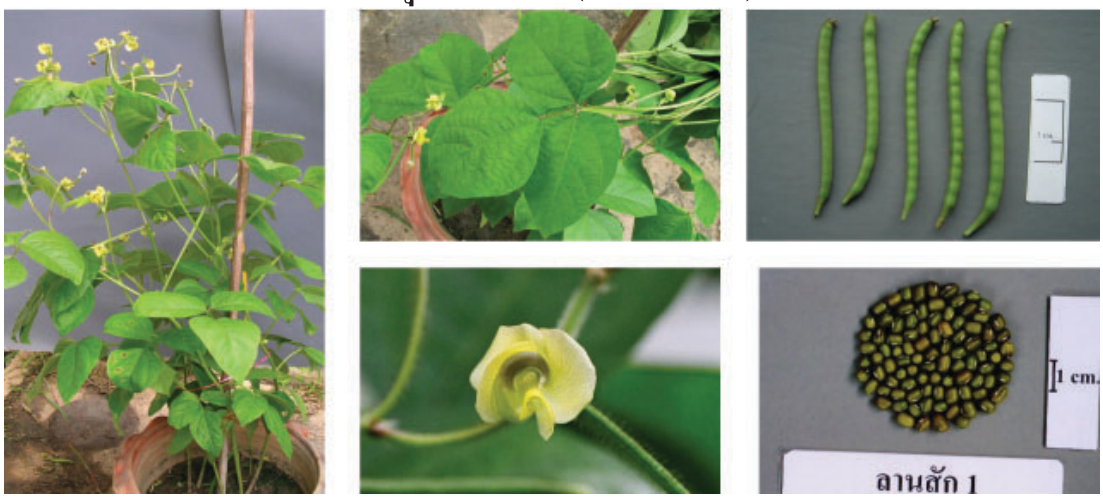

900230 พันธุ์ นครสวรรค์ 2 (Nakhon Sawan 2) หน้า 120

900233 พันธุ์ ดงขุย 1 (Dong Khui 1) หน้า 121

900235 พันธุ์ ชนแดน 1 (Chon Daen 1) หน้า 122

300001 พันธุ์ VC 1163 B หน้า 123

300003 พันธุ์ VC 1177 B หน้า 124

300006 พันธุ์ VC 1184 B หน้า 125

300008 พันธุ์ VC 1482 หน้า 126

300009 พันธุ์ VC 1482 D หน้า 127

300023 พันธุ์ VC 1628 C หน้า 128

300026 พันธุ์ VC 1973 A หน้า 129

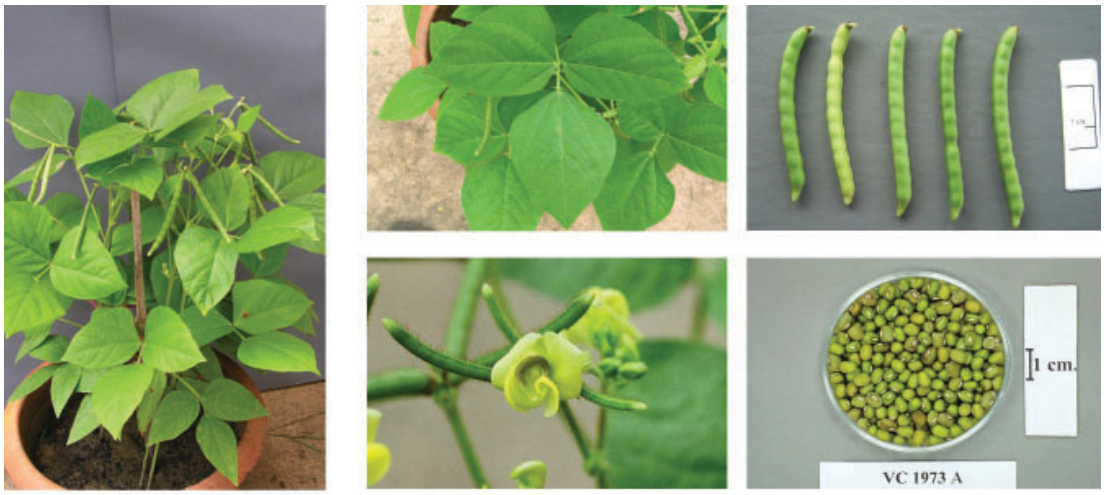

300027 พันธุ์ VC 2307 A หน้า 130

300028 พันธุ์ VC 2523 A หน้า 131

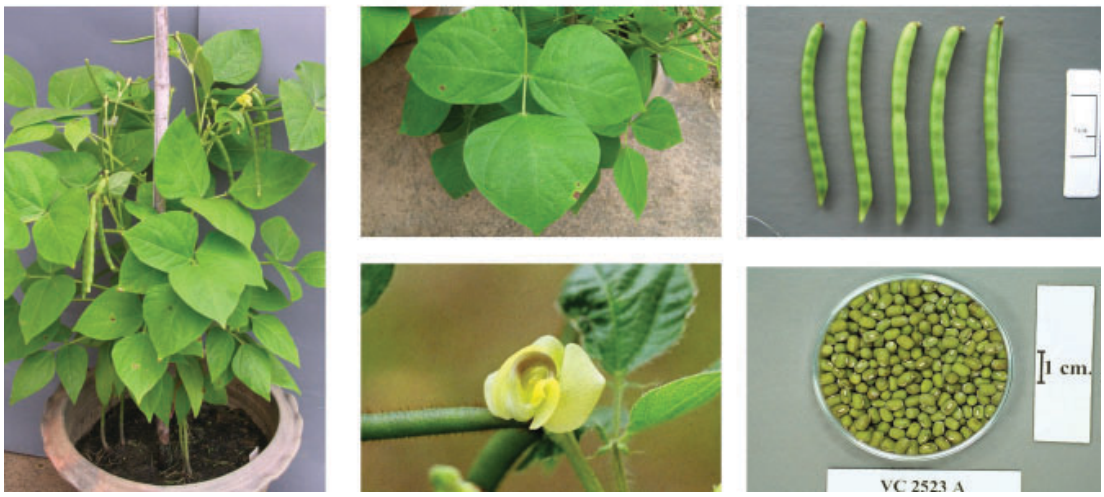

300029 พันธุ์ VC 2719 A หน้า 132

300036 พันธุ์ VC 2750 A หน้า 133

300057 พันธุ์ VC 2778 C หน้า 134

300138 พันธุ์ VC 3061 A หน้า 135

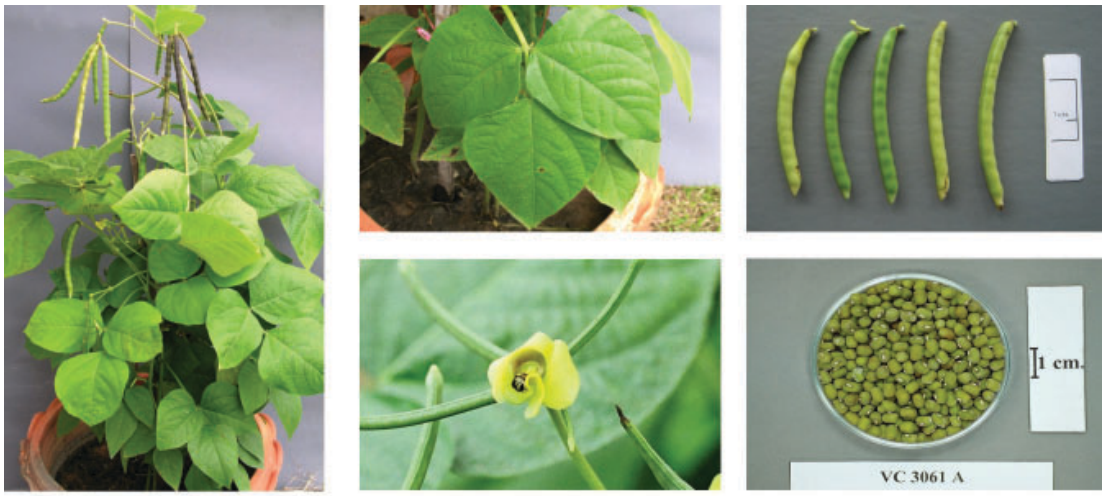

300173 พันธุ์ VC 1000 A หน้า 136

300174 พันธุ์ VC 1068 B หน้า 137

300175 พันธุ์ VC 1089 B หน้า 138

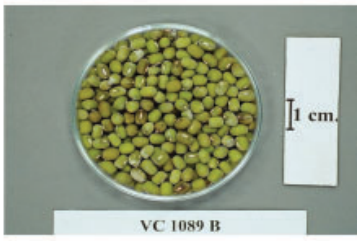

300253 พันธุ์ VC 2831 หน้า 140

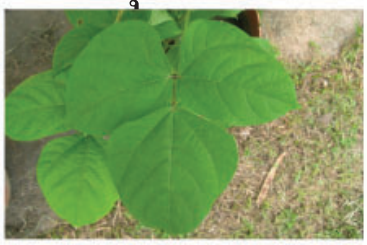

300254 พันธุ์ VC 2830 หน้า 141

300268 พันธุ์ VC 1209 หน้า 143

300276 พันธุ์ VC 1488 หน้า 145

300281 พันธุ์ VC 1587 หน้า 147

300290 พันธุ์ VC 1621 หน้า 148

300300 พันธุ์ VC 3178 หน้า 150

300304 พันธุ์ VC 1209 หน้า 152

300305 พันธุ์ VC 1482 C หน้า 153

300306 พันธุ์ VC 1560 หน้า 154

300334 พันธุ์ VC 2773 หน้า 156

300432 พันธุ์ VC 1560 D หน้า 157

300438 พันธุ์ VC 3004 A หน้า 159

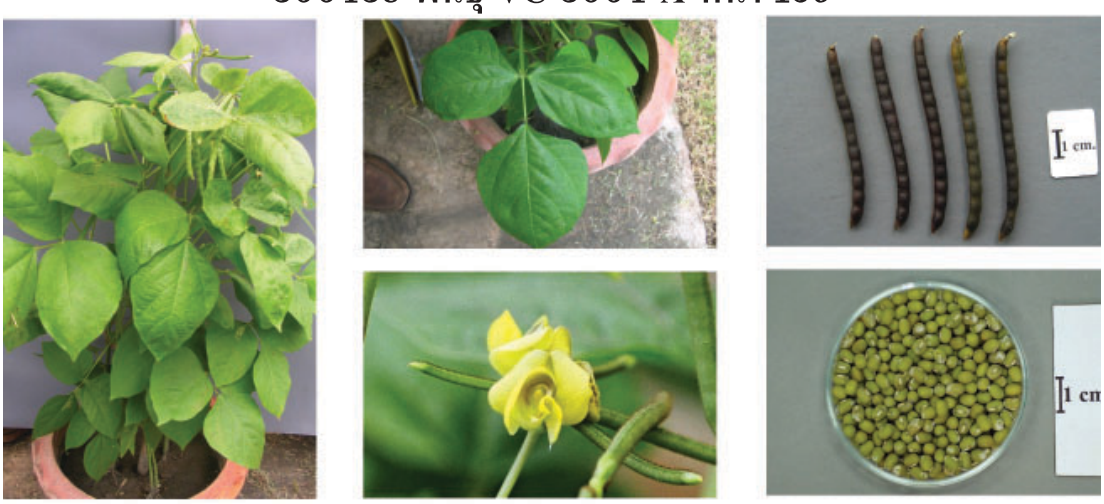

300439 พันธุ์ VC 3012 A หน้า 160

300440 พันธุ์ VC 3012 B หน้า 161

300442 พันธุ์ VC 3301 A หน้า 163

300450 พันธุ์ VC 1168 B หน้า 166

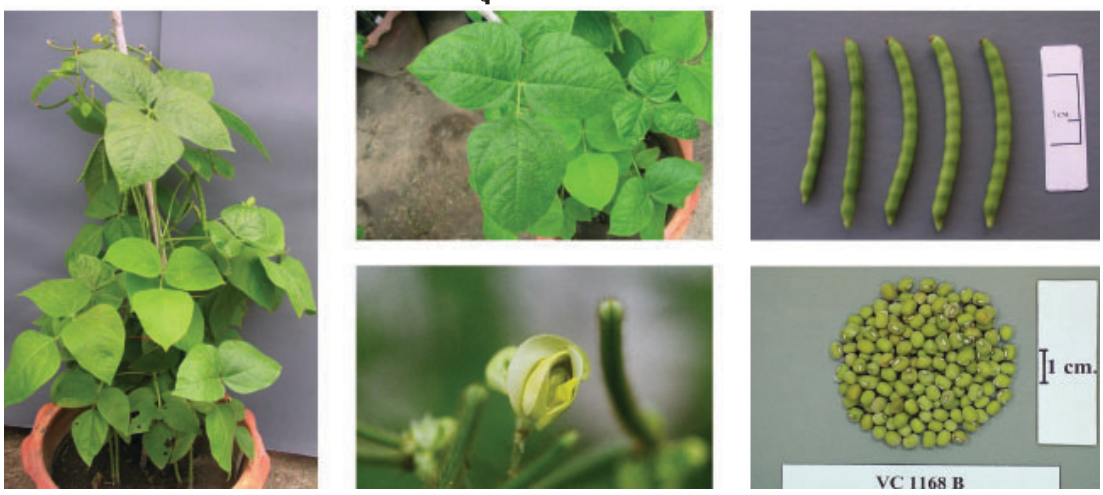

300451 พันธุ์ VC 1560 D หน้า 167

300456 พันธุ์ VC 3746 A หน้า 170

300493 พันธุ์ VC 3571 A หน้า 171

ภาพพันธุ์ถั่วเขียวผิวดำ

พันธุ์ KAB4/PLU1131 L.2 หน้า 177

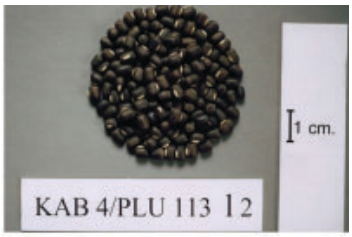

พันธุ์ ปราจีน/เอ็นบีจี 5 (Prajeen/NBG5) หน้า 178

พันธุ์ พิษณุโลก 2 (Phitsanulok 2) หน้า 175

พันธุ์ อู่ทอง 2 (U-Thong 2) หน้า 176

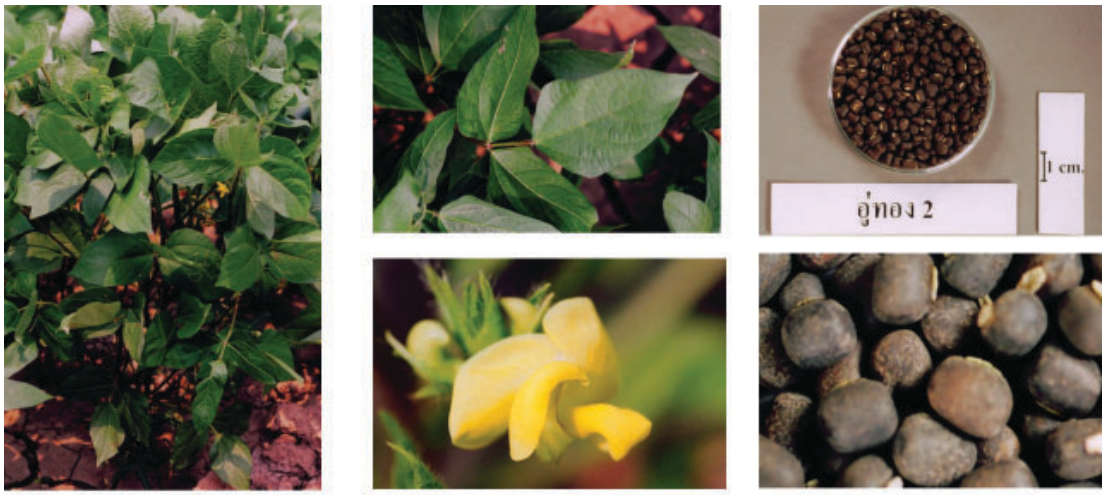

200001 พันธุ์ BC 18 หน้า 179

200002 พันธุ์ BC 28 หน้า 180

200027 พันธุ์ BC 112 หน้า 181

200032 พันธุ์ BC 121 หน้า 182

200035 พันธุ์ BC 125 หน้า 183

200038 พันธุ์ CQ 20141 หน้า 184

200044 พันธุ์ บางระกำโล้น (Bangragum Lon) หน้า 185

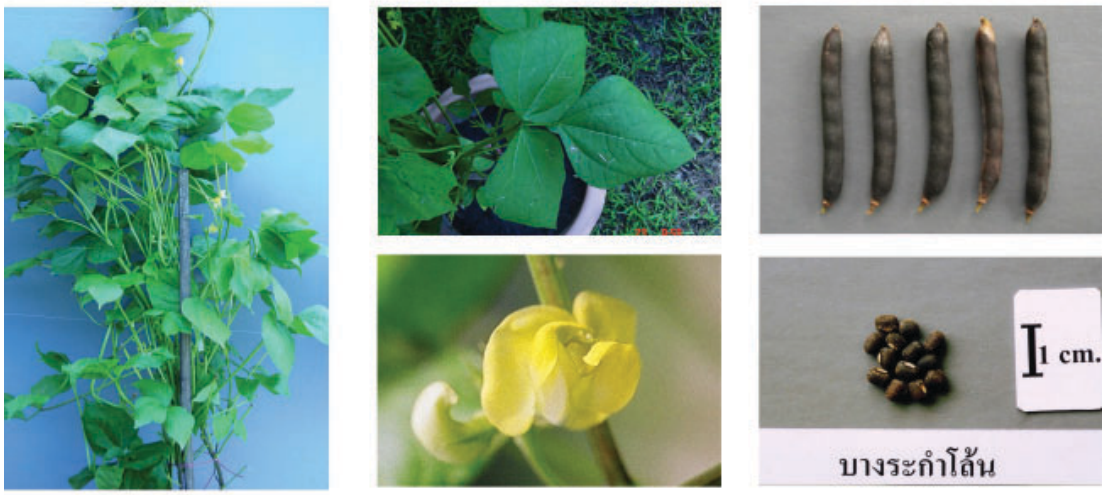

200048 พันธุ์ PI 164776 หน้า 186

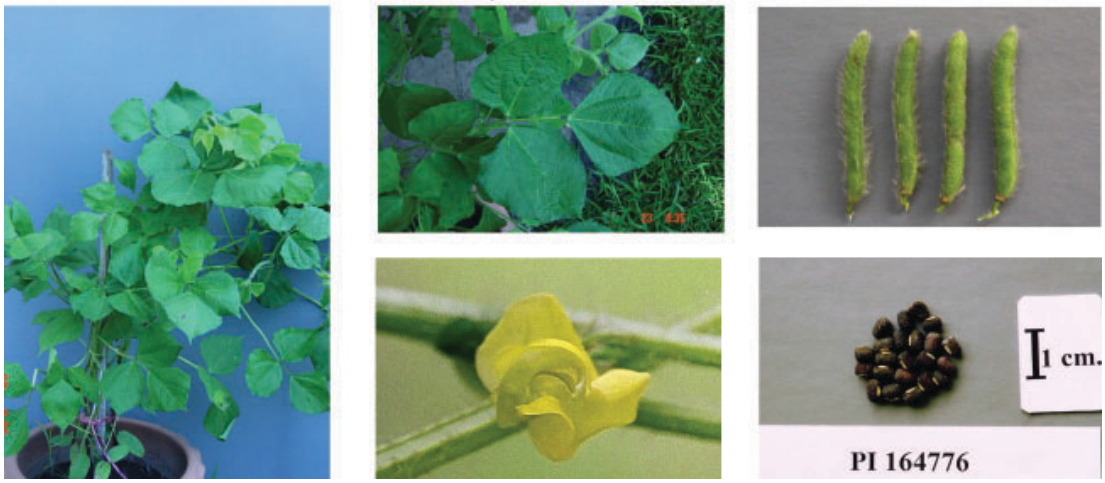

200052 พันธุ์ PI 180466 หน้า 187

200057 พันธุ์ PI 211068 หน้า 188

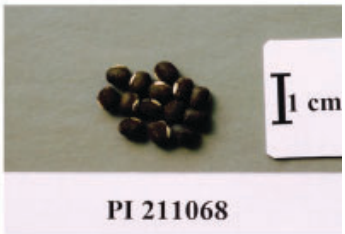

200063 พันธุ์ PI 218104 หน้า 189

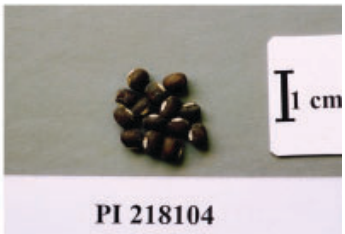

200067 พันธุ์ PI 250164 หน้า 190

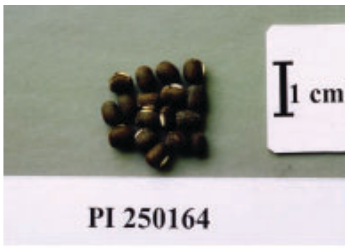

200071 พันธุ์ PI 269528 หน้า 191

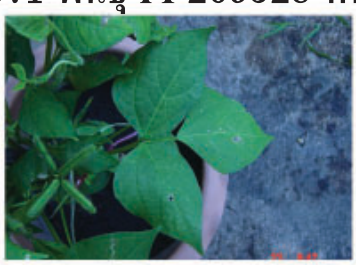

200076 พันธุ์ PI 286304 หน้า 192

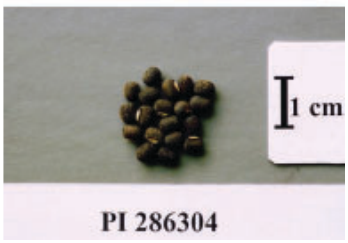

200125 พันธุ์ PLU-1131 หน้า 193

200126 พันธุ์ Mash JL.1-1 หน้า 194

200127 พันธุ์ Mash 4-8 หน้า 195

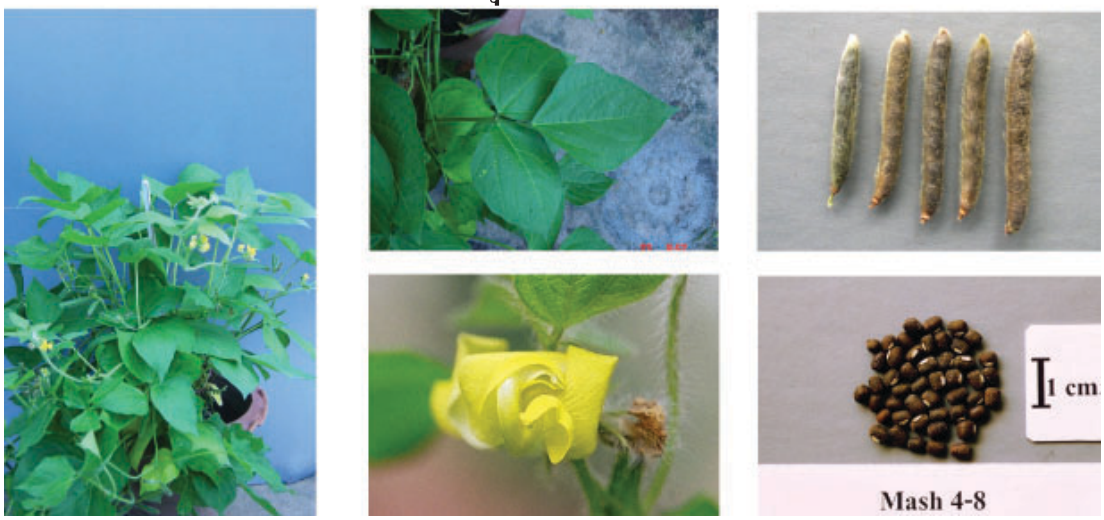

200133 พันธุ์ NBG 5 หน้า 196

200142 พันธุ์ Black Gram (68/71) หน้า 197

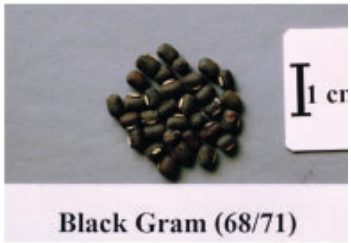

200145 พันธุ์ CQ 20143 หน้า 198

Black Gram (CQ 20143)

200149 พันธุ์ CPI 29840 หน้า 199

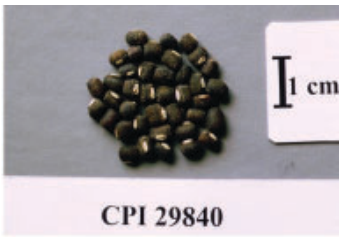

200177 พันธุ์ CQ 3035 หน้า 200

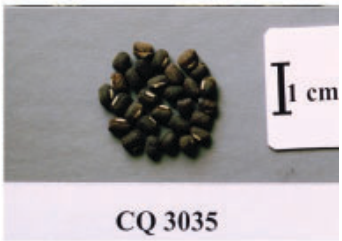

200185 พันธุ์ UT-2 irrad PL หน้า 201

200186 พันธุ์ UT-2 irrad 1-35-1 หน้า 202

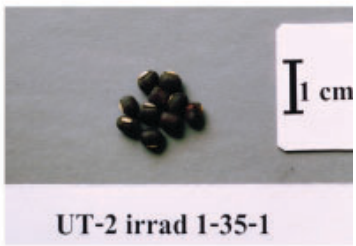

200193 พันธุ์ พื้นเมืองศรีสำโรง-1 (Srisumrong -1) หน้า 203

200194 พันธุ์ พื้นเมืองศรีสำโรง-2 (Srisumrong -2) หน้า 204

200195 พันธุ์ พื้นเมืองศรีสำโรง-3 (Srisumrong -3) หน้า 205

200196 พันธุ์ พื้นเมืองศรีสำโรง-4 (Srisumrong -4) หน้า 206

200197 พันธุ์ พื้นเมืองศรีสำโรง-5 (Srisumrong -5) หน้า 207

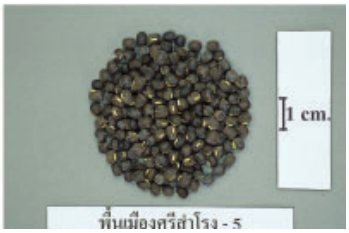

200198 พันธุ์ พื้นเมืองศรีสำโรง-6 (Srisumrong -6) หน้า 208

200204 พันธุ์ Mash 12-24 (1240) หน้า 209

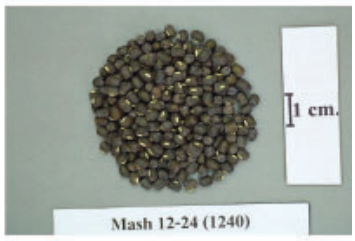

200304 พันธุ์ R. 397 หน้า 210

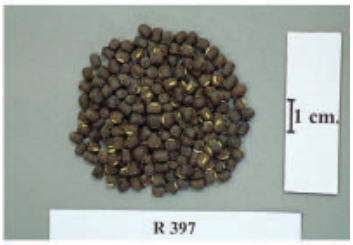

200311 พันธุ์ Green Matpe หน้า 211

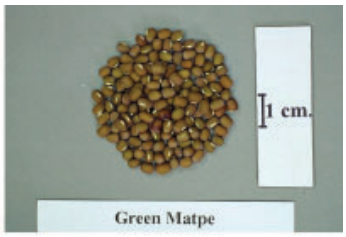

200312 พันธุ์ CQ 3028 หน้า 212

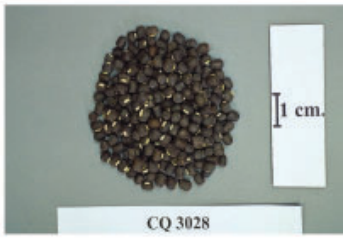

200315 พันธุ์ KAB 4 หน้า 213

200316 พันธุ์ KAB 5 หน้า 214

200340 พันธุ์ โล้นปราจีน [Prajeen A (glabrous)] หน้า 215

200341 พันธุ์ โล้นซับสมอทอด [Subsmotod (glabrous)] หน้า 216

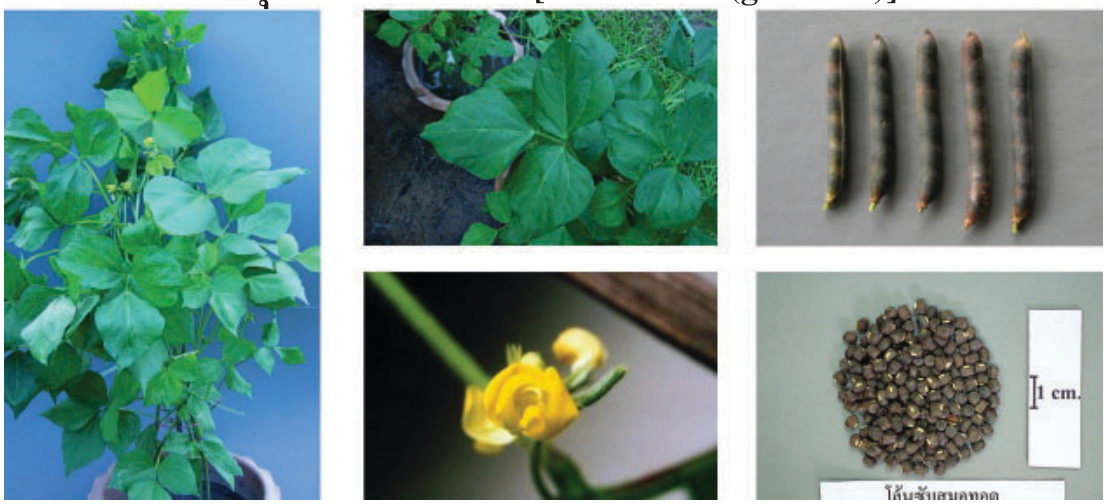

200343 พันธุ์ V 1184 หน้า 217

200344 พันธุ์ V 1189 หน้า 218

200345 พันธุ์ V 1306 หน้า 219

200347 พันธุ์ V 1343 หน้า 220

200348 พันธุ์ V 1385 หน้า 221

200357 พันธุ์ TC. 2209 หน้า 222

200359 พันธุ์ TC. 2211 หน้า 223

200360 พันธุ์ CNB 8702-3B-2 (UT. 2 irrad/LWB. 1.2) หน้า 224

200361 พันธุ์ CNB 8702- 3B-3 (UT. 2 irrad/LWB. 1.3) หน้า 225

200362 พันธุ์ CNB 8702-3B-6 (UT. 2 irrad/ LWB. 1.6) หน้า 226

200390 พันธุ์ TC 2208 หน้า 227

200391 พันธุ์ BC 30 หน้า 228

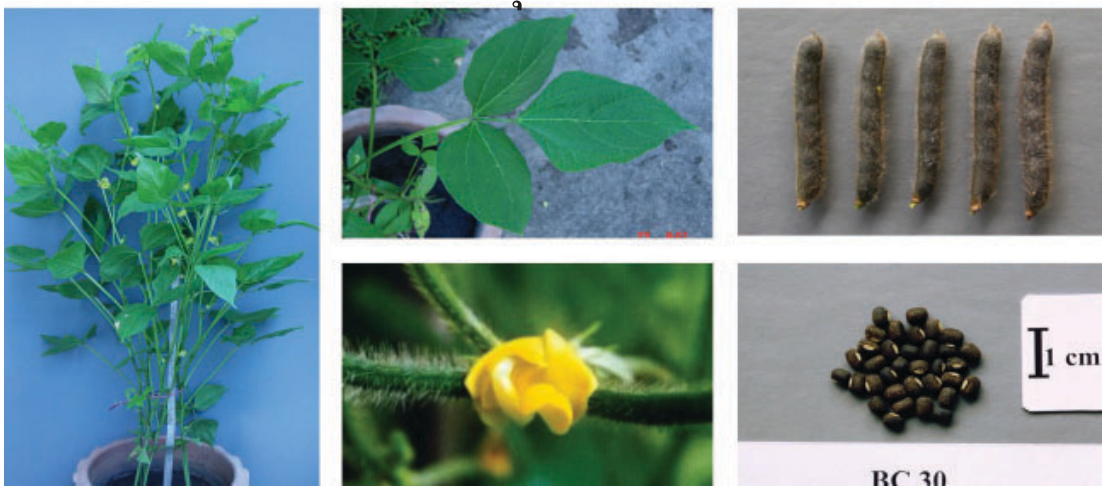

200392 พันธุ์ BC 35 A หน้า 229

200393 พันธุ์ BC 48 A หน้า 230

200394 พันธุ์ BC 48 B หน้า 231

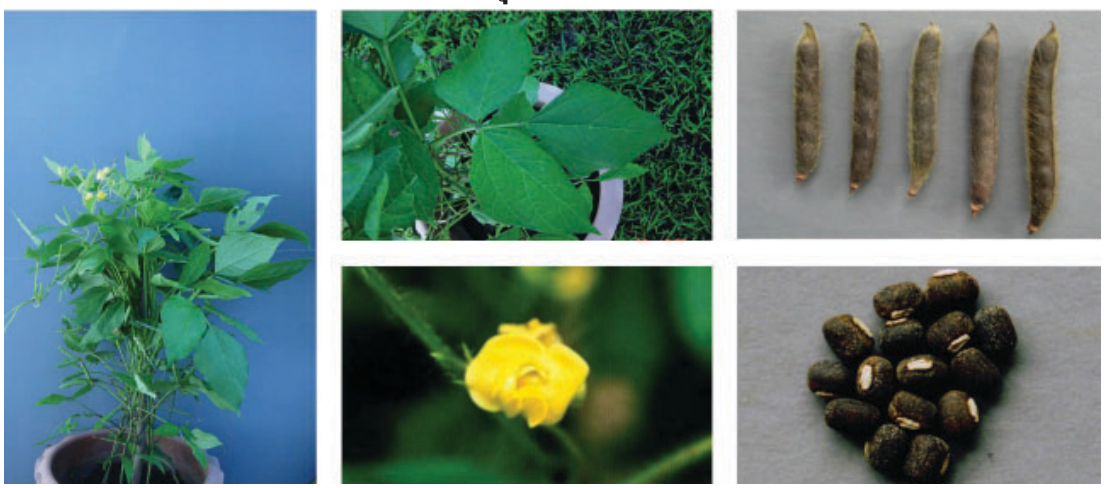

200396 พันธุ์ CQ 20141 A หน้า 232

200397 พันธุ์ CQ 20147 A หน้า 233

200398 พันธุ์ CQ 17588 A หน้า 234

200399 พันธุ์ CQ 17588 B หน้า 235

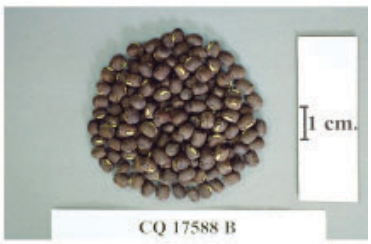

200405 พันธุ์ Regur หน้า 236

200461 พันธุ์ CPI 29927 หน้า 237

200462 พันธุ์ CQ 3024 หน้า 238

200471 พันธุ์ R. 28 หน้า 239

200474 พันธุ์ Nepal 2 หน้า 240

เอกสารอ้างอิง

นาค โพธิ์แท่น. 2531. พืชไร่น้ำมันและพืชไร่ตระกูลถั่ว. กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. กรุงเทพฯ.

พีระศักดิ์ ศรีนิเวศน์. 2542. ถั่วเขียว หน้า 143-156 ใน พืชเศรษฐกิจ ภาควิชาพืชไร่นา คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.

รังสฤษฎ์ กาวีต๊ะ. 2541. ถั่วเขียว, หน้า 79-83. ใน พฤกษศาสตร์พืชเศรษฐกิจ ภาควิชาพืชไร่นา คณะเกษตรมหาวิทยาลัยเกฤษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.

สุมนา งามผ่องใส่. 2541 ลักษณะทางพันธุกรรมของถั่วเขียว. สถาบันวิจัยพืชไร่และกรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. กรุงเทพฯ.

สุมนา งามผ่องใส. 2541 แบบการบันทึกข้อมูลเชื้อพันธุกรรมถั่วเขียว. สถาบันวิจัยพืชไร่ และกรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรุงเทพฯ

สุมนา งามผ่องใส่. 2541 แบบแสดงลักษณะประจำพันธุ์พืชที่ขอจดทะเบียน (แบบ คพ.2) และ หลักเกณฑ์การตรวจสอบลักษณะพันธุ์ถั่วเขียว. สถาบันวิจัยพืชไร่ กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. กรุงเทพฯ.

IBPGR. 1980. Descriptors for Mungbean. Rome, Italy.